FEB 27 1956

MAR - 5 1956

The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published Twice Weekly by the Daugavas Vanagi. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone EM 8-0792. Cable Address: Latamerika. Editor in U.S.A. — A. Zvērīņš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y. U.S.A. Tel. VI 6-7667
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT OTTAWA
WEDNESDAY, FEBRUARY 22, 1956

LATVIJA AMERIKĀ

15./448. n-rs — TREŠDIEN, 1956. GADA 22. FEBRUĀRĪ — 6. GADS

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — apgāds Daugavas Vanagi. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. — EM 8-0792. Telegrammu adrese — Latamerika. ASV redakcija — Arnolds Zvērīņš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.40; tekstā $2.80 par 1 colas telpu 1 slejā

Mikojans prasa pārmaiņas komūnisma mācībā

VAI STAĻINA IMPERIJAI PIENĀCIS GALS?

PĒC NĀVES APSŪDZĒTO SOLĀ

Padomju Savienības ministru prezidenta pirmais vietnieks Mikojans apsūdz Staļinu, nopeļot kādreiz visuvarenā komūnistu tēva un skolotāja vārdus un darbus

Maskavā. — Padomju Savienības komūnistu partijas kongresam turpinoties, zemestrīcei līdzīgu troksni radīja Mikojans, nedēļas nogalē atļaudamies kongresā teikt padomju iekārtas laikā vēl nedzirdēti „ķecerīgu" runu. Netiešos vārdos Mikojans lika saprast, ka Staļina imperija ir beigusi eksistēt. Padomju Savienība esot atšķīrusi jaunu politikas lapaspusi, lai savas valsts un komūnistu partijas attīstību nākotnē turpinātu „jaunās sliedēs." Mikojans visasākiem vārdiem apsūdzēja Staļina laikmetu, īpaši Staļina patvarību, viņa vārdus un darbus. Kaut gan atklājot kongresu, komūnistu partijas pirmā sekretāra Chruščeva izturēšanās un 6 stundas garā runa neapšaubāmi pierādīja, kas šodien valda Padomju Savienībā, Mikojans tomēr nopēla vienvaldību un slavēja pašreizējo iekārtu, kur valsts vadība atrodoties veselas grupas rokās.

Mikojana uzbrukums „viena valdnieka kultam," kā viņš apzīmēja Staļina valdīšanas laiku, parādījās visos Padomju Savienības laikrakstos, partijas oficiozu Pravdu ieskaitot. To pārraidīja arī Maskavas radiofons, runu pārvēršot vispārējā uzbrukumā Staļina laikmetam. Interesanti atzīmēt, ka Mikojana runas atstāstījums presē un radiofonā parādījās tikai 48 stundas pēc pēdējā uzstāšanās komūnistu partijas kongresā. Acīmredzot cenzoru uzdevums nav bijis nekāds vieglais.

Atskaitot Staļina kritizēšanu pirmoreiz kopš pēdējā nāves 1953. gada 5. martā, Mikojana runas beigu daļa bija ieturēta tipiskā Chruščeva garā, izceļot kollektīvās valsts vadības labās īpašības.

Nosēdinot Staļinu apsūdzēto solā, Mikojans uzsvēra, ka:

1. Staļina raksti pilnīgi ignorējot vēstures notikumus pēdējo 20 gadu laikā. Šai sakarā esot nepieciešamas pārmaiņas komūnisma mācībā.

2. Viņš Staļinam pārmeta, ka daudzus gadus pēc boļševiku revolūcijas tas apvainojis valsts nodevībā kādreizējos revolūcijas varoņus.

3. Mikojans deklarēja, ka kopš Staļina nāves Padomju Savienības ārpolitika kļuvusi aktīva, elastīga un stabila.

Padomju Savienības komūnistu partijas 20. kongresa delegātiem Mikojans paskaidroja, ka pēdējie 20. Staļina valdīšanas gadi esot bijuši dažādu negātīvu notikumu pilni; ka Staļins esot izolējis Padomju Savienību no pārējās pasaules. Mikojans pieprasīja sarakstīt jaunu partijas vēsturi, kurā būtu atrodami patiesi vēsturiski fakti.

Tāpat kā Chruščevs, arī Mikojans nevarēja nepieminēt jauna kara iespēju. Karš, protams, pēc viņa izteicieniem, varētu izcelties vienīgi Sav. Valstu agresijas gadījumā. Bet, ja tas tā notiktu, tad, lai amerikāņi jau laikus padomājot par to, ka krievu ūdeņražbumbas kritīšot arī uz viņu pilsētām.

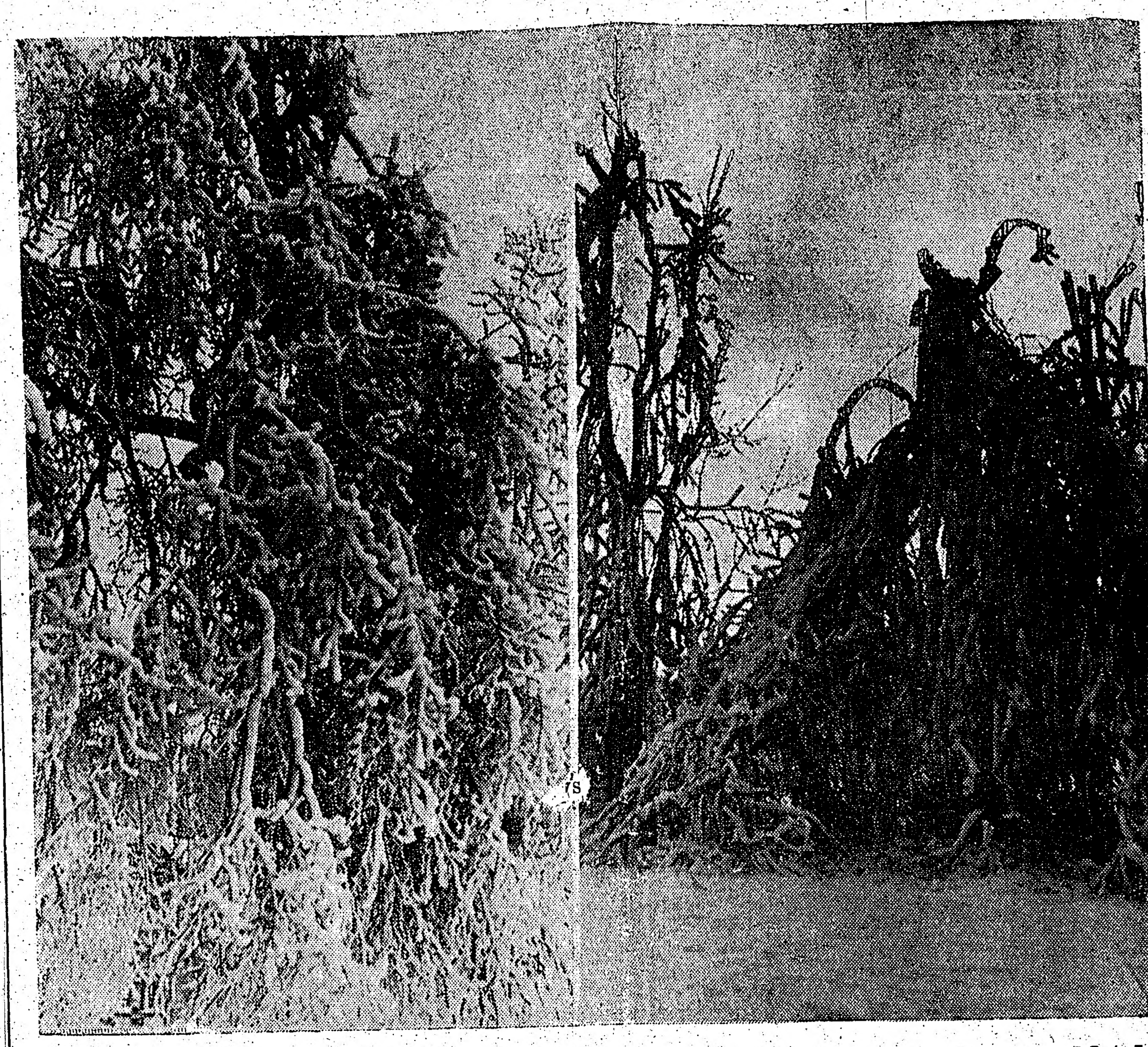

Ziemas sals, sniegi un atkušņi izveidojuši krāšņu dabas rotaļu Niagaras ūdenskritumu apkārtnē, kuru brauc vērot ne tikai kanadieši, bet arī daudzi tūristi no ASV   J. Ligera foto

BRUŅOŠANĀS SACENSĪBA VIDĒJOS AUSTRUMOS

Prez. Eizenhauers aptur 18 tanku sūtīšanu uz Saudi Arabiju, bet pēc divām dienām rīkojumu atsauc.

Sav. Valstu nenoteiktā politika Vidējos Austrumos kaitina žīdus un arabus. Saudi Arabija var neatjaunot Dhahranas aviācijas bazes līgumu ar Sav. Valstīm.

Vašingtonā. — Sav. Valstis, kas kopš Ēģiptes ieroču darījuma ar Padomju Savienību atkārtoti deklarēja, ka neatbalstīs bruņošanās sacensību Vidējos Austrumos, pēkšņi atrodas visu Vidējo Austrumu juku centrā. Sarežģījumi sākās pagājušās nedēļas otrā pusē, kad noskaidrojās, ka Bruklīnas ostā eksportam sagatavoti stāv 18 vieglie amerikāņu tanki. Bez liekām pūlēm žurnālistiem izdevās izdibināt, ka tankus savā krāvā paredzējis uzņemt tirdzniecības kuģis Džēms Manro, kuŗa gala punkts ir Dammama, Saudi Arabijas osta Persijas līcī. Ziņa, ka Sav. Valstis slepeni sūta tankus uz Saudi Arabiju, momentā sacēla vispārēju sensāciju un līdz ar to arī vispārēju protesta vētru. Izraēlas sūtnis Aba Ebbans, kas jau mēnešiem ilgi pūlas iepirkt ieročus un kaŗa materiālus Sav. Valstīs, kā arī vairāki demokratu partijas pārstāvji Kongresā nekavējoties iesniedza protestus Sav. Valstu ārlietu ministrijai. Amerikāņu presei sagatavotā memorandā Izraēlas sūtniecība deklarēja, ka kāda arabu valsts, kuŗai nedraud nekādas agresijas briesmas, saņem ieročus no Sav. Valstīm, kamēr Izraēla, kuŗai draud noteiktas briesmas, līdz šim vēl nav saņēmusi absolūti nekā. Lai gan ārlietu ministrija steidzās paskaidrot, ka tanki Saudi Arabijai tiek nosūtīti sakarā ar 1951. gadā parakstīto palīdzības līgumu, bija jau par vēlu, lai traci aizkavētu. **Kad ziņa sasniedza prezidentu Eizenhaueru, kas pašreiz atrodas atvaļinājumā Sav. Valstu dienvidos, pēdējais nekavējoties anullēja eksporta licences uz Vidējiem Austrumiem, tā vismaz cerēdams nepatīkamai situācijai uzlikt pagaidu ielāpu.**

Eizenhauers, diemžēl, lāpīšanu mēģināja izdarīt ar citas krāsas diegiem, un rezultātā tanku eksporta aizkavēšana uz Saudi Arabiju ir radījusi jaunu situāciju, kas var tieši kaitēt Sav. Valstu interesēm. 1951. gadā Sav. Valstis parakstīja līgumu ar Saudi Arabiju, saņemot tās karaļa atļauju izbūvēt un izmantot aviācijas bazes Dhahranā, no kurienes amerikāņu bumbvedēji bez pūlēm var sasniegt Baku naftas laukus Padomju Savienībā. Līgums tika parakstīts uz 5 gadiem un izbeidzas šī gada jūnijā. Tai pašā laikā tika parakstīts arī līgums, dodot Saudi Arabijai tiesības iepirkt ieročus un kaŗa materiālus Sav. Valstīs. Tā kā tagad ASV šo līgumu atteikušās ievērot, ārlietu ministrija baidās, ka Saudi Arabija savukārt varētu atteikties pagarināt Dhahranas aviācijas bazes līgumu.

Diplomātiskie lietpratēji Vašingtonā paskaidro, ka pašreizējos apstākļos daudz prātīgāk būtu bijis atļaut tankiem turpināt ceļu uz Saudi Arabiju un tai pašā laikā apmierināt arī Izraēlas prasības pēc ieročiem. Fakts, ka bruņošanās sacensība Vidējos Austrumos ir sākusies, ir nenoliedzams. Ar savu pašreizējo izturēšanos Sav. Valstis tikai iegūst ienaidniekus un zaudē draugus.

Pēc ilgākām apspriedēm ārlietu ministrijā, lietpratēji atzinuši, ka 18 tanku sūtīšana uz Saudi Arabiju saskan ar ASV politiku Vidējos Austrumos. Sakarā ar to prez. Eizenhauers pirms divām dienām uzlikto aizliegumu min. tanku nosūtīšanai — sestdien atcēlis.

ASV VAR PATURĒT SAVUS TANKUS...

Kairo. — Saudi Arabijas aizsardzības ministrs Emirs Mešaals kādā preses konferencē žurnālistiem izteicās, ka Sav. Valstis var paturēt savus tankus, jo Saudi Arabijas armija nav atkarīga no Sav. Valstīm, nedz no kādas citas valsts. „Mēs savas armijas bruņošanu nebalstām uz kādu noteiktu valsti vai militāru aliansi," sacīja Arabijas aizsardzības ministrs. „Mēs ieročus un kaŗa materiālus pērkam tur, kur mums tas ir izdevīgāk."

(Pagājušā gadā, kad Ēģipte uzsāka sarunas ar Padomju Savienību, lai iegādātos krievu ieročus un kaŗa materiālus, Padomju Savienība savu preci piedāvāja ne tikai Sīrijai un Saudi Arabijai, bet arī Izraēlai).

ASV TOMĒR PĀRĀKAS

Sav. Valstu tāllidojumu bumbvežiem kaŗa gadījumā būtu daudz lielāka vērtība nekā Padomju Savienības raķetēm, apgalvo aviācijas ministrs Donalds Kvārls

Vašingtonā. — Netieši atbildēdams Padomju Savienības ministru prezidenta pirmā vietnieka Mikojana un aizsardzības ministra maršala Žukova draudiem, Savienoto Valstu kaŗa aviācijas ministrs Kvārls Vašingtonā izteicās, ka raķešu ražošanā Sav. Valstis droši vien atrodas tālu priekšā Padomju Savienībai."

Aviācijas ministrs uzsvēra, ka arī tad, ja Padomju Savienībai tiešām būtu izdevies izgatavot raķeti ar 1500 jūdžu radiju, tā vēl nenozīmētu, ka spēku samēri Sav. Valstu un Padomju Savienības starpā būtu mainījušies. Tāllidojumu bumbveži vēl joprojām ir jāatzīst par drošāko un precīzāko līdzekli ienaidnieka mērķu sasniegšanai.

Šāds stāvoklis turpināsies vēl vismaz piecus gadus. Varbūt, ka pēc desmit gadiem raķetes varēs ieskatīt par izšķirīgo ieroci globāla kaŗa gadījumā, bet pašreiz vēl šāds uzskats ir noteikti maldīgs. Tāpat nav pareizi, ka pret raķetēm nebūtu nekādas iespējas aizsargāties. Aizsardzības noteikti ir iespējama, tikai šādas aizsardzības izveidošana ir ļoti grūts un sarežģīts process. Bet jau tagad Savienoto Valstu militārās iestādes ir nodarbinātas ar šādas problēmas atrisināšanu, un līdzšinējie izmēģinājumi nav palikuši bez panākumiem.

Aviācijas ministrs Kvārls ir pārliecināts, ka Padomju Savienība pati sevi pārāk nobaidījusi ar raķeškaŗa varbūtību. Raķete cilvēku nevar nosist pilnīgāk kā bumbvedis un atombumba. Neviena valsts neies sākt kaŗu tikai tādēļ, ka tai ir raķetes, kas spēj sasniegt kādu citu valsti. No kaŗa iespējas jāsāk baidīties tad, ja kāda valsts, kuŗas rīcībā atrodas šādas raķetes, ir atradusi ceļu, kā izvairīties no atmaksas uzbrukuma, kas var izrādīties liktenīgs pašam uzbrucējam.

MARŠALS ŽUKOVS DRAUD

CHRUŠČEVS, MIKOJANS UN TAGAD MARŠALS ŽUKOVS, VISI KOMŪNISTU PARTIJAS PIRMRINDNIEKI, VIENS PĒC OTRA PIEDRAUD SAV. VALSTĪM AR ATOMBUMBĀM

Maskavā. — „Protams, ka Padomju Savienība vēlas tikai mieru," uzrunājot komūnistu partijas kongresu Maskavā, deklarēja aizsardzības ministrs maršals Žukovs, „bet tai pašā laikā Padomju Savienībai ir arī varenas raķetes un Rietumu uzbrukuma gadījumā Padomju Savienība sēs atombumbas uz amerikāņu pilsētām." (Jau pirms komūnistu partijas kongresa Pad. Savienība ziņoja, ka tās moderno raķešu radiuss pārsniedz 1500 jūdžu).

Padomju Savienības ziņu aģentūra TASS īsumā atstāsta Žukova runu komūnistu partijas kongresam: Padomju Savienības bruņotie spēki, saņemot komūnistu partijas un valdības nepārtrauktu atbalstu, lai nodrošinātu valstij nepieciešamo aizsardzības kapacitāti, pēdējā laikā ir pilnīgi reorganizēti. Tagad padomju bruņotiem spēkiem ir dažādi moderni atomieroči, ūdeņražbumbas un varenas raķetes. Pad. Savienībai ir pirmklasīga gaisa flote, kas spēj atrisināt visas problēmas, kas varētu rasties agresīva uzbrukuma gadījumā. „Padomju Savienība nevienam nedraud un negatavojas nevienam uzbrukt. Bet tā kā līdz šim vēl nav varēts panākt vienošanos atbruņošanās un atomieroču aizliegšanas jautājumā, un tā kā nav nekādu garantiju par ilgstošu un pastāvīgu mieru, mēs esam spiesti turēt kaujas gatavībā tādus spēkus, uz kuŗiem mēs varam paļauties, ka tie spēs aizsargāt mūsu tautas intereses tā, ka neviena ienaidnieka provokācija mūs nespēs pārsteigt." Maršala Žukova iztēlē Padomju Savienības un komūnistu satelitvalstu armijas ir viena draudzīga militāristu ģimene, kur katrs šīs ģimenes loceklis ir gatavs ziedot savu dzīvību savas tautas interesēs."

ŠĶELŠANĀS MOLLĒ KOALICIJĀ

Mendes-Frānss negrib uzņemties atbildību par reformu konsekvencēm

Francijas ministru prezidenta tuvākais sabiedrotais Pjērs Mendes-Frānss, pašreiz ministrs bez portfeļa, pretojas jaunās valdības plāniem sociālu reformu īstenošanai Francijā.

Parīzē. — Kopš šī gada 2. janvāŗa, kad Francijā ievēlēja jaunu parlamentu, pēdējais līdz šim ir spējis panākt vienošanos vienīgi vienā jautājumā un, proti, jauna ministru kabineta sastādīšanā. Franči cerēja, ka 1956. gada vēlēšanas izbeigs līdzšinējās, gadiem ilgās politiskās krizes un nestabilās valdības. Bet jau tūliņ pēc vēlēšanām, varēja redzēt, ka šādām cerībām nav nekāda pamata.

Nedēļas nogalē ministru prezidenta Mollē valdība piedzīvoja pirmo nopietno savas koalicijas šķelšanos. Kamēr pats ministru prezidents deklarēja, ka neatkāpsies no saviem plāniem izdarīt sociālas reformas Francijā, Mollē tuvākais sabiedrotais, kādreizējais ministru prezidents Mendes-Frānss, savukārt pavēstīja, ka ministru prezidenta plāniem nevar pievienoties. Mollē sociālo reformu projektā paredzēts samaksāt strādniekiem atvaļinājumu par trim nedēļām gadā, līdzsvarot algas visas Francijas apmērā un dibināt vecuma pensiju fondu. Ministru prezidents tālāk paskaidroja, ka visiem spēkiem centīsies izvairīties no inflācijas un devalvācijas un, ka viņa sociālās reformas tiks izdarītas tādā veidā, lai neapdraudētu valūtas pašreizējo vērtību. Ministru prezidenta pēdējais noteikums norāda, ka viņš atzīst par nepieciešamu rēķināties ar Mendesa-Frānsa opoziciju. Kā tagad noskaidrojies, Mendes-Frānss tieši Mollē reformu dēļ nav pieņēmis viņam piedāvāto finanču un saimniecības ministra posteni, paskaidrojot, ka viņš nevar uzņemties atbildību par saimnieciskām konsekvencēm, kas var rasties pēc sociālistu sabiedrisko reformu īstenošanas.

Francijas valdības vispārējās neveiksmes pēdējās nedēļās radījušas uzskatu, ka to, ko kašķīgie pužādisti un vienotie komūnisti nespēs panākt no ārpuses, pašas koalicijas partijas panāks iekšpusē, pamazām sagraujot jau tā vārgās vienotības saites. Franču politiskie lietpratēji Mollē valdības dzīvotspēju rēķina uz sešiem mēnešiem vai mazāk...

ATBALSTI JAUNATNEI UN SPORTISTIEM

JAUNĀS DV K VALDES SĒDE

Jaunievēlētā Kanadas DV valde uz savu pirmo darba sēdi sanāca 19. februārī, piedaloties visiem jaunievēlētās valdes locekļiem, izņemot A. Luci no Bramptonas, kuŗš darba apstākļu dēļ nebija varējis ierasties.

Kanadas valde apstiprināja sekojošu nodaļu valdes šādā sastāvā:

Toronto nod. — pr. J. Fogels, pr. v. R. Zīriņš, sekr. K. Bensons, kasieris P. Ratnieks, biedrz. A. Akmens. Rev. kom. A. Ancāns, P. Stamatalatoss, A. Kalviņš.

Niagāras nod.: pr. J. Celms, pr. v. P. Ruņģis, sekr. J. Arājs, kasieris, J. Vīķelis, biedrzinis K. Sisenis.

Edmontonas nod.: pr. R. Vilks, pr. v. H. Šauniņš, sekr. S. Valpēters, kasieris E. Zvejnieks, biedrz. B. Sauša.

Jaunais KV aprūpes daļas vad. A. Civzelis ziņo, ka paredzēts nodibināt pie visām DV nodaļām aprūpes komitejas, un iesniedz valdei jau izstrādātu projektu, kuŗu valde arī pieņem un nosūta nodaļām izpildīšanai.

Londonas jaunatnes pulciņam piešķiŗ 20 dol. gaisa izpalīgu archīva iekārtošanai, pieņemot lēmumu savākt materiālus no visām DV nodaļām Kanadā par to, kādas ziņas par gaisa izpalīgiem ir viņu rīcībā.

Pēc debatēm par Toronto sporta kluba darbību DV KV piešķiŗ sportistiem 92 dol. atbalstu sporta tērpu iegādei.

Sakarā ar delegātu pilnsapulces lēmumu, valde izrauga laikraksta Latvijas Amerikā saimnieciskās daļas vad., par kādu apstiprina līdzšinējo — V. Muktu.

NĒRU APMEKLĒS BONNU

INDIJAS MINISTRU PREZIDENTA NEITRĀLISMS KĻŪST POPULĀRS RIETUMVĀCIJĀ

Bonnā. — Vadošā loma, kādu Indijas ministru prezidents Nēru spēlē vispasaules neitrālistu aprindās, pēdējā laikā sāk ļoti imponēt Rietumvācijai. Indija esot pratusi sadzīvot kā ar Rietumiem, tā Austrumiem — pratusi izvairīties no iesaistīšanās dažādās aizsardzības organizācijās un tomēr vēl joprojām esot brīva, neatkarīga un neapdraudēta. Plašas aprindas Rietumvācijā šādu stāvokli atzīst par ideālu.

Pašreizējā „saišu nostiprināšanas" un „attieksmju uzlabošanas laikmetā," kas, liekas, ir pēdējais modes kliedziens pasaules politikā, arī Rietumvācija ir nolēmusi padziļināt savu draudzību ar Indiju. Šai sakarā Bonnā sagaida ierodamies Indijas ministru prezidentu. Rietumvācijas neitrālistu aprindās valda pārliecība, ka Nēru ir vienīgais, kas spēj atrisināt dalītās Vācijas apvienošanas jautājumu.

Indijas draudzība interesē ne tikai Rietumvācijas neitrālistus, bet arī Bonnas valdību. Proti, līdz šim vēl Nēru nav atzinis Austrumvācijas valdību, bet tas varētu notikt. Pazīstot Indijas augsto prestižu Āzijas arabu un Afrikas valstīs, varot puslīdz droši sacīt, ja tas notiktu, Nēru iegūšot daudz sekotāju. Tas savukārt nostiprinātu Padomju Savienības stāvokli tālākās sarunās Vācijas apvienošanas jautājumā.

Rietumvācijas vicekanclera Franča Blūchera vizīte Indijā šī gada janvārī, lai mēģinātu noskaidrot Indijas nostāju Austrumvācijas atzīšanas jautājumā, palika bez noteiktiem rezultātiem. Atgriezies Bonnā, Blūchers varēja ziņot, ka tuvākā nākotnē Indija Austrumvācijas valdību neatzīšot. Bet pēc tam?

SAREŽĢĪJUMI AR GAISA BALOŅIEM TURPINĀS

Padomju Savienība solās izstādīt Rietumos amerikāņu balonus!

Padomju Savienības ārlietu ministrija ziņo no Maskavas, ka padomju robežās notvertiem amerikāņu gaisa baloniem nav nekā kopēja ar meteoroloģiskiem pētījumiem, kā to apgalvo amerikāņi.

Maskavā. — Padomju Savienības valdība Maskavā paziņojusi, ka tā ir gatava izstādīt Ņujorkā, Vašingtonā, Londonā vai Parīzē amerikāņu gaisa balonus, kas notverti padomju robežās. Nedēļas nogalē, jau otru reizi kopš 4. februāra, Padomju Savienības ārlietu ministra vietnieks Gromiko iesniedza Sav. Valstu sūtnim Bolenam padomju valdības protesta notu, kurā paskaidrots, ka Sav. Valstis ar saviem baloniem visrupjākā veidā pārkāpj noteikumus par Padomju Savienības gaisa telpas neaizskaramību. Lai gan Sav. Valstis cenšas pierādīt, ka virs Padomju Savienības notvertie gaisa baloni ir domāti vienīgi meteoroloģiskiem pētījumiem, krievi domā citādi. Padomju Savienības ziņu aģentūra TASS noliedz, ka baloniem būtu jebkāds sakars ar meteoroloģiskiem pētījumiem; balonos nav atrasti nekādi aparāti, kas uz to norādītu. Pašreiz notvertie amerikāņu baloni atrodas izstādē Maskavā. Līdz ar baloniem izstādīti arī vairāki fotoaparāti, kas it kā atrasti balonos Padomju Savienības bruņošanās novietņu fotografēšanai. Šai sakarā kāds amerikāņu žurnālists ziņo no Maskavas, ka dažādas balonu daļas patiesi norādījušas, ka tās ražotas Sav. Valstīs, bet tai pašā laikā izstādes „kuplināšanai" krievi atrasto gaisa balonu sastāvdaļu starpā iejaukuši arī vienu otru lietu, kuŗu skaidrā krievu valodā bijis rakstīts, kā tās ir pašu Padomju Savienības fabriku ražojums.

Pasūtināti pirmie iznīcinātāji

Bonnas valdība nodevusi Dornjē firmai pirmo kaujas lidaparātu — 428 izlūku lidmašīnu — pasūtinājumu.

Rietumvācijas gaisa spēkos paredzēti 1326 modernākie lidaparāti. Šo spēku izveidošana jāveic 4 gadu laikā.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznicināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

AUKSTAIS KARŠ PIEŅEMAS

K. KAMPE

Kā amerikāņu komentātori pareizi uzsver, svarīgākais punkts Eizenhauera un Idena apspriedēs bijis — nekādā ziņā nesākt karu ar Padomju Savienību. Trūmens bijis druscīņ karelvīgāks par uzsvērti miermīlīgo ģenerāli Eizenhaueru, bet, lasot Trūmena atmiņas, mēs redzam, ka Korejas konflikta gadījumā viņa visliešākās bažas bijušas nenonākt karā ar Padomju Savienību. Ja nu, no otras puses, amerikāņu politiķi ir tādās domās, ka Trešajā pasaules karā neviena puse uzvarēt nevar, tad nekādi nav izskaidrojamas viņu pārmērīgās bailes nonākt karā stāvoklī ar Padomju Savienību. Viss, kas viņiem paliek pāri — „ir izrādīt uz šīs pasaules skatuves auksto karu jeb „koeksistenci," — abi vārdi nozīmē to pašu. Ja nu mēs pašlaik nu pie šī aukstā jeb koeksistences kara, tad noteikti jāuzsver tas, kas mums visiem labi zināms: ka aukstajā karā vienīgie zaudētāji līdz šim ir bijuši Rietumi, un tas ir noticis tādēļ, ka viņi vairāk kā komūnisti baidās no šīs kara.

Mēs tagad ar lielu interesi sekojam Padomju Savienības aukstā kara ofensīvai arabu zemēs. Amerikāņi ļoti labprāt gribētu piegādāt Izraēlai ieroču neierobežotā daudzumā, ja viņu vārdi jābaidās, ka tad krievi arabus tā apbruņos, ka ne vairs ieroču, bet arabu skaitliskais pārsvars būs izšķirīgs, jo arabi var apkalpot nesalīdzināmi vairāk kaŗa mašīnu nekā to var Izraēli sava mazā iedzīvotāju skaita dēļ. Krievi var kaŗot ar arabu karavīriem, žīdiem to neplietek; amerikāņiem nekas cits neatliek, kā sūtīt pret arabiem savs karaspēks. Bet ja karā pret arabiem varētu iesaistīt — amerikāņus, tā Padomju Savienībai būtu jauna,nozīmīga uzvara aukstajā karā. Amerikāņu stāvoklis tagad ir neapskaužams, jo Izraēlas žīdus viņu ASV dzīvojošo tautas brāļu dēļ pamest nevar. To neatļauj ASV žīdu lielā ietekme valsts politikā. Vieglā izeja no stāvokļa — novietot uz žīdu un arabu robežām internacionālu policijas karaspēku — žīdiem nav pieņemams. Padomju Savienība ir patelkusi, ka šādu nokārtojumu tā atzītu par Apvienoto Nāciju chartas pārkāpumu, un Padomju Savienības intereses ir, lai lieta tā nenokārtotos. Bet palikt jautājums: kādēļ šāds nokārtojums nav pieņemams žīdiem?

Nu tiešām prezidentam Eizenhaueram ir ko domāt, kā šo Padomju Savienības aukstā kara ofensīvu atsist. Vienīgais, ko amerikāņi varētu darīt, būtu samaksāt arabiem skaidrā naudā par visu to, ko pēdējie varētu no žīdu valsts dibināšanas ir zaudējuši, citiem vārdiem — nopirkt viņu valsti no arabiem priekš žīdiem. Bet arī tad paliktu jautājums: vai ar šādas neticamas draudzības parādīšanu žīdiem arabu labvēlība būtu iegūta un vai viņi tomēr negribētu dabūt atpakaļ to teritoriju, ko tagad aizņem žīdu valsts?

Prezidenta vēlēšanas ASV tuvojas, un bez Eizenhauera atbalsta laikam gan ne Eizenhauers, ne Trūmens, ne kāds cits prezidenta krēslā uz nākošiem 4 gadiem tiekošais nevarēs, un tā šis krievu ofensīvas smagums būs jāņem uz saviem pleciem arī nākošajam prezidentam.

Šai aukstā kara ofensīvā krievi tiem atkal ir brīvas rokas karsto karu nesākt, vai sākt tad, kad tas viņiem var liktos visizdevīgāk. Chruščeva ziņojumā nupat notikušajā komūnistu partijas 20. kongresā, ka svarīgs nākošās darbības punkts komūnisma varas izplešanā minēts veids ar aukstā kaŗa ekonomiskiem ieročiem. Aukstais karš pieņemas.

KAS SAŅEMS PRESES BALLES ATLIKUMU?

LPB Kanadas kopas valdes sēdē 16. februārī pieņēma Preses balles norēķinus un sadalīja balles atlikumu. Sastādīja arī galējo kandidātu sarakstu valdes locekļu un revīzijas komisijas vēlēšanām, ko nodos vēlēšanu komisijai.

Preses ballē ieņemts $1.867, izdots $1.224, atlikums $643. Iespējams, ka vēl radīsies daži sīki izdevumi, kas nav vēl pieņemti.

Atlikumu sadalot, LNAK skolu fondam piešķīra $100, Augustdorfas ģimnazijai — $50, LNAK kultūras fonda bibliotēkai — $50, Latviešu studentu centrālajai savienībai (Kanadas latviešu studentu stipendijām) — $50. Preses biedrības palīdzības fondam — $75, jaunatnes žurnālu Trimdas skola, Ceļa Zīmes un Ceļinieka atbalstīšanai pa $25 katram. Preses līdumniekam J. Porietim, apsveicot viņu 70 mūža un 40 darba gadu jubilejā, nosūtīja $20.00.

Valde nolēma kopas kasē paturēt $300 rīcības kapitāla kultūrālo mērķu sekmēšanai un pašu biedru pašpalīdzībai, ja tādi gadījumi kādreiz rastos.

Sidrabenes bērnu nometnes šīs vasaras vadītājs J. Pālens lūdzis Preses biedrību materiāli atbalstīt bērnu vasaras nometnes darbu. Valde arī atzina, ka šis lūgums ievērojams, jo svētīgais darbs, ko veic bērnu atpūtas nometnes, veicināms. Nolēma iespēju robežās ziedot naudas summas kā Sidrabenes, tā arī Saulaines nometnēm.

Dzejnieks Andrejs Pablo Mierkalns Francijā ievietots kādā slimnīcā. Viņš lūdzis tautiešu palīdzību izkļūt no slimnīcas un arī no Francijas. Kopas valde šo jautājumu pārrunāja, pie kam nolēma noskaidrot tuvāk, ko varētu darīt jaunā, apdāvinātā dzejnieka labā.

Sakarā ar rakstnieka J. Veseļa viesošanos Toronto marta vidū, Preses kopa domā sarīkot literāri-muzikālu vakaru ar viņa piedalīšanos.

Par kandidātiem Preses biedrības valdes vēlēšanām uzstādīti: Dr. H. Tichovskis, B. Senkēviča, I. Gubiņa, A. Skrodelis, A. Stašāns, J. Deksnis, B. Čevers. Revīzijas komisija — I. Vīksna, V. Upeslācis, P. Pliss, K. Sīdars, T. Krūka.

1905. GADA REVOLŪCIJAS LIECINIEKS

Tautskolotājs A. Tikiņš, kaut gan jau pārkāpis sava mūža 75. gada slieksni, vēl čakli strādā latviešu jaunatnes audzināšanas darbā — trimdā. Arī viņš pieder pie tiem latviešu patriotiem, kas 1905. gadā cīnījās par kopējiem mērķiem un šobaltdien vēl kalpo savai tautai.

Viņš dzimis 1880. g. 13 novembrī Saikavas pagasta Dobupu mājās. Tēvs Matīss un māte Ilze bija mājas saimnieki. Vecākiem bija 5 bērni, no kuriem Augusts visjaunākais.

Pirmo skolas izglītību A. Tikiņš baudīja Saikavas pagasta skolā. Gandrīz no paša sākuma visi priekšmeti bija jāmācās krievu valodā, izņemot ticības mācību un latviešu valodu. Pēc 2 gadiem Tikiņš pārgāja uz Ļaudonas draudzes skolu, kuras kursu beidza 1896. g., pēc kam iestājās Pleskavas skolotāju seminārā, ko beidza 1901. gadā 27. jūnijā, iegūstot tautskolotāja tiesības. Atgriezies dzimtenē, jaunais skolotājs sāka apskatīties pēc piemērotas vietas. Tāda gadījās Dzērbenes draudzes skolā, Cēsu apriņķī.

1904. g. rudenī Vecpiebalgas pagasta valde aicināja Tikiņu uz sava pagasa Greiveru skolu par pārzini. Tanī laikā atklātībā sāka parādīties divu jaunu dzejnieku-raktnieku literārie darbi. Tie bija Kārlis Skalbe un Antons Austriņš. Tuvojās 1905. g. revolūcija. Kustībā tika iejaukti arī abi rakstnieki. Sekojošā reakcija diezgan jūtami skāra Vecpiebalgu. Starp daudziem citiem cieta arī Skalbe ar Austriņu, bija jāemigrē uz ērzemēm. Soda ekspedīcija sagrāva Vecpiebalgas draudzes skolu. Greiveru skolā Tikiņš nostrādāja 3 gadus. Šinī īsajā laikā tomēr norisinājās straujas pārvērtības latviešu tautas sabiedriskajā dzīvē.

1906. g. A. Tikiņam radās iespēja pārcelties darbā uz Ļaudonas draudzes skolu. Tur darbojās 2 Pleskavas skolotāju semināra audzēkņi: Augusts Nesaule un Teodors Reiters. Ļaudonā tai laikā norisinājās raits sabiedrisks darbs: pastāvēja prāvs dziedātāju koris un rosīga teātra trupa. Koŗa dvēsele bija Teodors Reiters, kas gan drīzi iestājās Pēterpils konservātorijā, bet brīvlaikos vadīja Ļaudonas dziedātāju kori.

1914. g. vasarā izcēlās 1. pasaules karš. Mobilizācijas pavēle skāra arī skolotāju A. Tikiņu. Kaŗa gaitām skolotāji toreiz nebija sagatavoti, bet skaitījās rezervē. Dažus skolotājus nosūtīja uz kaŗa skolu, viņu vidū bija arī A. Tikiņš. Frontē viņš sākumā ieņēma vada, bet vēlāk rotas komandiera posteni. Arjergarda kaujā A Tikiņš krita vācu gūstā (1918.).

No gūsta A. Tikiņš atgriezās 1918. g. beigās. Tūlīt arī Latvijā ienāca boļševiki. Pa to laiku Tikiņš jau bija kļuvis par skolotāju savā pirmskaŗa vietā Ļaudonā.

1923. g. beigās Aug. Tikiņš pārcelas uz Rīgas apriņķi. Vienu gadu nostrādājis Madlienas pagasta Zadzenes skolā, bet pēc tam 12 gadus Krapes pagasta skolā. Kā Zadzenes, tā arī Krapes skolā A. Tikiņš noorganizēja dziedātāju korus. 1936. g. rudenī A. Tikiņam sākās jauns darba posms Baldonē, kur skolēnu skaits sasniedza 250-300.

1944. g. rudenī A. Tikiņš devās trimdā uz Vāciju. Sākoties nometņu laikam, Tikiņš atgriezās skolotāja darbā Mueldorfas DP nometnē. Turpat noorganizēja arī dziedātāju koru. So Tikiņš vadīja nepārtraukti līdz emigrācijai. Trimdā atrodas arī viņa meita, bet dēls palicis Kurzemes cietoksnī.

Paverotiesemigrācijas iespējām, A. Tikiņš ar meitu devās uz ASV. Pirmos 2 gadus viņi pavadīja Cincinnati pilsētā. A. Tikiņš te pildīja ērgelnieka pienākumus latviešu dievkalpojumos. Pēc tam Tikiņi pārcēlās uz Indiānapoli. Šeit sirmais skolotājs atkal iesaistījās skolas darbā vietējā sestdienas skolā. Šo pienākumu viņš pilda arī tagad.

O. K.

MONTREĀLAS LATVIEŠU BIEDRĪBAS JAUNĀ VALDE

1. r. no kr.: A. Bremze, konsuls V. Tomsons, A. Bremze, Dz. Ikvilda, 2. r. no kr.: J. Saliņš, V. Kraulis, S. Gabrāns un M. Ikvilds

GAISA SPĒKU IZPALĪGU ARCHĪVS

Lai savāktu un sakopotu latviešu jaunākās paaudzes cīnītāju vēsturi, pie Londonas latviešu jaunatnes pulciņa ir nodibināts Gaisa spēku izpalīgu archīvs. Lai sekmētu tā darbu, visas latviešu organizācijas, kā arī atsevišķie tautieši lūgti iesūtīt archīva vadītājam ziņas par bij. gaisa spēku izpalīgiem.

Tuvāka informācija pie archīva vadītāja G. Liepiņa, 18 Rogers Ave, London, Ont., Canada.

Pie mūsu kaimiņiem lietuvjiem

Lietuvas neatkarības svētku dienā 16. februārī Vašingtonā tika ataicināti divi lietuviešu mācītāji, lai aizlūgtu par Lietuvu: Senātā prelāts Igunas Albavičius (no Čikāgas) un Tautas Vietnieku namā māc. Jonas Baltusevičius (no Skrantonas, Pensilvēnijā).

Vairāk kā 100 ASV senātoru un tautas vietnieku 16. februārī pieminēja Lietuvu — tās tagadējo postu un atbrīvošanas problēmas.

*

„Draugas" 10. februāra n-rā ziņo, ka Rietumvācijā apcietināts viens no daudzajiem ģen. Michailova aģentiem — Pēteris Karpačkis („bezpavalstnieks," dz. Krievijā, tagad „nodarbojies" kā šoferis), kurš piedalījies latviešu, igauņu, ukraiņu un kādas Rietumvācijas polītšiskās partijas kartotēku nozagšanā. Izmeklēšana nav vēl beigusies. Cerams, ka dienas gaismā nāks vēl citas Michailova komitejas Par atgriešanos dzimtenē nelietības.

Hu.- At.-

Vajadzīga saimniece un virtuves strādnieces

Saulaines pārvalde meklē kopgalda vadītāju — saimnieci un trīs kopgalda strādnieces nākošās vasaras bērnu un jauniešu nometnei sv. Jāņa latv. draudzes īpašumā jūlija un augusta mēnešos. Kopgalda saimniecei alga paredzēta $180, bet strādniecēm — virtuves darbiniecēm $130 mēnesī, kā arī brīvs uzturs un brīvas telpas. Kandidātes lūgtas pieteikties un iegūt tuvāku informāciju pie māc. A. Lūša, 50 Dewson St., tel. LO 2510, Toronto.

PATEICĪBA

Izsaku savu sirsnīgāko pateicību bāreņa Ivara Cibuļa vārdā, par viņam ienākušiem ziedojumiem dzīves uzsākšnai un izglītībai: Toronto latviešu katoļu draudzei, Toronto un Norandas DV nodaļām, Toronto Vanadžu kopai un H. Grekera kundzei par ziedotām drēbēm un naudas atbalstu, Bogdāna kungam par ziedoto uzvalku un citām drēbēm, Užuļa kundzei par ziedoto naudu.

Ar patiesu pateicību
P. Erts.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 2707
114 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE, APT. 16

LASĪTĀJU vēstules

ADENAUERS NEDUSMOTOS

Latvijas Amerikā redakcijai:

Pārlasot jūsu laikraksta 12. n-rā lasītāju vēstuli par J. Sarmas romānu Negantnieks, nevarēju nociesties, lai sašutumā neiesauktos: „Tavu šauru skatīšanos!" Ja jau pievienotos vēstules autora domām, tad vispār nebūtu iespējams uzrakstīt nevienu vēsturisku romānu, jo ne tikai cilvēku, bet arī tautu attieksmes laika tecējumā var mainīties pavisam radikāli. Domāju, ka katram prātīgam un intelliģentam lasītājam (kāds taču arī ir Adenauers, ja viņu min par piemēru!) — būs skaidrs, ka romāna autors, tēlojot vāciešu un latviešu attieksmes pag. gadsimtenī, ne mirkli nav domājis aizkart vācu tautu šīsdienas situācijā, nedz arī tas ko pārmet. Mainās taču laiki, valsts iekārtas, un — mēs tām līdzi!

Domāju, ka arī paši vācieši nebūt nav vairs vienisprātis ar savu kādreizējo baronu izrīcībām, tāpat kā tie nosoda nacionālsociālistu izdarības. Tādēļ varam tikai pateikties J. Sarmam par dzīvo, mākslinieciski pilnvērtīgo vēsturiskās vides tēlojumu Negantniekā, un vēlēties, kaut mums būtu vairāk tādu romānu.

J. R., Bostonā

IR IESPĒJAMS NOSKAIDROT

Latvijas Amerikā redakcijai:

Vold. Akācis savā rakstā par Jūlija Dievkociņa traģisko nāvi pirms 50 gadiem saka, ka reizē ar J. D. nošautā neretieša vārdu „tagad nav vairs iespējams noskaidrot."

Ja minētam autoram neienāca prātā, ka brīvajā pasaulē mīt arī savs simts izglābušos neretiešu, tad gan zināt, ka neretieši ir arī rakstnieki — Jānis Jaunsudrabiņš, un Jānis Veselis, kā arī dzejniece Velta Toma, - viņš varēja. Pirmais 1905. g. liecinieks būtu Jaunsudrabiņš, kurš reizē ar Dievkociņu nošauto Neretas Šausmānu saimnieku piemin jau grāmatā Mana dzīve, kā arī Zaļā grāmatā, kā jaunu, cītīgu ābeļu dārza iekopēju. Viņa vārds ir J. Brunovskis, viņa dusas vieta ir Neretas Ķesteru kapi. Uzraksts uz satrunējuša, reiz gaiši zili krāsotā krusta pa daļai izdzisis, bet var saburtot vārdu un „nošauts 1906. gada 1. februārī." (Ja komūnistu vara krustu nav apmainījusi pret piemineklī ar sirpi, un īstas brīvības cīnītāja trūdiem likusi sašutumā apgriezties uz otriem sāniem...). Jorģa Brunovska dēls, kas dzima pēc tēva noslepkavošanas, bija Juris Miervaldis Brunovskis. Viņš krita tēvam līdzīgā nāvē, kā Latvijas armijas virsleitnants, Limbažus atbrīvojot no komūnistiem 1941. g. 3. jūlijā, un dus izredzētā vietā — Brāļu kapos Rīgā. — Jāpiezīmē, ka arī Velta Toma ir par Jorģi Brunovski rakstījusi Laika mēnešrakstā 1947. g., apcerējumā Jaunsudrabiņš un mūsmājas, kā arī savā autobiografijā, kas ievietota Trimdas rakstnieku III daļā. Viņas dzimtas liktenis cieši saistīts ar šo brīvības cīnītāju, jo viņa ir Jorģa Brunovska atraitnes meita, dzimusi tās otrā laulībā ar Tomu, un augusi Neretas Šausmānos.

V. Svājāns, Toronto, Ont.

DRAUDŽU LIELUMS

Latvijas Amerikā redakcijai:

Sakarā ar prāv. Skrodeļa izteicieniem presē par trimdas draudžu lielumu, pēdējā laikā šinī ziņā izpaudušies dažādi ieskati. Taču jāatzīst, ka draudžu lielums ir ļoti relātīvs jēdziens, atkarā no tā, kādu atzīstam par labu draudzi, kādas prasības uzstādam draudzei. Dzimtenē prasības bija mazākas, draudzēm nevajadzēja rūpēties par pārtautošanas novēršanu utt. Bet ja cilvēki tāluma dēļ (piem., Toronto) nespēj kārtīgi dievkalpojumus apmeklēt, nav nekādas jēgas pretoties jaunas draudzes dibināšanai.

Mag. iur. E. Lapiņš

DAUGAVAS VANAGI

DV 10 DARBA GADU ATCERE SANFRANCISKO

DV apvienības rīkotie organizācijas 10 darba gadu atceres svētki Sanfrancisko 28. janvārī izvērtās par vienu no visplašākajiem sarīkojumiem šinī apgabalā, pulcinot ap 420 apmeklātju. Svētkos ieradās Latvijas sūtnis ASV prof. Dr. A. Spekke. Pie sarīkojuma zāles viņu sagaidīja un apsveica DVA valde, bet zālē goda ierindā stāvēja Durbes skautu pulciņš. Tā vadītājs V. Pastenieks nodeva ziņojumu, ka skauti arvien ir modri par Latviju. Vanadžu vārdā ar Kalifornijas rozēm sūtni sveica T. Kolba. Svētkus atklājot DV apv. priekšnieks T. Sīlis uzsvēra, ka visai Ziemeļkalifornijas latviešu saimei šī ir izcila diena, jo ieradies ilgi gaidītais ciemiņš sūtnis A. Spekke. Tālāk T. Sīlis pakavējās pie apstākļiem, kādos dibināta DV organizācija un kā darbs veidojies 10 gados. Noslēgumā runātājs teica, ka tic, ka DV izdosies savā kodolā saglabāt ideālistus - cīnītājus, kas, trimdas ceļus staigājot, neiestigs šaurā materiālisma purvā, bet būs spējīgi nest upurus savas tēvzemes labā.

Sūtnis prof. Dr. A. Spekke savā runā pakavējās pie pašreizējiem polītiskajiem apstākļiem pasaulē, pasvītrojot, ka no šiem apstākļiem atkarīgs ir arī mūsu tautas liktenis. „Lielo polītiku" pamatos grozīt nav mūsu spēkos, bet izmantot katru gadījumu savā labā ir mūsu pienākums," teica sūtnis. Runas noslēgumā sūtnis pievērsās tautas kopības pienākumam sargāt mūsu kultūru, nākot ar konkrētiem konstatējumiem un ierosinājumiem, kas darāms kultūras laukā, lai mēs kā tauta pastāvētu.

DV sveicienus nesa organizāciju pārstāvji un atsevišķas personas.

Koncerta daļu ievadīja latviešu apvienības Oaklandē vīru ansamblis dir. L. Bērziņa vadībā ar 4 dziesmām, sekoja Kalifornijas latviešu trio — Ed. Vīnerts (vijole), A. Ciemiņš (čello), H. Štrauss (klavieres) Mendelsona mūzikas atskaņojumi.

Koncertdziedātāja M. Grimma — Štrause dziedāja ārijas no operām. Koncerta pēdējā daļā vīru koris Dziesmu Draugs dir. Ed. Patvaldnieka vadībā dziedāja piecas tautas dziesmas. Mākslinieki un koŗi izpelnījās nedalītu publikas atsaucību un ziedus.

Pēc koncerta sekoja svētku balle, ko sāka ar polonēzi L. Siliņa vadībā. Par azaidu un atspirdzinājumiem gādāja Vanadzes. Svētki deva apm. $408.00 atlikumu.

T.

ZIEDOJUMI

Par Ziemassvētku kartītēm DV KV iemaksājuši:

F. R. O. Arnd. $1; Ž. Elgūts $2; bez vārda $1; V. Dzirne $1,00; K. Kampe $1; A. Liepiņš $2; O. Zvirgzdugrauds $1; E. Jēkabsons $2; L. Kandrovics $1; I. Hertels $1; O. Ieviņš $1; V. Bērzkalns $1; E. Bieze $1; Z. Ozolīte $1; V. Roze $1; M. Veide $1; E. Zirnītis $1; A. Aizupietis 75c; Latv. ev.-lut. baznīca N.Y. $1; K. Bekers $1; J. Abeka $1; H. Goba $1.50; A. Voitāns 75c; A. Fridenbergs $1; V. Gaidulis 75c; R. Mednis 75c; E. Siksna 75c; V. Roze 75c; J. Vilciņš $1; J. Richters $1.50; R. Zariņš 75c; K. Arbidāns $4; J. Sudnovs $1; Čikāgas latv. ev.-lut. baznīca $1.50; L. K. Reicis $1; L. Zemgals $1; V. Tomsons $1; P. Kārkliņš 75c; J. Bērziņš $2; K. Jansons $1; V. Dreifelds $1; A. K. Dicmanis $1; J. Gedrovics $1; J. Jundzis $1; E. Miķelsons $2; L. Dobrovičs $1; J. Jukševičs $1; R. Ritelis $1; S. Birgers $1; DV Bostonas grāmatu galds 75c; E. Korns $1; A. Dzenis $1; R. Stuls $3.

DV Albertas nod. 1 st. darba algu ziedojuši:

A. Gils $12; V. Skrastiņš $12; B. Bergs $12; J. Dālderis $12.00; E. Skangals $2; A. Dālderis $12; E. Delveris $7; S. Dargevics $12; K. Mešoks $6; A. Delveris $2. Kopā $89.00.

DV Albertas nod. savāktie ziedojumi Ziemassvētku ārtavai:

J. Kļaviņš $1; M. Elefants $1; N. Gils $1; J. Strauts $1; J. Miks $2; J. Krieviņš $1; H. Naglis $1; J. Aizpurietis $1; V. Skrastiņš $1; A. Dālderis $4; B. Bergs $10; P. Plaudis $1; M. Delveris $1; A. Delveris $1; E. Delveris $1; J. Dālderis $2; E. un A. Bērziņš $5; K. Mešoks $1; S. Dargevics $2.00; M. Vilsons $3.50; L. Ķibermanis $2; A. Gils $1; Kopā $33.50.

DV Kanadas valde izsaka pateicību visiem ziedotājiem.

V. Čmriškis, kasieris

KANADĀ

TORONTO

● Piektdien, 24. februārī, plkst. 8 vakarā Silvertornas angļu baptistu baznīcā notiks latviešu baptistu jaunatnes filmu un mūzikas vakars ar tēju un pašu sanestām maizītēm. Visi mīļi aicināti.

● Toronto jaunatnes pulciņa „Lāpa" rīkotajā Raibajā vakarā, par labu Augustdorfas ģimnazijai, priekšnesumos piedalīsies (alfabēta kārtībā) aktieŗi: E. Ābele, A. Mača, V. Pukats; dziedātāji: I. Birne, M. Makvikare, Z. Pukinska, J. Rudzītis, A. Vītols un Bramptonas meiteņu trio; E. Bērziņas-Ošiņas baleta studijas audzēknes; K. Tūters — čello, pie klavierēm E. Ozola-Timermane, P. Tīmans un pianiste M. Tūtere; melnās maģijas meistari burvju mākslinieks Ermo ar kundzi. Uzstāšanās kārtību vadīs Mariss Vētra, aplaudisemangas direktors.

Vakars notiks Sv. Andreja baznīcas zālē 26. februārī, plkst. 6.30. Apmeklētāji lūgti ņemt līdzi mazliet liekas naudas neparedzētiem izdevumiem.

● Saimniecisko darbinieku apvienības paplašinātā sēdē nesen nolēma izsludināt sacensību apvienības emblēmas metam, un sacensības godalgām turpat saziedoja $100. Tagad, lasot laikrakstos par nule radušos iespēju nosūtīt paciņas uz Sibiriju, SDA valde domā, ka emblēma varētu pagaidīt, jo daudz steidzīgāk būtu izmantojams šis pirmais gadījums palīdzēt aizvestajiem tautiešiem. Tādēļ arī min. $100.- tiks nosūtīti uz Zviedriju paciņu sūtīšanai uz Sibiriju.

● Saimniecisko darbinieku apvienības biedru tējas vakars notiks setdien, 3. martā, plkst 7.30 TLB telpās, 198 Oslera ielā. Šis būs pēdējais šīs sezonas biedru tuvināšanās vakars. Visi biedri laipni lūgti ņemt līdzi savus draugus. Piedalīšanās $2, ieskaitot desiņas ar kāpostiem un kafiju. Pieteikšanās iepriekš līdz 1. martam pie pr-ža P. Rasiņa, MO 5761; H. Ozola OX 4-7147 vai pie A. Kristapsona, HA 5152.

MONTREĀLA

● MLB pilnsapulcē, ko vadīja O. Krādziņš, valdes priekšsēdis A. Bremze ziņoja, ka aizvadītais gads nav bijis bagāts debatēm un pārmaiņām, bet gan darbiem. Kopīgi ar DV Montreālas nodaļu noturētas 12 valdes sēdes, kur visi lēmumi pieņemti un izlemti vienprātībā un labā saticībā. MLB bijusi pārstāvēta mūsu kaimiņtautu dibināšanas atceres svētkos. Nodibināta dāmu komiteja ar A. Bremzi kā priekšnieci, un šai dāmu komitejai pienākas visa pateicība par MLB 8 darba gadu atceres sarīkojuma organizēšanu, ko kuplināja bagātīgais bazārs ar groziņu vakaru. MLB sasaukusi organizāciju pārstāvju sanāksmi Montreālā, kurā ievēlēja 3 vīru komiteju 14. jūnija un 18. novembra atceres sarīkojumu organizēšanai. Komitejas pr-dis ir līdzšinējais MLB pr-ks A. Bremze. Uz konsula V. Tomsona ierosinājumu pilnsapulce izteica pateicību valdei par veikto darbu. Turpinājumā A. Bremze ziņoja, ka valde ir centusies paplašināt izdevumu Ziņotājs, tajā atverot nodaļu Lasītāju balsis, kurā katrs var brīvi izteikt savas domas. Pagājušā gadā īrētas kopējas telpas ar DV Montreālas nodaļu, kurās starp citu, iekārtota bibliotēka, abām biedrībām piederošais grāmatu galds, tautisko izstrādājumu un keramikas veikals. Grāmatnīca, kas gan darbojas tikai īsu laiku, paguvusi iegūt tautiešu atsaucību un dot arī zināmu peļņu. MLB bibliotēka paplašināta ar daudz jaunām grāmatām. Grāmatu galda iekārtošanā un izveidošanā daudz pūļu veltījis tās vadītājs K. Lāčgalvis, šim pasākumam ziedojot visu savu brīvo laiku. Par MLB priekšnieku ievēl līdzšinējo A. Bremzi, bet valdē J. Saliņu, V. Krauli, M. Ikvildu, S. Gabrānu un kundzes A. Bremzi un Dz. Ikvildi. Revīzijas komisijā K. Lazdiņu, O. Asmeni un A. Spūrmani.

● Latviešu nama fonda dalībnieku pilnsapulcē no 504 dalības zīmju turētājiem bija pārstāvēti 105. Sapulci vadīja O. Krādziņš, protokolēja J. Skrastiņš, bet Mandātu komisijā ievēlēja A. Spūrmani un O. Kļavenieku.

Pārskatu par Nama fonda darbību pag. gadā sniedza fonda pr-ks inž. N Zoldners: fonda pamatkapitāls sasniedzis $6.470, valde pētījusi apstākļus nama iegādei, kā arī iepazinusies ar dažādiem objektiem, bet tie nav bijuši piemēroti.

Revīzijas komisijas pr-dis O. Kļavenieks savā ziņojumā izteica atzinību fonda valdes darbiniekiem.

Debatēs par turpmāko darbību izskanēja doma, ka nama iegāde jāpasteidzina. Pārrunāja kāda objekta iegādes iespējas. Šai sakarā uzdeva valdei tuvāk interesēties par šī objekta iegādi. Varēja secināt, ka nama iegādes jautājums ir kļuvis ļoti akūts, lai, ziemas periodam beidzoties,jau varētu pulcēties savā namā. Fonda jaunajā valdē vienbalsīgi ievēlēja: par pr-di inž. N. Zoldneru, kurš fonda darbību vada jau no dibināšanas dienas, bet valdē — J. Ļavu, A. Bremzi, A. Grebli, V. Krauli, A. Bērziņu un I. Skrastiņu. Rev. komisijā: O. Kļavenieku, E. Mazuti un O. Strazdiņu.

Sapulce noritēja labā saskaņā un lietišķās debatēs. Ar klusuma brīdi sapulces dalībnieki godināja aizsaules ceļos aizsauktos fonda darbiniekus: valdes locekli A. Neimani un rev. komisijas pr-di A. Jurgenu.

O.

ST. KATARINĀS

● St. Katarīnas latviešu ev.-lut. draudzes pārvalde 23. janvārī izsūtīja 200 apkārtrakstus šejienes, Niagaras, Vellandes un apkārtnes latviešiem, lūdzot Draudzīgā aicinājuma atceres dienā ziedot Augustdorfas ģimnazijai Vācijā.

Ziedojumu vākšana notika pa pastu. Katram apkārtrakstam bija pievienota aploksnīte, kura ar ziedojumu bija jāatsūta atpakaļ.

No izsūtītām 200 aploksnītēm atpakaļ līdz 10. februārim saņemtas 44 ar ziedojumu kopsummu $78.50. Šī nauda 13. februārī nosūtīta Augustdorafas ģimnazijai uz Detmoldu Vācijā. Draudzes pārvalde sirsnīgi pateicas atsaucīgajiem ziedotājiem, kuri allaž ar dāvināšanas prieku atbalstījuši ikvienu mūsu tautas darbu.

St. Katarīnās ziedojuši: M. un M. Mukāni $5; E. Valtenbergs $5; P. Časka $5; L. un Dž. Andersoni $3; H. un P. Grebles $2; O. un N. Lancmani $2; J. Timmermanis $2; K. Grandovskis $2; A. un A. Arāji $2; J. un H. Jundži $2; P. Lapiņš $2; E. Skujiņa $2; E. Ozoliņa $2; Z. un E. Birģeļi $2; G. un M. Šneideri $2; B. un R. Kappas — $1.50; K. un A. Bokalderi $1; A. Puķe $1; V. un L. Zaikovi $1; E. un E. Kīni $1; V. Pavlova $1; L. Miķelsone $1; J. Jundzis $1; K. un L. Kangari $1; F. un V. Paviloni $1; I. un M. Dālbergi $1; A. un M. Gailīši $1; F. un E. Konrādi $1; P. un V. Ledus $1; T. un I. Jauntēvi $1; V. un M. Zvejnieki $2.

No Niagaras ziedoja: G. Reboks $5; V. un M. Strautnieki $2; I. un H. Cepurītes $1; K. un E. Krūmiņi $1; P. un M. Treijeri $1; R. Grigors $1; K. un N. Vītoli $2.

Vellandē ziedojuši: V. Pētersone $2; A. un A. Kārkļi $1; Sternbergs $1; nezināms $1.

Tonavandā N.Y. ziedojuši: Emma un Sarmīte Kampes $3.

Sarīkojumu kalendārs Toronto

25. februārī DV Ačgārnā balle Top Hat Spoguļu zālē.
3. martā Latviešu saimniecisko darbinieku apvienības biedru un ievestu viesu vakars Toronto latviešu biedrības telpās.
4. martā sv. Andreja baznīcas telpās DV teātris Kanadā — Visi mani radi raud.
9. martā Kalpaka balle Kolumbus zālē.
17. martā 1. ev.-lut. draudzes koŗa koncerts sv. Andreja baznīcā.

Nākošie sarīkojumi Hamiltonā:

25. februārī „Karnevāls Pigbridžā," DV Ham. nod. sarīkojumā.

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī nesakrist redakcijas viedoklim.

TRIMDĀ SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

AIZVADĪTĀS SESIJAS ATSKAŅAS

Janvāris un arī februāra pirmā puse visās latviešu novietnēs allaž ir bijusi pilnsapulču un valžu vēlēšanu laiks, tāpēc arī nav brīnums, ka gada sākums iezīmējas ar lielu spraigumu, dažbrīd arī paasāku villošanos un dažādiem pārsteigumiem, un nereti atklājas daža laba tautieša īstā daba, vārīgās vietinas, un tiek izbērts pa domu graudam, kas citādi tiek rūpīgi slēpti.

Kanadā ar zināmu „akadēmisku garu" izceļas LNAK sesijas, bet arī tur, jūtu karstumā, dažs labs runātājs kādreiz „aizmirst savu stīvo krādziņu." Tā arī allaž dedzīgais valdes pr-dis A. Svenne, stāstīdams par darbu un pūlēm, kādas veltītas apvienībai pagājušā gadā, gandrīz vai ar asarām acīs stāstīja, ka padomes pr-dis prof. A. Dreimanis, atsūtīdams viņam Ziemassvētku kartīti ar svētku apsveikumu, tam klāt pierakstījis savus ierosinājumus un ziņojumus par apvienības darbu...

Secinājums: varbūt nākošā gadā DV vietā svētku kartītes varētu izdot LNAK, papildinot tradicionālos svētku vēlējumus ar kādu īpašu pantiņu tautiešiem iegaumēšanai, kā par piemēru: „Miers Kanadā un visiem labs prāts — mēs visi priecīgi maksājam dolaru LNAK un ejam vēlēt."

⁂

Šai pašā sesijā, debatēs par to pašu pazīstamo, nelaimīgo cīnīti — vienu dolaru, sv. Jāņa draudzes trubadūrs J. Rolavs lielā dedzībā aizstāv tautiešus, ka tiem tomēr var uzticēties, un ka tie, kas vēlēs, savu nodevu arī samaksās — bez kādiem spaidiem. Bet izrādās, ka lokālpatriotismam ir dziļa jo dziļa sakne. Tā arī Rolavs, par tautiešiem runādams, aizrautībā sauc: „Es savus liepājniekus pazīstu..."

Bet ej nu sazini, cik Kanadā ir liepājnieku, un cik no tiem LNAK atbalstītāju...

LIELAIS BRĀLĪBAS GARS

Daugavas Vanagu delegātu kārtējā pilnsapulcē, kas šogad pagāja bez kādām vētrām un lieliem uztraukumiem, bija diezgan jūtami iezagusies uzmācīgā trimdas organizācijām bīstamā sērga, ka grūti atrast kandidātus runas vīru amatiem. Kad pēc ilgas stīvēšanās bija sameklēti vismaz divi kandidāti valdes priekšsēža amatam, turklāt abi tādi, ka gandrīz vai bez kāda uztraukuma var vēlēt vienu vai otru, atklājās vēl kāda mistērija: izrādās, ka abi kandidāti, kā līdzšinējais DV KV pr-dis V. Mukts, tā rosīgais kādreizējo valžu loceklis E. Krūka, abi ir ne tikai labi draugi, bet arī — dzimuši vienā gadā, vienā mēnesī, vienā dienā, dienējuši vienā rotā, vienā vadā un gulējuši kazarmās blakus gultās...

Lai nu vēl kāds saka, ka Kanadā nevalda lielais brālības gars! -na

IESĀCIES „MĒRKAĶA" GADS

Ķīniešiem nupat iesākās jaunais — 4654. gads. Ķīniešiem gadu oficiālā nosaukšana iedalās 12 gadu periodos. Šajā periodā visus gadus nosauc kāda dzīvnieka vārdā. Jaunais gads nosaukts par „Mērkaķa" gadu. Šo zīmīgo gadu komentē pasaules prese.

Labi zināms, ka pasaules politikā Ķīna pašreiz spēlē vienu no pirmajām vijolēm. Jādomā, ka lielu lomu nospēlēs arī „Mērkaķa gads."

Tikpat labi zināms, ka starptautiskie notikumi atbalsojas un ietekmē latviešu trimdinieku sadzīvi. Tad nu trimdiniekiem šogad jābūt ļoti uzmanīgiem, lai mūsu sadzīvē un darīšanās pa starptautiskās politikas kanāļiem neieviestos nekāda „mērkaķošanās."

Taisni „Mērkaķa gada" sākumā Zemnieku Savienība paziņoja, ka tā nepiedalīsies Stokholmā atdzīvinātās Latvijas centrālās padomes darbībā, jo ne visām partijām esot nopietna griba sadarboties. Pareizi, cīņa par Latvijas atbrīvošanu ir tik liela un nopietna lieta, ka nav pielaižama nekāda mērkaķošanās! Ko nevar celt, to nevar nest.

KĀ KĻŪT PAR LĪDERI?

Acīm redzot, politisko partiju fragmenti vairs nevar pacelt Latvijas centrālo padomi, kāda tā reiz bija un tad izbija partiju līderu nespēka dēļ. Tam vaina ir pašā saknē: veco partiju fragmenti, vismaz trimdā, ir pavisam nepopulāri, bet šo fragmentu līderiem tautā nav autoritātes un cieņas. Tas ir fakts, ko var pārbaudīt, atbildot uz jautājumu: kas kādu cilvēku padara par tautas vadītāju?

Kāds pazīstams amerikāņu rakstnieks un žurnālists uz to atbild: „Tikai tas sevi apliecina par tautas vadītāju, kas spēj savu pārliecību atstāt aiz sevis citos cilvēkos un ko citi cilvēki nes tālāk."

Tas ir vienīgais ceļš demokratiskā iekārtā, kā kļūst par tautas vadoni vai par partijas līderi. Kur vadītājus un autoritāti uzspiež ar varu, tur ir diktātūra.

Stokholmas partiju politiķu jaunais eksperiments ar Latvijas centrālo padomi ir vieglprātīgs solis, kas partijas padarīs vēl nepopulārākas. Arī ar trimdas saimi nevar jokoties.

Saturns

Latvijas Amerikā Hamiltonā
abonēšanas maksu, sludinājumus un informāciju pieņem
JĀNIS GAILĪTIS.
79 SMITH AVE.
Hamilton, Ont., tel. JA 8-8247

IZNĀKUMS VARĒJA BŪT VĒL ĻAUNĀKS

Baltijas valstu liktenis svaru kausos Jaltas konferencē

Jaltas konferenci 1945. g. februārī, kurā Rūzvelts, Čerčils un Staļins izlēma pasaules likteņus, atzīst par nelaimes cēloni visām tām likstām, kādas radās sakarā ar pasaules sadalīšanu divi daļās. Nebeidzas pārmetumi Rietumu valstsvīriem, ka tie nevajadzīgi piekāpušies Staļina priekšā. No tagad publicētiem dokumentiem redzams, ka stāvoklis varējis būt vēl ļaunāks, jo daži Rietumu diplomāti bijuši gatavi nest vēl lielākus upurus, lai iegūtu Staļina draudzību. Uz to norāda kāda slepena vēstule, kas adresēta ASV Valsts sekretāram un satur ieteikumus prezidentam Rūzveltam, kāda līnija ieturama paredzētajā Jaltas konferencē. Vēstule datēta ar 1945. g. 8. janvāri un tās autors ir Valsts departamenta Eiropas lietu nodaļas vicedirektors J. Hikersons. Vēstulē, starp citu, teikts:

„... Mēs zinām, ka trīs Baltijas valstis reinkorporētas Padomju Savienībā un ka nekas, ko mēs varētu darīt, to nevar grozīt. Šeit nav jautājuma, vai tas mums patīk; man personiski tas nepatīk, lai gan es atzīstu, ka padomju valdībai ir savi argumenti. Lieta ir tāda, ka tas ir padarīts un nekas, kas stāv Savienoto Valstu valdības spēkos, nevar to padarīt par nebijušu...

Es ieteicu akceptēt notikušo faktu par trīs Baltijas valstu reinkorporāciju Padomju Savienībā un atzīt šo telpu par padomju territoriju. Sakarā ar to mums būtu jāizbeidz šo valstu diplomātisko pārstāvju atzīšana Savienotās Valstīs. Es ieteicu pievienoties tam, ka vienu daļu Austrumprūsijas nodod Padomju Savienībai un Kerzona līniju atzīst par robežu starp Poliju un Padomju Savienību. Atzinums, ka Besarabija atdodama Padomju Savienībai, nevarētu mums sagādāt nekādas grūtības...

Ir dažas lietas sakarā ar šiem priekšlikumiem, kas man personiski ir pretīgas, bet es esmu gatavs prasīt to pieņemšanu, lai iegūtu Padomju Saivenības līdzdarbību uzvarēšanai karā un miera organizēšanā. No padomju redzes viedokļa tur ir atzīstami argumenti, kas runā par labu šiem priekšlikumiem...

Ja minētie priekšlikumi tiktu pieņemti kā Savienoto Valstu valdības politika, tad nekavējoties jāiedarbina attiecīgā programma, lai tam sagatavotu sabiedrisko domu. Šeit būtu minamas neoficiālās sarunas ar Kongresa locekļiem, ievērojamāko laikrakstu redaktoriem ievadniekiem un radio komentātoriem."

Kā zināms, priekšlikumi, kuros ir runa par Baltijas valstīm, Jaltas konferencē netika pieņemti un ASV neatzīst Baltijas valstu inkorporāciju Padomju Savienībā, tomēr arī nekādas katēgoriskas prasības Baltijas valstu lietā Staļinam netika uzdotas. Hikersona pārējos ieteikumus par Austrumprūsiju, Polijas robežām un Besarabiju Rūzvelts un Čerčils ir atzinuši, un Staļins dabūja, ko gribēja.

ASV IERADUŠIES LATVIEŠI

Ņujorkās ostā 14. februārī ienāca tvaikonis General Langfitt ar 1.170 pasažieriem, kuri iebraukuši ASV saskaņā ar bēgļu palīdzības aktu. Šī bija devītā reize, kad minētais kuģis atveda Ņujorkā bēgļus no Eiropas. Iebraucēju starpā ir sekojoši latvieši:

Viktors Sinkevičs, 30 gadu vecs, dodas uz Kaliforniju; Irmgarde Hofmane (46), ar meitu (12), uz Kaliforniju; Ženija Reza (47), ar meitu Inesi (10), uz Vašingtonu, D.C.; Artūrs Rožlapa (28), ar sievu Heleni (30) un bērniem Hermani (6) un Renāti (4), uz Čikāgu; Arvīds Tīdemanis (50), ar sievu Zelmu (46) un meitu Baibu (17), uz Detroitu; Lidija Krīgere (53) ar dēlu Hugo (18), uz Šenektediju, N. Y.; A. Zoltners (46) ar sievu Ingridu; Laimonis Grunde (34), uz Filadelfiju.

ATMIŅAS PAR ‚TRAKO GADU'

Cēsis un apkārtne pirms pussimts gadiem

Grand Rapidos, Mičigenā, savas vecuma dienas vada bijušais Vaives pagasta darbvedis Eduards Sliede, attāls radinieks kādreizējam Vecpiebalgas draudzes skolotājam Sliedem. Ed. Sliede 1905. g. 2. janvārī sācis darbveža gaitas Cēsīs, vispirms par kancelejas ierēdni pie Cēsu apriņķa zemnieku lietu komisāra vācieša Trampedacha, kura tēvam Cēsīs piederējusi aptieka, vēlāk par darbvedi pie Cēsu apriņķa 2. iecirkņa zemnieku lietu komisāra krieva Sobolevska. Notikumi, kas toreiz vēlušies pāri mūsu dzimtenei un jo spilgti uzliesmojuši 1905. g. otrā pusē un 1906. g. sākumā, stipri saviļņojuši latviešu dzīvi laukos un pilsētās. Par to Ed. Sliede stāsta savās atmiņās, pieskaroties galvenokārt notikumiem Cēsu apkaimē.

1905. gadu tautas mutē sauca par „trako gadu." Tādu nosaukumu tas paturēja uz laiku laikiem un kā tāds iegājis arī vēsturē. Vietējās policijas apiešanās ar revolūcionāriem bija sevišķi barga, bet pretestība bija ātra. Drīz vien par to savas dzīvības atdeva daži policisti, kas bija nežēlīgi izturējušies. Jāuzsver, ka toreiz visam pamatā bija tīri agrāri jautājumi, vērsti pret muižniekiem. Ierēdniecība bija muižnieku pusē, tāpat policija, kādēļ zemnieku cīņa nebija viegla, bet tomēr beidzās ar zināmiem panākumiem. Zemnieku lietu komisāri bija muižnieku kalpi, kas zemnieku lūgumus tikpat kā neievēroja un visas sūdzības tika izspriestas par labu muižniekiem. Redzēdami mākoņu sabiezēšanos, abi zemnieku lietu komisāri 1905. g. rudenī pazuda, atstādami savās kancelejās rakstvežus. Trampedachs aizbēga uz Somiju, arī 2. iecirkņa krievs pameta savu darba vietu. 1905. gada rudens pusē notika muižu dedzināšana, toreizējo pagasta valžu gāšana un izpildu komiteju vēlēšanas, kas bija pretvalstiskas.

Lai apslāpētu revolūcionāro kustību, valdība noorganizēja soda ekspedīcijas un nodibināja kara tiesas. Cēsīs un apkārtnē rīkojās soda ekspedīcija ar ģenerāli Orlovu priekšgalā. Orlovs 1906. g. sākumā atjaunoja pagastu valdes un lika pērt un dauzīt tos, kas vēl nebija nošauti. Pa lielākai daļai tas notika, vainīgos laižot caur „strojiu", kad kazaki ar pipkām dauzīja šķietamos dumpiniekus un revolūcionārus. Sodāmie uz to bija gatavojušies, uzvilkdami uz muguras aitādiņas vai apģērbjot biezākas drēbes, un tā dažs labs tika cauri ar tīri veselu ādu. 1906. g. sākumā soda ekspedīcija Straupē bija pērusi veselu rindu saimnieku un kalpu stalļa priekšā. Trīs no viņiem turpat nošāva un apraka. Krita diezgan daudz nevainīgu cilvēku, jo nekādas iepriekšējas izmeklēšanas nebija. Tīrīja visus pagastus pēc iepriekš sastādītiem sarakstiem. Tā kādā svētdienā pie Araižu baznīcas visi baznīcēni pēc dievkalpojuma dabūja iet caur „strojām," jo uz visiem ceļiem atradās kazaku patruļas. Cēsīs kā galveno revolūcionāru nošāva grāmattirgotāju Ozolu, piesienot pie telefona staba lielceļa malā, iepretim Pilsmuižas rijām.

Šaušana visbiežāk notika pie Ruckas muižas šķūņa.

Piezīmējams, ka 1906. g. rudenī Kurzemē nodedzinātas 42 muižnieku pilis, Vidzemē — 72, bet laikā no 1905. g. līdz 1907. g. kritušas cīņā vai nošautas ap 2000 personas. „Melnā sotņa", nākdama no Piebalgas uz Cēsīm, pa ceļam darīja savu postīšanas darbu, un Vaives pagastā nošāva bez kāda iemesla divas personas, kuras bija gadījušās pa ceļam. Vietējie dažkārt izgāja pretim ar dakšām un sekumiem. Viena šāda sadursme notika pie Rāmuļiem. Stāstītājs piebilst, ka 1905. g. bijis gan „trakais gads," bet ne tāds kā 1941. — Baigais gads, kad cilvēki tika iznīcināti masām.

V. Zirnītis.

MŪSU KARAVĪRU RINDAS KĻŪST RETĀKAS

PLKV.-LTN. A. NEIMANIS PĒDĒJĀ GAITĀ

Montreālas latviešu koloniju aizpagājušo sestdien vēlā pēcpusdienas stundā pēkšņi pārsteidza sēru vēsts: no šīs zemes gaitām šķīries plkv.-ltn. A. Neimanis.

Aizgājējs līdz pēdējam pildīja maizes darba un sabiedriskos pienākumus. Liktenīgajā dienā nelaiķis savā dzīvoklī bija saslimis, un drīz vien izsauktā ārsta klātienē apstājās pukstēt cienītā karavīra un sabiedriskā darbinieka sirds.

Nelaiķis dzimis 1903. g. 4. maijā, Rīgā. Kara laikā nokļuvis Igaunijā, kur Tallinā mācījies vidusskolā. Pēc kara dzīvojis kopā ar vecākiem Edolē, vēlāk pārcēlies uz Ventspili. 1926. gadā absolvējis Kara skolu ar 1. šķiru un iedalīts Vidzemes artilerijas pulkā. 1936. g. ļoti sekmīgi beidzis Latvijas universitātes ķīmijas fakultāti. 1931. g. iestājies Augstākā kara skolā, ko arī ļoti sekmīgi beidzis 1937. g. (kara ķīmijas un intendantūras nozarē). Vēlāk pārcelts uz Liepāju kā vecākais pirotechniķis. Tur arī kalpojis līdz 1939. g. rudenim, kad iedalīts armijas galvenajā stābā. Spējīgais virsnieks ātri avansējies — 1939. gada 11. novembrī jau paaugstināts pulkveža leitnanta dienesta pakāpē, kā arī apbalvots ar Viestura ordeni. Kad mūsu zemē ieplūda sarkanās armijas ordas un pie Brīvības pieminekļa pēdējā sardze tika nomainīta, to komandēja plkv.-ltn. Neimanis. Baigajā gadā nelaiķi vajā, taču viņam izdodas izglābties. Vācu okupācijas laikā N. Zasulaukā ir ķīmiskās fabrikas direktors, bet, sarkanai varai iebrūkot otrreiz, emigrē uz Vāciju, kur bēgļu gaitas vada Traunšteinā (Bavārijā). Vēlāk ir IRO ierēdnis Bad Buchenhallē.

1950. gadā emigrē uz Kanadu un apmetās uz dzīvi Montreālā, kur strādā par ķīmiķi krāsu un laku fabrikā līdz Dievs diženo latvieti sauca aizsaulē.

Nelaiķis atstāj dzīves biedri Elizabeti un divus bērnus.

Viņš bija cildens latvietis, svētu turēja solījumu Tēvzemei un Brīvībai. Viņa aiziešana aizsaulē ir liels zaudējums Montreālas latviešu sabiedrībai. Sabiedriskajā darbā allaž pulcināja ap sevi plašu tautiešu saimi. Līdz pēdējam brīdim viņš pildīja arī savu pienākumu pret baznīcu, kā Montreālas latviešu ev.-lut. Trīsvienības draudzes pr-ks.

Kā valdes loceklis N. bija arī aktīvs Latviešu nama fonda darbā.

Aizgājēju pēdējā gaitā izvadīja 14. februārī no Redeemer baznīcas māc. A. Gaudiņš, piedaloties kuplam pavadītāju pulkam. Pēdējās ardievas aizgājējam nesa Nama fonda pr-ks inž. N. Zoldners un Trīsvienības draudzes pārst. A. Mednis, kura ardievām sekoja Latvijas himna. Ziedus uz kapa nolika DV u. c. organizāciju pārstāvji, kā arī draugi un cienītāji.

Jau tuvojās vakara krēsla, kad no pulkveža kapa vietas šķīrās sagrauztā dzīves beidre, bērni, radi un draugi. Vieglas smiltis svešajā zemē!

Osv. Klavenieks

VĀCIJĀ MIRIS KAPT. V. RŪDOLFS

1955. gada 1. decembrī Traunšteinas slimnīcā Vācijā pēc ilgām un grūtām ciešanām mira kapt. V. Rūdolfs; apbedīts 5. dec. Traunšteinas meža kapos.

Nelaiķis dzimis 1897. gada 25. aprīlī Lestenē kā saimnieka dēls. V. Rūdolfs bija Latvijas atbrīvošanas cīņu dalībnieks. Pēc cīņām Latgales frontē un miera iestāšanās 1920. tika pārcelts uz 12. Bauskas kājnieku pulku Daugavpilī.

Daugavpils cietoksnī arī norit kapt. V. Rūdolfa karavīra dienesta gaitas: sākumā viņš ir instruktoru un kareivju apmācītājs; bet vēlāk rotas komandieris. Komūnistiem ienākot Latvijā 1941. g., R. vienība atrodas Rūjienā, bet drīz viņu no dienesta atlaiž.

Bēgļu gaitās Vācijā V. Rūdolfs strādāja UNRRAs un vēlāk IRO dienestā Offenbachā, Mittenvaldē un citās latviešu nometnēs, bet pēdējos 5 gadus Rūdolfs un viņa dzīves biedre pavadīja Vīlandšagā pie Freilassingas. Latviešu karavīru saime ar kapt. V. Rūdolfa aiziešanu aizsaulē zaudē priekšzīmīgu audzinātāju, bet patur neizdzēšamu ticību Latvijas brīvībai.

ĆEĻA VĀRDI

Ilgu mūžu var dzīvot tikai tā tauta, kuras griba un izdarīšana ir viens, mērķi un nacionālie ideāli nosprausti uz ilgāku laiku un dzīvošanas pamati nodrošināti. Tautai ir jābūt sakaltai savās asinīs un savos kultūrālos uzdevumos. Tautas stiprums un mūžs atkarājas no viņas pašas vitālā un morālā spēka un tās vienības, ko uz ārieni un iekšieni reprezentē viņas valdība.

Jānis Vesels

*

Cel, latviet, galvu augstāku, un mācies cienīt reiz pats sevi!

Plūdons

Savienotās VALSTĪS

INDIĀNAPOLĒ (IND.)

● Indiānas latviešu studentu kopa sestdien, 25. februārī, plkst. 20.00, Indiānas latviešu biedrības telpās, 2511 N. Central Ave, rīko groziņu vakaru. Dalībnieki lūgti ņemt līdz groziņus; siltu kafiju gādās rīkotāji.

● Pieci Arsenal Technical vidusskolas (Indiānāpolē) audzēkņi ierindojušies gadskārtējās ASV vidusskolu audzēkņu dzejas sacensības uzvarētājos, to vidū arī mūsu tautiete Vija Celmiņa, kuras dzejolis Death's Angel (Nāves eņģelis) līdz ar pārējo uzvarētāju darbiem pieņemts ievietošanai ASV vidusskolu audzēkņu dzejoļu izlasē.

● Šortridžas vidusskolu (Indiānāpolē), kopā ar 52 citiem audzēkņiem, nesen absolvējusi mūsu tautiete Anna Uljana. Arsenal Technical vidusskolas 84 absolventu vidū bija latvietis Jānis Subris.

● 334 Arsenal Technical vidusskolas ROTC kadetu vidū ir arī mūsu tautietis Jānis Strēlnieks, kas paaugstināts otra leitnanta pakāpē.

G. G.

MILVOKU CHRONIKA

● DV apv. Milvoku valde savā pēdējā sēdē nolēma nosūtīt Augustdorfas latv. ģimnazijai Vācijā $50. Šī summa domāta skolēņu uztura uzlabošanai. Šinī summā ietelp arī Kultūras dienu sarīkojuma kopējais atlikums $12.00. Kultūras dienas DV rīkoja kopā ar vietējo studentu kopu.

● 12. februārī rīkotais karnevāls Kanaks Latīņu kvartālā bija izdevies ļoti labi. Masku gan varēja būt vairāk. Apmeklētāji par labāko masku atzina gleznotāju — baskāji Irbīti, bet par nākošo labāko — dinozauru. Žūrijas komisija savukārt par labāko atzina tauriņu un macharadžu. Visas šīs maskas saņēma vērtīgas balvas.

● 26. februārī DV apv. teātra trupa uzvedīs Trīnes grēkus. Labais tēlotāju sastāvs sola interesantu izrādi. 25. febr. Milvoku aktieru kopa savukārt viesosies Čikāgā ar Gatavības apliecību. Minēto izrādi organizē Otto Krolls.

● Latviešu nama iegāde Milvokos pašlaik ir vispopulārākais sarunu temats. Pagājušajā svētdienā viena māja tautiešiem bija pieejama apskatei. Interesentu bija saradies daudz, un debates bija dzīvas. Vai sabiedrība izšķirsies par jau minēto objektu, pagaidām vēl pāragri spriest. Katrā gadījumā interese par šo lietu ir ļoti liela, un tas ir pats galvenais.

KOLORADO SPRINGĀ

● Sestdienas skola Draudzīgā aicinājuma dienu atzīmēja 4. februārī. Par Draudzīgā aicinājuma Zelta ābeles augļu bagātību stāstīja skolas vadītāja O. Štrause un izdalīja grāmatas un Latvijas kartes sestdienas skolas skolēniem.

● Latviešu biedrības jaunievēlētā valde 4. februārī beidzot sadalījusi amatus. Bet pirms amatu sadalīšanas no valdes paguvis izstāties A. Lorbergs; viņu aizstāj pirmais valdes kandidāts Jānis Iverts. Par biedrības priekšnieku izraudzīts Mārtiņš Līcis. Tā nu mūsu „pagasta" dzīvi vadīs abi un vienīgie šejienes Mārtiņi, jo kopš 1954. g. draudzes priekšnieks ir Mārtiņš Ozoliņš. Priekšnieka vietnieka pienākumiem izraudzīta Maija Rituma, par kasieri — Jānis Iverts, par sekretāru — Arvīds Timermanis, par biedrzini un bibliotēkāru — Edvīns Šneiders. 12. februārī dāmas vienojušās par amatiem dāmu komitejā: priekšniece paliek līdzšinējā — Eiženija Līce, arī pr-ces vietniece — Mīle Rituma, kasiere — Ārija Timermane, sekretāre — Beatrise Zīle, sekretāres palīdze — Rota Iverte, mantzine — Anna Pokerna, locekles — Olga Štrause un Alma Januma. Ar amatu sadalīšanu vēl nav pasteigusies revīzijas komisija.

● Tautiska deju grupa 13. janvārī demonstrēja tautiskās dejas šejienes televīzijā. Dejas bija iestudējusi Nanija Paukule. Šī ir jau otrā reize, kad tautisko deju grupa uzstājas televīzijā.

-dis

— Tiešām jābrīnās, pa kuru laiku mūsu mammas iepazinušās ar visām tām lietām, no kurām viņas brīdina mūs, savas meitas . . .

KALAMAZU

● Svētdien sv. Jāņa ev.-lut. draudzes dāmu komitejas notikušajā pilnsapulcē par komitejas priekšnieci ievēlēja līdzšinējo E. Jansoni, bet valdē — Vaseri Ozolu, Broži un Vīganti. Revīzijas komisijā — Balceri, Osi un Antonu.

● Vietējā Latviešu biedrība pag. gadā sarīkojusi 17 dažāda rakstura sarīkojumus. Tie caurmērā bijuši apmeklēti, sākot ar 149 personām. Biedrībā 163 biedri (86 vīrieši un 77 sievietes). Biedru maksa vīriešiem gadā ir $6.00 un sievietēm $1.00. Biedrībai pieder savs nams, kurā pārbūves darbi tiktālu jau veikti, ka augšējā zālē var uzņemt 120-130 personu. Ja kādai organizācijai vai personai šīs telpas būtu vajadzīgas, jāgriežas pie valdes izvēlētā telpu pārziņa J. Vasera, 127 E. Maple St., tel. 3-1961.

● Vietējai sadarbības komitejai pieteikti sek. sarīkojumi: 3. martā māsu Gutbergu klavieru koncerts; 10. martā jauno mākslinieku koncerts; 7. aprīlī rakstnieka Jāņa Vesela 60 gadu jubileja un teātra izrāde Kur tad tu no biji; 8. aprīlī Borisa Piekalnīša koncerts; 8. aprīlī sv. Jura skautu diena Ciānas baznīcā; 12. aprīlī Volfganga Dārziņa klavieru koncerts; 15. aprīlī, Voldemāra Salnas koncerts; 21. aprīlī Dziesmu Vairoga sarīkojums; 22. aprīlī Latvian Trio koncerts; 28. aprīlī Kalamazū latv. ev. lut. draudzes pavasara sarīkojums.

Kalns

GRAND RAPIDI (MICH.)

● Elzas Paegles baleta studijas audzēkņu vakars notika latviešu biedrības telpās un tajā piedalījās vecāko audzēkņu grupa (māsas Ostrovas, B. Čunčina, I. Paegle u. c.), kuru dažkārt bija nācies vērot iepriekšējos gados un dažādos citos sarīkojumos. Priekšnesumi deva patīkamu priekšstatu par studijas nopietno darbu. Klavieru pavadījumu veica Lilita Buša. Bija daudz apmeklētāju, atzinīgu aplausu un ziedu veltes. Studijas vadītāja vakara skaidro atlikumu ziedoja latviešu biedrībai.

● Latviešu biedrība š. g. pavasarī iecerējusi Volfganga Dārziņa klavieru koncertu.

● Vienības draudzes jaunatnes pulciņa pēdējā sanāksmē skolotāja Gaida Zirne stāstīja par Annas Brigaderes darbiem un dzīvi, pieskaroties vairākiem viņas tēlojumiem. Stāstījumam ar dziļu interesi sekoja visi pulciņa dalībnieki, izsakot vēlēšanos dzirdēt līdzīga satura referātus arī par citiem latviešu rakstniekiem.

● Skrundas 17. gaidu vienībai kāds labvēlis dāvinājis trīs Marisa Vētras grāmatas Div,dūjiņas..., izsniegšanai balvām par centību un rosību. Šīs balvas saņēma pirmniece Ligita Brante (čaklākā sanāksmju apmeklētāja) un virskopniece Ieviņa Ziediņa, kas devusi labu priekšzīmi dažādās gaidu aktīvitātēs. Trešo grāmatu saņems viena pulciņa dalībniece kā pārsteiguma balvu.

Komūnisti nebeidz mūs vajāt

Lai kur mēs būtu, visur šie vajātāji mūs uzmeklē. Atminēsimies nometņu laikus, kad komūnisti radīja satraukumu mūsu mitekļos un vīri dažu labu nakti palika sardzē, lai briesmas mūs nepārsteidz miegā. Jau tur tika laisti darbā negodīgi līdzekļi, lai panāktu mūsu atgriešanos mājās.

Un bija arī tādi, kas atgriezās. Starp tiem bija kāda Latvijas brīvības cīnītāja atraitne Liepa ar diviem zēniem, kuri dažkārt savā starpā spēlēja „čeku". Šī latviete aizbrauca māsas — komūnistu tiesneses aicināta.

No visiem aizbraucējiem tikai minētā atraitne rakstīja un sūtīja attēlus no Rīgas jūrmalas, kur viņa ar māsu dzīvoja vasarnīcā. Cīņa pēc norunātām zīmēm atrakstīja — „Nerakstiet, nebrauciet!"

Tagad vajātāji izdomājuši klauvēt pie mūsu dvēseles durvīm, mānīt ar dzimtenes un tur palikušo piederīgo mīlestību. Šis ir velnišķīgākais izdomājums, bet mums jāiztur!

Liekas, katrā pilsētā, tāpat kā šeit Vankuverā, pastāv un darbojas tā sauktie strādnieku klubi, kuru biedri parasti ir agrāk iecelojušie kreisi noskaņotie ļaudis. Lai darbība būtu aktīvāka un ietu pēc komūnistu prāta, vadoņi tajos mēdz būt stingri kvalificēti vīri. Dažs ar savu stāju un uzdevumiem sākumā pat lepojās, līdz valsts drošības iestādes viņus sāka uzraudzīt un vajāt. (Sacīto secinu un attiecinu galvenokārt uz vietējo klubu, to labi zinu).

Šie klubi saņem propagandas filmas un literātūru, ar ko mulsina ļaudis. Pēdējais paņēmiens šāds: izplatīšanai piesūtītas zaļā krāsā pastkartes ar uzņēmumiem no Latvijas. Uz katras kartītes ir kāds dzejas pants, piem.:

Lai kur tu būsi kādā tālā zemes malā,
Uz dzimto pusi tavas domas skries.
Jel ieklausies tu Dzintarjūras čalās,
Tās mājup aicina, sauc — atgriezies!

Tautieti, izlasi un noslauki asaras, bet neaizmirsti, ka tie mums ir komūnistu slazdi!

Tad vēl ir šādi paņēmieni:

Negaidot tev sāk piesūtīt vai nu no ASV vai, pēdējā laikā, no Berlīnes, „Cīņu". Komūnisti zina, ko viņi dara. Valsts drošības iestādes var sākt interesēties par to, ko ārzemnieki „abonē". Lai tu nevainīgs būdams nepaliktu vainīgs, nekavējoties par to ziņo attiecīgai iestādei!

Berlīnē iznāk avīze „Par atgriešanos dzimtenē", kuras galvā likts motto: „Tēvija brīvā, tevi mēs slavinām!" Un viss tajā ir viens sauciens — atgriezies mājās! Zīmīgi, ka šinī avīzē ir arī vesela rinda meklējāmo, kurus piederīgie sauc mājās.

Kā Cīņa, tā „Par atgriešanos dzimtenē" tiek piesūtītas no Berlīnes uz pilnīgi pareizu vārdu, uzvārdu un adresi. Bez šaubām, te būs pakalpojusi sarakstīšanās ar mājiniekiem, kā arī sarkano kalpi uz vietām.

Visneatlaidīgāk šāda komūnistu literātūra tiek piesūtīta rēdzamākajiem tautas darbiniekiem. Komūnisti zina, ko dara!

— išķis.

„MAĢISKĀ ACS" KANADAS PASTĀ

Kanadas pasta iestādes ir vienas no modernākajām pasaulē, un daži valdības vīri bija iedomājušies, ka rīkojas pareizi, paziņojot, ka iekārtos televīzijas aparātus, lai uzraudzītu pasta sūtījumu šķirotāju darbu. Pirmo šādu elektronisko „atslēgas caurumu" paredz uzstādīt Piterboro pasta iestādē.

Novērot pasta ierēdņus darbā pasta iestādēs ir visai parasta lieta, un to jau dara ilgus gadus. Inspektoru vajadzībām ierīkoti īpaši novērošanas caurumi sienās, pa kuriem tie šad un tad palūkojas uz pasta ierēdņiem, lai pārliecinātos, ka tie nezog pasta sūtījumus. Šī sistēma ir derīga, kad uz kādu ierēdni krīt aizdomas, ka tas ir zaglis. Tā arī palīdz novērst negodīgu rīcību.

Dīvainā kārtā neviens īpaši nav cēlis iebildumus pret agrāko novērošanas sistēmu pa novērošanas caurumiem, bet vesela protestu vētra sacēlās, kad paredzēja iekārtot elektroniskās ierīces cilvēku izspiegošanai.

Piterboro konservātīvo parlamenta loceklis Gordons Frāzers par to nesen runāja Tautas vietnieku namā, un nosauca to par „diktātūras aktu." „Šīs kameras," tas izteicās, „nav nekas cits, kā valdības solis, lai mēģinātu atņemt privātiem pilsoņiem viņu tiesības."

Viņš asprātīgi jautāja, kā galvenais pasta meistars, kurš arī ir ministru kabineta loceklis, justos, ja uzstādītu tālskates kameru, lai uzraudzītu viņu viņa darbā?

Frāzera uzskats atspoguļo veselīgu piemēru, ka sabiedrībai būtu jānostājas pret katru oficiālu iejaukšanos tās privātā dzīvē. Varbūt nav nekas ļauns, ja valdība vēlas cilvēka aci aizstāt ar elektronisku, bet vai ar to tas beigsies? Nelaiķis angļu rakstnieks Džordžs Orvels savā grāmatā „1984. gads" pareģoja, ka katrā mājā būs iekārtotas tālredzes uzraugāmās iekārtas. Cik tad tālu no pasta iestādes ir līdz citiem valsts departamentiem, rūpniecības iestādēm un beidzot arī privātām mājām?

C. S.

KĀDAS GODĪBAS GALS

KAPTEINIS SKORCENIJS IZGLĀBJ MUSOLĪNI (15)

Hitlera sulainis stāsta par „vadoņa" darbu un dzīvi

Dzirdēdams, ka tas bijis ģenerālpulkvedis Froms no Berlīnes, Hitlers kliedza: „Tad es zinu, ka par eksploziju atbildīgs ir fon Štaufenbergs."

Meklējot citus pierādījumus, drupās atrada speciāli gatavotas knieblītes, kuŗas bija pagatavotas tieši pulkvedim fon Štaufenbergam, kam tuksneša kaŗā bija sakroplotas rokas. Šīs bumbas viņš bija ienesis konferences telpā kādā piekabināmā kastē un tās uzmanīgi novietojis pie galda kājas, kur bija paredzēta Hitlera vieta.

Ģenerālis Kortens, kurš sprādziena brīdī atradās blakus Hitleram, eksplozijā pazaudēja abas kājas un neilgi pēc tam mira. Ģenerālis Šmunds cieta vēl smagāk, jo viņam norāva kāju un roku un viņš mira pēc 4 dienām slimnīcā. Stenografistam, kas atradās otrā pusē galdam, norāva abas kājas un arī tas drīz mira. Visiem bija sabojātas ausu bungādiņas un vājināta dzirde, tāpat Keitelam un Jodlam, bet Genče tika izmests ārā caur logu. Aprakstīdams notikuma gaitu, Hitlers man stāstīja: „Es biju pārliecies pār biezā galda virspusi un izstiepis savu labo roku, kad pēkšņi notika eksplozija. Galda virspusei uzlidojot gaisā, mani rāva līdz, un es jutu, ka degu un apzinājos, ka esmu ievainots kājās."

Neapšaubāmi, ka Hitlera dzīvību glāba galda virspuse. Būtu tā bijusi plānāka, Hitlera ķermeņa centrs atrastos tieši virs eksplozijas punkta. Vēlāk noskaidrojās, ka fon Štaufenbergs, stāvēdams galvenās mītnes nometnē, gaidījis uz eksploziju. Bet tikko to izdzirdis, viņš devies uz vienu no nometnes izejām, cerībā izkļūt no nometnes.

Sardzes aizturēts, viņš licis pasaukt sardzes virsnieku un tam teicis: „Jūs zināt, ka mana lidmašīna jau gaida. Man ir personīga un strikta vadoņa pavēle, steidzoši doties uz Berlīni pie ģenerālpulkveža Froma un nodot tam ziņojumu. Tūdaļ ļaujiet man iet." Sardzes virsnieks tam noticējis un ļāvis pulkvedim izbēgt.

HITLERS RUNĀ AR GEBELSU BERLĪNĒ

Hitlers zināja, ka atentāts gatavots Berlīnē, un nekavējoties pavēlēja dot telefona sarunu ar Gēbelsu, bet pagāja trīs stundas, līdz izdevās atjaunot sakarus ar Berlīni, jo vadi bija nogriezti. Bija pulkstens 4.30, kad izdevās dabūt sarunu ar Berlīni un, neskatoties uz visiem ievainojumiem, Hitlers steidzās pie telefona. Ļoti pārsteigtā un stiprā balsī Hitlers jautāja, kas notiekot Berlīnē? Gēbels viņam stāstīja, ka atrodoties kopā ar majoru Rēmeru, Berlīnes drošības spēku komandantu. Tas ieradies pie viņa maldināts un stāstījis, ka saņēmis pavēli ieņemt visas ap valsts kanceleju atrodošās ministrijas.

Hitlers lika pasaukt Rēmeru un teica: „Major Rēmer, tika izdarīts attentāts cerībā mani nogalināt,bet es esmu dzīvs. Manas pavēles — un tikai manas pavēles,— ir jāpilda jums: Es jūs daru atbildīgu par kārtību Berlīnē. Jūs dariet visu iespējamo, lai nodrošinātu Berlīni man. Lietojiet katru līdzekli, un nošaujiet katru, kas nepadodas vai neklausa jūsu rīkojumus, ko esmu jums devis. Jums tiek apsolīts nekavējoties pulkveža grads." Rēmers atbildējis, ka izpildīšot visas vadoņa pavēles. Tad sekoja gaŗāka saruna ar Gēbelsu, un beidzot Hitlers viņam pavēlēja izkārtot pēc iespējas drīzākā laikā viņa radio uzrunu tautai.

Bija pusnakts, kad Hitlers teica runu vācu tautai, vainodams ģeneŗāļus, kas gribējuši viņu nogalināt, un paziņodams, ka visam par spīti tomēr palicis dzīvs. Lai apliecinātu tautai, ka patiesi Hitlers vēl stāv Vācijas un visu armiju priekšgalā, runu vajadzēja teikt arī Keitelam, Dēnicam un Gēringam, kas apliecināja, ka uzticīgi kā arvien kalpo vadonim. Ap plkst. 4.00 pēcpusdienā fon Štaufenberga lidaparāts nolaidās Berlīnes lidlaukā,un viņš nekavējoties zvanīja ģenerālim Fromam, lai paziņotu, ka „Der Führer ist tot." Saņemot šo paziņojumu, majoram Rēmeram tika dota pavēle nodrošināt Berlīni. Arī fon Štaufenbergs domāja par Berlīnes drošību, un varēja būt ap plkst. 5, kad fon Štaufenbergs ieradās pie ģenerāļa Froma, kur tas nekavējoties tika arestēts izvests pagalmā un nošaut. Bet ar to viss vēl nebeidzās, un nākošā gadā ar tiešu Hitlera pavēli tika nošauts arī ģenerālis Froms, jo Hitlers zināja, ka viņš stūtījis Štaufenbergu uz galveno mītni, lai izdarītu atentātu. Kādreiz Hitlers man teica, ka četriem nonāvēšanas mēģinājumiem nepiepildoties ir skaidri pierādījies, ka viņš tomēr esot īstais un likteņa nolemtais Vācijas vadonis.

HITLERA UN MUSOLĪNI PĒDĒJĀS SATIKSANĀS

Kaut gan Hitlers bijā ievainots un pārdzīvojis smagu satrīcinājumu, viņš tomēr pats gribēja sagaidīt Musolīni un, pakārtu roku kaklā un nobindētām kājām, viņš stāvēja galvenā mītnē un gaidīja dažas minūtes, līdz ieradās Musolīni. Pēdējais bija pilnīgi pārsteigts, redzot Hitleru tādā stāvoklī.

„Tas ir drošs pierādījums, ka es esmu tas vīrs, kas vadīs vācu tautu un valsti pretī uzvarai," teica Hitlers. Raudzīdamies tieši viņam acīs ar paceltu zodu, Musolīni atbildēja: „Tas nevar būt citādi, un es stāvēšu jūsu pusē." Tad viņi devās apskatīt drupas, kas bija palikušas pāri no eksplozijas.

HITLERS PAVĒL ATBRĪVOT MUSOLĪNI

Nākošā un pēdējā satikšanās viņiem bija Feltrē pie Venēcijas, un tikai dienu vai divas pirms Musolīni apcietināšanas. Likās, ka Hitlers jau nojauta, ka Musolīni stāvoklis nebija tik labs kā agrāk, kaut gan no pēdējā izturēšanās nekā nevarēja spriest par jaušamām pārmaiņām. Atgriežoties atpakaļ Rastenburgā, Hitlers daudz laika pavadīja pētīdams kartes un pētīdams Italijas ģeografisko novietojumu.

Man likās, ka tas bija Jodls, kas ienāca pie Hitlera un paziņoja, ka Musolīni apcietināts. Es redzēju Hitleru satrauktu un dusmīgu. Viņš pielēca kājās un lika man dabūt, cik ātri iespējams, Himmleru. Tikko Himmlers ienāca, Hitlers pavēlēja tam ar savu aģentu palīdzību uzzināt Musolīni atrašanās vietu un uzņemt sakarus ar viņu, lai izkārtotu Musolīni atbrīvošanu. Pirmās ziņas bija visai trūcīgas: Musolīni apcietināts un aizvests mašīnā uz kādu slepenu cietumu. Hitlers dauzīja savu galdu ar dūrēm. Nedaudz dienas vēlāk Himmlers ziņoja Hitleram, ka Musolīni atrodas kādā nelielā mājā Abruču kalnu virsotnē.

PARADĀS, KAPTEINIS SKORCENIJS

„Tagad man vajadzīgs vīrs, kurš varētu cīnīties šajā virzienā un atbrīvot manu draugu. Es viņam apsolīju, ka, ja kādreiz viņš būs nelaimē un briesmās, es iešu viņam palīgā," teica Hitlers. Himmlers Hitlera pieprasījumu bija paredzējis un atvedis sev līdzi SS kapteini Otto Skorceniju, tievu ,gaŗu vīru ar rētu pāri sejai. Klusībā Hitlers ar Skorceniju pārrunāja glābšanas plānus, un Skorcenijs atstāja Hitlera mītni. Vēlāk Hitlers paļāvības pilns stāstīja man: „Es teicu kapteinim, ka viņš var prasīt visāda veida palīdzību no ģenerāļa Študenta, un viņš man apsolīja, ka viņš izvedīs Musolīni vai mirs paredzētā uzbrukumā. Un ja vispār tas izdosies, tad tas būs bumbas sprādziens pasaulei, seviški britiem. Tas pierādīs, tiem, ka es nekad draugus briesmās neatstāju, ka es esmu godīgs vīrs. Man jātur dotais vārds! Un angļi teiks, tas ir patiesi īsts draugs." Skorcenijs bija vīrs, kas Hitleram bija jau izdarījis pakalpojumus Budapestā, glābdams admirāļa Hortija dēlu, to ietīdams segā un ienesdams mašīnā.

Kaŗa pēdējās dienās Skorcenijs izpildīja arī kādu citu Hitlera plānu. Ar grupu labi apmācītu britu un amerikāņu formās pārģērbtu vīru, viņi devās pie galvenos virzienos uzbrūkošām sabiedroto armijām, un, samainot sabiedroto armiju ceļa apzīmējumus, sajauca sabiedrotiem orientēšanās spējas.

MUSOLĪNI KĻUVIS SALAUZTS VĪRS

Sekodams Skorcenija glābšanas mēģinājumam, Hitlers bija kā lauva sprostā un katra telefona zvana skaņa viņu uztrauca. Tas bija karšu telpā, kad ienāca Himmlers un paziņoja, ka Musolīni ir izglābts un ceļā uz galveno mītni. Hitlers bija ļoti sajūsmināts un izteicās, ka pasaule reiz būs pārliecinājusies, ka vācu valsti tā nekad nevar sakaut. Hitlers deva pavēli nekavējoties abus vīrus vest šurp uz galveno mītni, kur viņš solījās Skorcenijam piešķirt bruņinieka krustu. Pienākot ziņām, ka Musolīni drīz nolaidīsies lidlaukā, Hitlers pavēlēja man un pārējiem stāba vīriem doties viņam līdz uz lidlauku un tur palikt aizmugurē, jo viņš gribot būt viens, satiekoties atkal ar Musolīni. Es stāvēju un raudzījos uz abiem vīriem. Musolīni izskatījās pilnīgi svešs; noliesējis un neskuvies, viņa acis bija mazas un nedzīvas. Viņa galva bija noslīdējusi uz krūtīm un no lepnuma vairs nebija ne vēsts. Viņam blakus stāvēja tā dēls. Ātri Hitlers apskāva salauzto vīru, — kādreiz lepno Cēzaru. Es neticu, ka vairāk par dažiem vārdiem tika teikts. Tad, saņēmis sava drauga roku, viņš to veda uz savu mašīnu. Tad Hitlers devās pie lidaparātā sēdošā Skorcenija un apsveica viņu. Kaut gan katru reizi, kopš esmu bijis Hitlera sulainis, esmu atradies vienā vāģī ar viņu, šoreiz viņš man teica: „Es gribu būt ar dūči viens, ejiet kādā citā vāģī."

MĪLESTĪBA GROZA DUČES PRĀTUS

Galvenā mītnē Musonīi tika ievests vienā no Gēringa luksa dzīvokļiem, un es viņam atnesu visus vajadzīgos piederumus, kas nedaudz tam palīdzēja atgūt tā agrāko izskatu .Viņi runājās vairākas stundas un, abiem kopā esot, Skorcenijam tika pasniegts solītais Bruņinieka krusts. Tad Hitlers iedeva Musolīni speciāli sev gatavotu kastīti, kas bija domāta vadonim kā 1. šķiras dzelzs krusta kavalierim. Kastīte bija greznota ar zelta ērgli, dimantiem un rubīniem.

Bija pagājušas tikai dažas dienas, un mēs Musolīni redzējām pēdējo reizi. Bija izlemts, ka viņš dosies atpakaļ uz Minchēni un tur satiksies ar savu ģimeni un uzsāks no jauna italiešu fašistu organizācijas stabilizēšanu, bet nabaga dūče bija izvēlējies citu ceļu. Drīz mēs uzzinājām, ka viņš devies atpakaļ uz Italiju un dzirdējām stāstus par viņa attiecībām ar Klāru Petači. Šīs ziņas padarīja Hitleru ļoti dusmīgu. Lai gan Hitlera mīļākā bija Ēva Brauna, tas viņa bardzību nemazināja.

„Musolīni ir precējies vīrs," viņš rūca. Un patiesi viņš bija tā pārskaities, ka stābs sāka izlaist šādu baumu: „Tagad vadonis dos Skorcenijam vēl augstāku apbalvojumu, ja tikai viņam izdotos iebāzt Musolīni atpakaļ cietumā."

(Turpinājums sekos)

UZŅĒMUMU IENĀKUMA NODOKLIS UN TĀ APRĒĶINĀŠANA KANADĀ

SAIMNIECISKO DARBINIEKU APVIENĪBAS PRIEKŠLASĪJUMU VAKARĀ 14. FEBRUĀRĪ SCOTT'S TAVERN TELPĀS ZVĒRINĀTS GRĀMATVEDIS E. GROSMANIS RUNĀJA PAR UZŅĒMUMU IENĀKUMA NODOKLI UN TĀ APRĒĶINŠANU.

Ienākuma nodoklis jāmaksā par visām summām, kas iegūtas pēdējā gada laikā no Kanadas vai citas valst lēdzkeļiem, un tanīs ietelp algas, komisijas, profesionālo darbinieku maksājumi un tarifi, īpašumu īres, aizdevumu procenti, vecuma pensija u. c.

Iienākuma nodokli nav jāmaksā no kapitāla ieguvuma, kas radies no ieguvēja neatkarīgu apstākļu dēļ, piemēram, ja pārdod māju, kas nopirkta par $10.000, bet tagad saņemts $15.000. Tātad par $5.000 peļņu nodoklis nav jāmaksā.

Parasti mazāki uzņēmumi ienākuma nodokli maksā kā katra privāta persona, bet ja uzņēmumam ir vairāki īpašnieki, tad ienākumus sadala vai nu līdzīgās daļās vai arī proporcionāli pēc ieguldītā kapitāla lieluma. Ja uzņēmuma īpašnieki darba vajadzībām lieto savu personisko auto, tad attiecīgos auto izdevumus var atvilkt no ienākumiem.

Akciju sabiedrībām no peļņas līdz $20.000 jāmaksā 20% ienākuma nodoklis, bet pāri par $20.000 — 47%. Gadās, ka šo uzņēmumu īpašnieki, kam gada peļņa pārsniedz $20.000, dibina otru akciju sabiedrību, lai izbēgtu no 47% nodokļa maksāšanas. Te jāievēro, ka sabiedrības, kuŗās viena īpašnieka akciju kopskaits ir 70% vai vairāk, atzīst par radniecīgām sabiedrībām un to peļņu aprēķina kopīgi. Ja īpašnieki peļņu no uzņēmuma izņem, tad viņi par to savukārt vēl maksā personisko ienākuma nodokli, izņemot gadījumu, ja firma pēc pirmo 20% iemaksāšanas par atlikušo sumu maksā vēl 15% un peļņu tad sadala īpašniekiem, kam personiskais nodoklis par to vairs nav jāmaksā.

Ir pierādījies, ka tiem uzņēmumiem, kam gada peļņa pārsniedz $10.000, ir izdevīgāk reģistrēties par akciju sabiedrību. Tā, piemēram, vienkāršajos uzņēmumos sieva nevar būt par vīra uzņēmuma partneri un maksāt ienākuma nodokli uz sava vārda par pusi no gada peļņas, kas, protams, nodokli samazinātu.

Ja uzņēmums nodokļa gada laikā cieš zaudējumus, tad šo zaudējumu var atvilkt no nākošo piecu gadu peļņas ,vienu piekto daļu gadā.

Ienākuma nodoklis uzņēmumiem jāmaksā uz priekšu ik pa 3 mēnešiem.

Referātu un sekojošās debates latviešu valodā tulkoja H. Ozols.

CEĻOJUMA PIEZĪMES

D Ž E N O V A

II

Iebraucot Dženovā, dodamies meklēt viesnīcu, jo draud lietus. Dženova ir lielpilsēta, un piestātnes tuvumā istabu cenas ir augstas, tomēr netālu atrodam mazu viesnīcu ar piemērotām cenām. Mūs ved pa dažādām kāpnēm, parāda lielu skaistu telpu, ar milzīgiem logiem — un brīnums! mēs esam 5. stāvā ar skatu uz ostu, jūŗu, kalniem. . . Visa Dženova ir celta uz pakalniem, tā ka stāvi atkarājas no ielas, uz kuŗu tie iziet.

Satiksme ielās ir ārkārtīgi strauja: drāžas elektriskie „filobusi", un vecmodīgie tramvaji bieži izbrauc no sliedēm. Visu satiksmi vada eleganti kārtībnieki, balti cimdotām rokām graciozi mājot, it kā kādā mistiskā dejā. Kad pārdrošs „skūterists" ar nebēdīgu, sāņus uzsēdušos pavadoni meiču neievērodams ne sarkanās, ne zaļās signālu ugunis, aizlaižas garām, tad kārtībnieks tā rezignēti nosvilpj un sāk no jauna savas noslēpumainās kustības.

Pazīstamais Palazzo Rosso, kuŗu kaŗā ķērusi bumba, vēl nav atvērts, tam pretī Palazzo Bianco fasāde nav bombardēšanā cietusi, kāda bumba ielritusi dārzā. Diemžēl, daudz mākslas darbu ir gājis bojā, bet bagātākās un arī īstās Dženovas ģimenes ir ziedojušas daudz slavenu gleznu, un tagad Palazzo Bianco telpas ir ļoti skaisti modernizētas — apgaismojums un gleznu izvēle gaumīga. Šinī pašā Via Garibaldi ielā atrodas 1583. gadā celtais Pilsētas nams, kur ir uzglabāti Kristapa Kolumba pīšļi un Paganini vijole . . . Daudz ir ko redzēt, bet laika ir maz. Saņemamies dūšu un ielecam vienā no tramvajiem, kuŗu gala piestātne ir Il Necropoli di Staglieno, labāk pazīstama kā Campo Santo.

Pie kapsētas plašiem vārtiem pārdod sveces, puķes, pastkartes. Gar visiem šiem tirgotājiem iejot plašā kapsētā, ir grūti atkratīties no italiešu gidiem. Tie visādās valodās lūko jūs pārliecināt, ka bez viņu paskaidrojumiem jums nekas nebūs saprotams.

Kapsēta, kuŗa daudziem lasītājiem būs pazīstama ,ir milzīga, bet neskaista; tā ir gaumes lieta. Ļoti naīvi ir reālistiskie marmora un bronzas tēlī, rada spokainu vai pat komisku iespaidu, piem., nāves eņģelis, skeleti, ūsains vīrs, kam blakus laulātā draudzene, zvērē:, Es tev sekošu (miris pēc 35 gadiem), u. t. t. Aplūkojot kādu eņģeli, kas noliecies pāri marmorā cirstai puskailai sievietei, ar pirkstu rāda augšup, dzirdam bargu basu, kas satricina kapličas velves; tur italiešu gids, kas mums sekoja pie ieejas, tagad noķēris kādu amerikāņu ģimeni, tremolo balsī dod paskaidrojumus. Dāma šausmās piekērusies vīram, bērni ieraudās. Campo Santo, gan nevienam nav ieteicams ņemt italiešu gidus — tie ir par daudz drāmatiski.

Interesantas ir šaurās ieliņas Dženovas ostas tuvumā; te atrodami dažādu kategoriju restorāni, arī vienkāršas osterijas, kur katrs, pasūtinot vīnu, iekož līdzpaņemto. Te ir veikali, konditorejas, zivju tirgotavas, puķu un sērkociņu pārdevēji; tirgu slēdz vēlu naktī. Viss šis pastāvīgais jūklis ir spilgti apgaismots — bērni, suņi, kaķi rotaļājas un kaujas.

Pēdējā vakarā gribētos vēl daudz ko nopirkt sev un dāvanām, jo cenas ir ap 50% zemākas nekā Francijā. Vilina cimdi, apavi, zīda kaklauti u. t. t. Nākošajā dienā ar nožēlu jāatstāj Italija —līdzpaņemtās liras ir izkusušas, bez tam italiešiem ir nepatīkama paraža Jaungada naktī sviest no ielas logos vecus traukus, pannas bundžas . . . un Franču Rivjērā mūs gaida labi draugi Jaungada sagaidīšanai.

A. O.

Aizstāv immigrantus

Uzrunājot Kanadas Ceļotāju palīdzības apvienību (Travellers' Aid Society), Pavalstniecības depart. sakaru virsnieks Andrejs Tompsons starp citu izteicās par kanadiešiem, kas jauniebraucējus ieskata par DP un aizmirst, ka būtu grūti atrast ļaudis viņu pašu starpā, kas nav DP. „Galu galā imperijas lojālisti ir pirmie DP, ko Kanada uzņēmusi."

Tālāk Tompsons izteicās: „Daudzi sūdzas, ka jauniebraucēji atņemot kanadiešiem darbu, bet nav šaubu par ekonomisko ieguvumu, ko šie iebraucēji dod Kanadai. Ja es būtu kurpnieks, padomājiet, cik daudz darba roku es būtu šais gados izmantojis, taisīdams kurpes viesiem jauniebraucējiem. Pie tam tie ir mācīti amatnieki, un daudzi no viņiem nekavējoties iesāk savus uzņēmumus, tā dodot darbu daudziem kanadiešiem." Runātājs arī pasvītroja, ka kopš 1945. gada vismaz 60.000 jauniebraucēju nopirkuši savas mājas un kādi 10.000 nopirkuši lauku saimniecības. „Ja padomā, ka immigrantu skaits Kanadā kopš 1945. gada līdzinās visas Britu Kolumbijas iedzīvotāju skaitam, tad ir skaidri saprotams, kādu milzu ietekmi šie cilvēki rada Kanadas tirdzniecībā un lauksaimniecībā."

Pakavējoties pie biežāk dzirdētiem ieskatiem, ka ārzemnieki esot miera un kārtības traucētāji, Tompsons paskaidroja, ka, iebraucot Kanadā, šiem cilvēkiem jāiet caur lielākām grūtībām un sūrumiem, nekā viens otrs kanadietis jebkad piedzīvojis visā savā mūžā.

„Ja es lasu, ka kāds Tompsons ir izdarījis slepkavību, man tas paiet garām nemanīts, bet ja slepkavam ir kāds neparasts vārds, tad acs pie tā apstājas. Mēs esam paraduši domāt, ka „mūsējie" ir tikai labi cilvēki."

Jānis Sārma

Negantnieks

ROMANS

58. turpinājums

— Draudzība ir jo slavējama lieta, no kuŗas nevienam nevajadzētu atteikties, — drošākā no zeltenēm atteica, un abas lēnos soļos gribēja doties tālāk, jo atklāt vēl skaidrāk savas domas viņas negribēja. Tomēr bija pietiekami jaušams, ka dejas laukumā viņas nebija varējušas līdz šim parādīt draudzības jūtas, kāpēc mazliet rezignētas pastaigājās ārpus laukuma.

— Vai mums būtu atļauts cienījamās tautietes mierināt ar kādiem līdzjutības vārdiem un. . . — viņš iespraudās starp daiļavām sirsnīgs un smaidīgs, un tās laipni atļāva viņam satvert elkoņus.

Savu panākumu iepriecināts, Pumpurs pavisam bija piemirsis Krogzemi un, tikai laukumā ieejot, paskatījās atpakaļ, domādams, ka draugs viņam seko. Bet Krogzemis nebija redzams. Viņš gāja uz Daugavmalu, kur lika kādam večukam pārcelt sevi laivā Vidzemes krastā. Turpat jau bija Kurtenhofas piestātne, no kurienes ar vakara vilcienu varēja sasniegt Rīgu.

XXXVI

Jācerē, ka šis latviešu teāteris, reizi iesākts vairs nezudīs. Baltijas Vēstnesis

Tvaikonīša klājs, kuŗam abās pusēs, neganti sprauslodamas, pa ūdeni šalkdamas pērās turbīnas, bija ļaužu patukšs, jo bija jau pavēls rudens — septembŗa beigas — un tāpēc vairums Rīgas labāko ģimeņu, kas nule tikai sāka pavadīt vasaras mēnešus jūrmalā, jau bija atgriezušās pilsētā vai arī uzturējās mazajās muižiņās pilsētas tuvumā, kur nupat dārzos nobrieda šīs vasaras augļu raža. Tur nepietika kalpoņu roku, un ražas novākšanā jo čakli darbojās līdz arī pašas gaspažas ar savām meitām, kas saulainajās rudens dienās pameta smalkos rokdarbus un čakli mācījās katrai krietnai saimniecei nepieciešamos augļu konservēšanas darbus.

Jaukajā septembŗa svētdienā uz Majoriem brauca tikai tādi pilsētnieki, kas jūrmalu apciemoja pa retam. Tie lielāko tiesu bija nopietni vīri, kas darbdienās strādāja veikalos, darbīncās vai kādās iestādēs un nu gribēja izmantot jauko rudens svētdienu, lai svaigajā jūŗas elpā atspirdzinātu saspiestajās pilsētas telpās nogurušās krūtis. Tērpušies gaŗos, šķērētos, no laba angļu tūka šūtos svārkos, šaurās gaišas drēbes biksēs un augstām platmalēm galvās, bārdaini un svinīgi viņi sēdēja klājā blakām gaspažām, kuŗu baltās un godīgās rokas mierīgi atdusējās klēpjos blakām pērlēm izšūtajiem ridikuļiem. Vēsma vēdināja daudzās apģērbu lentas, kruzules un mežģines un reizēm pat gribēja pacelt uz augšu svārku apakšmalas.

Visi klāja pasažieri paklusu sarunājās vācu valodā, kaut ar dažiem tā neveicās diezincik viegli. Bet nedaudzus pakāpienus zem klāja, kur atradās bufete, sarunas skanēja krietni skaļāk, jo tur daži stiprināja sevi ceļojumam, kurš vilkās diezgan ilgi, jo nebija cerams, ka Majori būs sasniegti pirms stundām trim.

Skaistais laiks tomēr vilināja laukā arī bufetes cienītājus, un kāds bariņš uznāca klājā. To starpā bija kāds jauns cilvēks, skaistu, tīri skūtu seju, pašas dabas cirtotiem brūniem matiem un ļoti labi pieguloša tērpā. Tikko uznācis klājā, viņš skaļi iesaucās:

— Kāda skaista, spoža un silta diena! —

Šie vārdi atskanēja diezgan skaļi un pie tam latviešu valodā, pēc kam kādi no klāja pasažieŗiem pacēla augstāk uzacis un ļāva parādīties ap acīm apvainojuma pilnām rievām un rieviņām. Daži kā neziņā viegli paraustīja plecus, pāris galvu pieliecās viena otrai.

Wer is denn dieser Grossmaul, Herr Bersing? —

— O! Kennen sie ihn denn nicht? Der Kerl ist doch Allunan! —

— Der lettische Theatermacher allso? —

— Doch, doch — derselbe! —

— Der Bube sieht ja aber ganz sauber aus? —

— O ja, freilich, das tut er! Wissen Sie denn nich', das er in Petersburg vor dem russischen Kaiser gespielt? —

— So? Dann is' es wohl Schade um ihnen! —

— Sie haben Recht! Und um so mehr, da er doch eine geborene Voeltzke, allso eine deutsche Mutter hat! —

— Ja, ja Herr Bersing, die Zeiten werden immer und immer aegrer. . . —

Pārlaizdams acis klājam, Alunāns ievēroja pasažieri, kurš bija apsēdies nomaļus kapteiņa tiltiņa pakrēslī, un devās pie tā.

— Ā, ko es redzu — Krogzemja kungs! — viņš iesaucās, — un laikam taču arī ceļā uz tālās jūŗas krastiem? —

— Tā ir, Alunāna kungs, braucu pirmoreizi uz Majoriem. —

— Tad nu gan esat krietnu bišķi nokavējis, — Alunāns smējās, — jo šīs prūšu kolonijas dailība īsti atklājas ap jūlija vidu. Tad tur var apskatīt visas labākās Rīgas freilenes un jau pēc saulsargu un ridikulu krāsām var spriest, cik liela katras pūra nauda. Tagad Majoros atradīsit vairs tikai niecīgas paliekas no vsaras jaukuma. Bet, ja esat draugs svaigi kūpinātām strimalām, tad esmu ar mieru būt jums par pavadoni, jo jūs jau laikam nezināt, ka ikviena zivtiņa, pirms to norij, drusku jānoslīcina, ko vislabāk var izdarīt Stukmaņu ķimelī. —

— Kā slīcina strimalas, ko šeit Rīgā sauc par reņģēm, to esmu gan redzējis jau agrāk Limbažos, kuŗus dēvē par reņģu galvaspilsētu, bet var jau būt, ka Majoros to dara pavisam citādi, tāpēc labprāt pieņemšu jūs par palīgu. —

— Redzu, ka ar savu latvisko valodu esam šeit dažiem kļuvuši par piedauzības akmeņiem, — Alunāns, pavērojis tuvāko pasažieŗu sejas, smaidīja, — tāpēc iesim tur uz kuģa priekšgalu, kur varēsim mierīgi runāt, apsēdušies uz tukšajām reņģu kastēm.

Viņi aizgāja un apsēdās kuģa priekšgalā, kur tiešām nebija neviena cita pasažiera, jo kuģa priekšgalu ieskatīja par plēbējisku vietu, kamēr pretējā gala klājā allaž uzturējās labākā sabiedrība.

— Vai tiesa, ka esat pārnācis Rīgā uz pastāvīgu dzīvi? — Alunāns jautāja.

— Tas tā tiešām ir, Alunāna kungs. —

— Bet gan nebūt tā, ka augstie rātes kungi pieņēmuši jūs par skolmeistaru kādā no pilsētas skolām.—

— Arī tas tiesa, — Krogzemis pasmējās, — to viņi nav darījuši un laikam arī nedarīs, kamēr vien viņiem būs jel kāda nosacīšana par Rīgas skolām, jo ko tad par to teiktu šūlrāts fon Klota kungs, kuŗam esmu kā dadzis acīs? —

— Bet kā tad domājat šeit savu dienišķo maizīti sagādāt? —

— Cienījamais tautietis Tomsona kungs ir uzcēlis skolu, kur mācīsies tie bērni, kam vecāki strādā viņa skunstmēslu fabrīkī — tur esmu pieņemts par skolmeistaru. —

— Tā? Bet vai domājat, ka šāda skola ilgi varēs pastāvēt? —

— Dievs to zina!. . . Tomsona kungs domā. . . —

— Es gribu ticēt, ka Tomsona kungs tiešām spēj domāt, kaut gan tajos gabalos, ko viņš teāterim rakstījis, domāšanas ir gaužām maz, — Alunāns ironiski pasmīnēja, — un man arī nav prieka viņam to mācīt. Bet gribu ar jums runāt par kādu citu lietu. —

— Labprāt jūs uzklausīšu, Alunāna kungs, — Krogzemis attrauca, mazliet brīnīdamies par Alunāna zobgalīgo nostāju pret Tomsonu. Viņš vēl nezināja, ka Tomsons gribēja valdīt ne vien skunstmēslu fabrīkī, bet arī Rīgas Latviešu teāterī, kas nevarēja būt pa prātam jaunajam teātera direktoram Alunānam.

— Viesodamies nesen Alojā, redzēju, ka jūs, jo saprātīgi mācījāt spēlētājus teātera izrādei, tāpēc domāju, ka esat teātera cienītājs. —

— Spēlētājus es mācīju un būtu arī ar tiem kopā teāteri spēlējis, ja vien kādi kungi nebūtu par to gādājuši, ka man bija no turienes jāaiziet, pirms teāteris tapa nospēlēts. —

— Gaužām žēl, ka tas tā noticis. Bet paldies Dievam, ka uz Rīgu varējāt atnākt. Gadās arī tā, ka dažs labs, kurš to pats nemaz nav vēlējies, uz Pliskavu, Kalūgu vai citu kādu Krievzemes pilsētu aizbrauc, kur par teāteri vēl neviens nav pat dzirdējis. —

— Tas tā notiek gan, Alunāna kungs, — Krogzemis atteica ar greizu smaidu.

— Bet, kaut tas arī tā, nedrīkstam tāpēc rokas klēpī turēt un no teātera spēlēšanas atteikties. —

— Jūs to arī nedarāt, Alunāna kungs, jo, kopš esat kļuvis Latviešu teātera vadītājs Rīgā, tur jo daudzi gabali spēlēti, par ko avīzēs esat uzslavas saņēmis.

(Turpinājums sekos)

E. Ardenss

VAI RIETUMU CIVILIZĀCIJAI DRAUD BOJĀ EJA?

PĀRDOMAS PAR ŠPENGLERA U. C. TEORIJĀM

III

Novirzīšanās civilizāciju ciklu likteņos tomēr negrcza vispār atzīto atzinumu, ka, līdzīgi tam kā cilvēka mūžs, lai arī cik tas būtu ilgs un vairākkārtīgiem panākumiem bagāts ,ir pakļauts nenovēršamam liktenim, tāpat arī civilizācijas atsevišķie periodi neturpinās mūžīgi. No tā tomēr nav jāsecina, ka tāpēc nu cilvēcei jākļūst pesimistiski un dzīvotgribai un progresam jāatmet ar roku: cilvēks arī labi zina, ka viņu vienreiz sagaida nenovēršamais, bet vai viņš tādēļ nedzīvo un necenšas uz augšu? —

Pievēršoties Rietumu pasaules likteņiem, pēc Špenglera domām, kā jau agrāk redzējām, mūsu civilizācija, sākot ar 19. gadsimteni, ir iegājusi pēdējā attīstības posmā, pareizāk, šī posma pirmajā fazē, kas ir pāreja no napoleonisma uz cēzarismu.

MUSDIENU RIETUMU CIVILIZĀCIJAS RAKSTURĪGĀKĀS PAZĪMES

Kādas tad nu ir mūsu dienu Rietumu civilizācijas raksturīgākās pazīmes, kas liecinātu, ka tā atrodas panīkšanas jeb iziršanas perioda sākumā?

Ļoti zīmīga 20. gadsimta parādība ir tā, ka agrāko laiku suverēnās, nacionālās valsts ideja ir novecojusies, tā teikt, izgājusi no modes. Staptautiski apstākļi spiež tās vietā izveidoties uz politiski ekonomiskas bazes universālām organizācijām un regionālām grupām, kādas, piem., ir Apvienotās Nācijas, Atlantijas savienība, Rietumeiropas ūnija, arabu, Latīņu Amerikas un Dienvidāzijas pasaules. Tā pasaule nonākusi līdz tam, ka agrāk samērā spēcīgas nacionālas valstis tagad aizēno un sarauc nedaudzas gigantiskas varas, kas, izplezdamās gandrīz kontinentālos apjomos, cīnās pēc globālas vadības. Nav noliedzams, ka īstenībā pasaules likteņus tagad noteic vairs tikai divi vai trīs varas centri. Arī ekonomiskā ziņā stāvoklis kļuvis tāds, ka 19. gadsimta caurmēra nacionāla valsts kļuvusi par mazu, lai būtu dzīvot spējīga; tāpēc tā spiesta iesaistīties masas ražošanā un masas patērēšanā uz kontinentālas bazes.

LIELIE KARI UN MIERA TIEKSMES

Tālāk, mūsu gadu simtenis ir pieredzējis divu karus, kas apmēru un iznīcināšanas ziņā pārspēj visus līdz šim vēsturē minētos, Korejas un Indoķīnas asiņainās cīņas nemaz sevišķi neuzsverot, un Trešā pasaules kaŗa rēgs arī jau pacēlis savu galvu. Tātad mūsu laiks pamatoti saucams par lielo kaŗu laiku. Nav tāpēc nekāds brīnums, ka tagad masas arvien stiprāk ilgojas pēc pasaules miera, arvien skaļāk sauc pēc „apvienotas pasaules." Jo masas ir tās, kas visvairāk cieš no visām šīm militārām, ideoloģiskām un rašu sadursmēm. Jautājums „vai būs karš vai miers?" tiek atkārtots ikvienā zemē, ikvienā tautā ,ikvienā ģimenē. Un tādēļ nav tādas valdības, kas nenostādītu cēnšanos pēc miera visas savas programmas pirmajā vietā, jo pretējā gadījumā tā nevar cerēt uz masu atbalstu.

Deviņpadsmitā gadsimtā, liberālisma un rūpniecības laikmetā, vara piederēja trešajai šķirai, tā sauktai buržuazijai, rūpnieku un tirgotāju pārstāvjiem. Mūsu divdesmitā gadsimtā vara pārgājusi ceturtās šķiras — m a s u rokās. Iegūstot balsošanas un vēlēšanas tiesības, masas ir ievadījušas lielas pārmaiņas Rietumu tautu politiskā dzīvē.

VAROŅU DIEVINĀŠANA

Kā viena no šim laikmetam raksturīgajām zīmēm jāmin lielākā vai mazākā mērā vērojama varoņu dievināšana, kurā var saskatīt masas pirmo soli savas varas brīvprātīgā nodošanā tālāk savam elkam. Tā ir vēstures ironija: kolīdz masa pēc ilgas cīņas ir ieguvusi varu ,tā drīz vien ir gatava atkal to, ja ne de iūre, tad de facto, pasniegt kādam savam „stiprajam vīram", kas kaut kā ir pratis iegūt ļaudīs popularitāti. Šī varoņu kulta visbīstamākais veids redzams totālitārās kustībās, jo, reiz šāds stiprais vīrs ir varas krēslā iesēdies, viņu no tā ārā var izdabūt tikai ar revolūciju vai starptautisku kaŗu.

MILZĪGO PASAULES PILSĒTU IZVEIDOŠANĀS

Kā jau agrāk aizrādīts, viena no agrāko civilizāciju pēdējā perioda sevišķi tipiskajām parādībām ir nedaudzu pasaules pilsētu izveidošanās, kuras nobīdīja pārējo pasauli provinces jeb nomales stāvoklī. Mūsu rietumu puslodē šis process sākās 19. gadsimtā un tagad ir aizsniedzis monstrozus apmērus, ko illustrē šādi fakti: No 1870.-1950. gadam t. i. 80 gadu laikā Londonas iedzīvotāju skaits pieaudzis no četriem līdz deviņiem miljoniem, Ņujorkas no 1-8 miljoniem, Berlīnes no 880 tūkstošiem līdz 6 miljoniem. Un mūsdienu megalopoļu dzīves veids nenoliedzami saskan ar to ainu, kā Špenglers notēlojis šos pasaules grandiozos monstrus, kas ar savu neatvairāmo burvīgumu savos tīklos ievilina miljonus un atkal miljonus, padarīdami tos par „intellektuāliem nomadiem."

Tālāk „statistiskas ziņas liecina, ka Rietumu zemēs spēja dzimstības samazināšanās ir neapstrīdams fakts, ko tas pats Špenglers raksturo ar sabiedrības „metafizisku pagrieziena nāves virzienā."

GARA DZĪVES ATTĪSTĪBA

Arī garīgajā laukā mūsu civilizācija attīstījusies, sekojot zināmajam kultūras likteņu cikliskajam paraugam. Viduslaiku filozofiju un mākslu pārvaldīja baznīca. Sākot ar 16. gadsimtu cilvēka prāts sāka atbrīvoties no baznīcas un feodālās saimnieciski - politiskās sistēmas ietekmes, radot Apgaismes laikmetu, taču kristīgās ticības pamatus vēl neapšaubot. Bet 18. gadsimtā sāka atklāti uzbrukt ne tikai kristietībai, bet noliedza pat Dieva esmi, par ko bija jāpateicas enciklopēdistiem — Dalambēram un līdzīgiem filozofiem. Savu uzplaukumu šī kustība sasniedza franču revolūcijā un it īpaši 19. gadsimta laikmetā. Bija iestājies prāta laikmets, kas atbilst trešajam civilizācijas attīstības periodam, kad gara, mākslas un zinātnes dzīves sekulārizācijas (atbrīvošanās no reliģijas ietekmes) process ir noslēdzies.

Bet drīz vien radās šaubas par cilvēka prāta visvarenību, un šī gadsimta pirmajā pusē ticība, ka cilvēka zināšanas ir brīnumzāles pret visām pasaules nelaimēm un kaitēm, sāka stipri vien pagaist. Kādos 400 gados Rietumu civilizācija bija nākusi pie atziņas, ka lielikā prāta attīstība līdz ar tās varenajiem zinātniskajiem un techniskajiem sasniegumiem galu galā pati par sevi nedod laimību, ka indivīda zināšanu pieaugums nav īstenojis cerēto utopiju. Tieši otrādi, tie izraisījuši vēl lielākas problēmas, vēl lielākus konfliktus, vēl lielāku nemieru. Revolūcija rūpniecībā radīja darba problēmu un šķiru cīņu. Zinātne, atraisījusies no morāliem ierobežojumiem, paplašināja cilvēka varu pār dabas spēkiem pāri katrai iztēlei, kas nenoliedzami gan uzlaboja cilvēka eksistenci, bet no otras puses, izsauca dienas gaismā arī šausmīgus iznīcinātājus spēkus, kur viena pati bumba varēja nonāvēt 78.000 cilvēku un kur nākotnes ieroči spēs nolīdzināt pat visu civilizēto pasauli.

Nav tāpēc brīnums, ka 20. gadsimta cilvēks vairs negrib samierināties ar stāvokli, ko radījusi prāta virskundzība. Prāta laikmeta spožums sāk nobālēt. Meklēdami rast mierinājumu citās vērtībās, cilvēki no racionālā sāk pievērsties irracionālajam, ko var vērot reliģijas, mākslas un pat zinātnes laukos.

(Turpinājums sekos)

Indra Gubiņa

VĒL PUTEŅI BŪS

Tik nepriecājies par agru,
Jo zini: vēl puteņi būs,
Vēl pumpuri salā, un zeme
Stings atkal, kaut tagad sniegs kūst.
Jā, puteņi būs, drīz būs!

— Par agru kas priecājas,
Daudz rūgtāki pievilas!
Kad pēkšņi sedz sniegpārslu bari
Cerības spožas kā stari,
Tad kā no pazemes dziļas
Stundas šķiet nākam. Sirds vīlas. —

Ai, nepriecājies tik agri,
Vēl cīruļu puteņi būs,
Kaut zeme no prieciņa kūst,
Vēl stings tā sniegā un salā,
Jo ziema nav galā —
Vēl puteņi būs, drīz būs.

TORONTO SKOLAS ATBALSTAM

DV teātris 4. martā atkārto Alunāna Visi mani radi raud, lai ar izrādes tīro atlikumu šoreiz atbalstītu Toronto latviešu sestdienas skolas darbu. Tā katrs skatītājs, kurš apmeklēs šo izrādi, iegūs reizē divus labumus: pirmkārt, varēs papriecāties par J. Alunāna lugu un centīgā ansambļa saspēli, un otrkārt, atbalstīt arī latviešu bērnu skolas gaitas, lai tiem netrūktu mācības līdzekļu, siltu, gaišu telpu un savs priecīgs svētku dienās.

Izrāde notiks sv. Andreja baznīcas telpās, 4. martā, plkst. 6, un biļešu cenas visās vietās būs vienādas — 1 dolars.

SKOLAS UN VECĀKU SADARBĪBAI

TLB Sestdienas skolas vecāku padome pagājušā svētdienā bija sarīkojusi pēcpusdienas tēju ar interesantu J. Mežaka referātu par skolu un vecāku sadarbību, īpaši trimdas apstākļos. Vakaru ar uzrunu atklāja skolas pārzine M. Martinsone, aicinot klātesošos debatēs iztirzāt visu, kas būtu nepieskaidrots un vājāms skolas darbā. Pēc J. Mežaka ievadījuma, par skolēnu gribas audzināšanas nepieciešamību runāja A. Cops, vēl debatēs piedalījās I. Andrejsons, A. Grigalis un citi. Par glīti klāto tējas galdu bija rūpējusies vecāku padome I. Pilpes vadībā, vakars noslēdzās ar sirsnīgām pārrunām un dziesmām. Vakars deva daudz ierosmju turpmākām debatēm.

● Mildas Dēbeles-Ūdres pirmā patstāvīgā gleznu izstāde 12. februārī atvērta Ņujorkas mākslas galerijā French Art Center un turpināsies līdz 26. februārim. Izstādīti 39 darbi.

● Humānitāro zinātņu asociācijas filozofijas un psicholoģijas sekcija rīko referātu rītu 26. februārī, pl. 10.30 Baltijas brīvības namā. Referēs Dr. R. Drillis par latviešu praktiskās psicholoģijas 30 gadiem un Dr. P. Norvilis par psicholoģu pētījumiem par ieceļotājiem.

SVĒTRĪTA PĀRDOMĀM

NĀCIET PIE MANIS

Mācītājs Arnolds Lūsis

„. . . Nāciet šurpu pie manis visi, kas jūs esat bēdīgi un grūtsirdīgi, es jūs gribu atvieglināt. Ņemiet uz sevi manu jūgu un mācieties no manis; jo es esmu lēnprātīgs un sirdī pazemīgs; tad jūs atradīsit atvieglojumu savām dvēselēm, Jo mans jūgs ir laipnīgs, un mana nasta viegla." (Mat. ev. 11. 28.-30.)

Pēdējā kaŗā sagrautai Lejasciema baznīcai virs altāŗa kupola bija rakstīti Kristus vārdi: „Nāciet šurpu pie manis visi, kas jūs esat bēdīgi un grūtsirdīgi ... es jūs gribu atvieglināt..."

Atceroties savu bērnību, man šķiet, ka šie vārdi bija pirmais aicinājums, ko es no svētiem rakstiem, no Kristus mācības paturēju prātā un iegaumēju. Kā mīkstā vaskā rakstītas zīmes, tie iespiedās manā bērna sirdī un atmiņā. Un jau toreiz es atskārtu, ka šajos vārdos ir kāds dīvains spēks, kāda vara, kurai cilvēki nespēj pretoties; es atskārtu, ka šajos Kristus vārdos ir kāds aicinājums, kas cilvēku paceļ pāri sīkām ikdienas rūpēm, kas cilvēku atraisa no bailēm, sāpēm un ciešanām.

Jo es sāku iet baznīcā tad, kad, krievu cara imperijai sabrūkot, mūsu zemei pirmo reizi pāri vēlās bezdievīgā komūnisma asiņainais vilnis. Tas bija jau prasījis pirmos upuŗus. Vecgulbenē, tribunāla notiesāts, mocekļa nāvē bija miris Lejasciema draudzes gados vēl jaunais mācītājs Ūdris. Dzirdēja, ka esot apcietināti un noslepkavoti arī dāži citi apkārtnes mācītāji un draudžu darbinieki. Mūsu istabas logi izgāja uz ceļa pusi, kas veda uz Vecgulbeni. Un, izmantojot manas māmuļas atļauju, daža laba sieviete, pie loga stāvot un klusi raudot, slepus bija noraudzījusies, kā, miliču apsargāti, tiek aizvesti uz tiesu vīri, brāļi, dēli...

Un tomēr — katru svētdienu skanēja dievnama zvans. Katru svētrītu baznīcā bija daži desmiti dievlūdzēju. Mācītājs bija miris. Bet viņa vietā altārī un kancelē stāvēja vecākais draudzes pērminderis. Draudzes ērģelniekam, mācītāja brālim, ciema padome bija aizliegusi spēlēt baznīcā. Bet, katru svētrītu viņš kāpa luktā, un dīvaina fanātisma un spēka apgarots, nepadevās pat tad, kad sakūdīti pusaudži viņu kādreiz ar varu mēģināja noraut no ērģelēm...

Redzētais un vecāku pārrunās dzirdētais mani padarīja domīgu. Kamdēļ cilvēki gāja baznīcā Dievu lūgt, ja viņiem par to draudēja briesmas un apcietināšana? — es sev jautāju. Kamdēļ viņi necieta klusu, ja viņus spieda to darīt? Kamdēļ viņi nebaidījās no zaimiem, izsmiekla, cietuma?...

Mani skolotāji tomēr teica: tāda Dieva nemaz nav. Un skolotāji taču bija gudri, mācīti ļaudis. Vai viņiem varēja neticēt?

Tā šaubas plosīja manu sirdi. Un bija jāpaiet vēl daudziem gadiem, līdz es atskārtu, ka Kristus tiešām v a r palīdzēt bēdīgiem un grūtsirdīgiem; gadiem bija jāpaiet, līdz es pārliecinājos, ka Viņa jūgs i r laipnīgs, un Viņa nasta — viegla...

„Nāciet šurpu pie manis, visi, kas jūs esat bēdīgi un grūtsirdīgi es jūs gribu atvieglināt..."

Šie vārdi vispirms raksturo mūsu Kunga un Pestītāja s ū t ī b u šajā pasaulē, mērķi, kādam kalpot Dievs Viņu bija aicinājis. Jēzus bija nācis meklēt pazudušos. Viņš bija nācis dziedināt slimos. Viņš bija nācis iepriecināt noskumušos. Pirmo reizi sākot sludināt savu jauno mācību Nācaretes sinagogā, Jēzus atšķiŗ pravieša Jezajas grāmatu, un lasa tur vārdus: „Tā Kunga gars ir uz manis, tāpēc Viņš mani ir svaidījis, nabagiem sludināt prieka vēsti; tos, kam sagrauztas sirdis — dziedināt; ļaudīm cietumā sludināt atsvabināšanu, akliem gaismu, atbrīvot saistītos un pasludināt tā Kunga žēlastības gadu." (Lūk. 4. 16.-19.)

Bet kas šo spēku, šo iepriecu sev grib iemantot, tam ir pašam jāseko Jēzus aicinājumam: „Nāciet pie manis!" Tam ir jākļūst brīvam no aizspriedumiem un savas lētās pašpaļāvības; tam ir jānokrata savas paštaisnības važas; tam ir jāatsakās no augstprātīgās gudrības ,ko viņš ieguvis savās skolas grāmatās; tam ir jāiet pie Jēzus bērna ticībā, sirsnībā un mīlestībā. **Jo ārsts var dziedināt tikai tādu slimnieku, kas tam pilnīgi uzticas.**

Ja tagadējā laikmeta cilvēks bieži vien vairs nejūt šo lielo, visu uzvarošo kristīgās reliģijas spēku, tad iemesls šādai parādībai nav meklējams nekur citur kā tikai viņa vājā, sadrumstalotā ticībā. Jo kristīgā reliģija nedrīkst pārvērsties tikai par mūsu dzīvojamās ēkas bēniņiem, kur uzglabājam vecas, vēl varbūt derīgas, bet šīsdienas modernam dzīves stilam šķietami vairs nepiedienīgas lietas; kristīgā reliģija nedrīkst būt tikai kā bibliotēka, kur iegriežamies, lai meklētu interesantu vielu pārdomām un vēstures studijām..

Pazīstamā Ķīnas brīvības cīnītāja Čangkaišeka kundze, nopietna kristiete, savās atmiņās stāsta, cik daudz garīga spēka tai devuši tie brīži, kad pārbaudījuma un dzīves liktenīgo lūzumu laikmetos viņa mācījusies absolūtā paļāvībā uzticēt savu dzīvi un rītdienu Tam, kas pie sevis aicinājis visus bēdīgos un noskumušos. „...Es vairs nelūdzu, lai Dievs visas lietas iekārto tā, kā es to vēlētos" — saka Čankaišeka: „es lūdzu, lai Viņš man dod spēku pakļauties Viņa gribai un Viņa nolikumam. Un to darot, es esmu atradusi dvēseles mieru..."

Kā bērns, lasot Kristus aicinājumu bēdīgiem un grūtsirdīgiem, es sev jautāju: „Kā Jēzus var pildīt šo savu solījumu?" Kā Viņš var palīdzēt tiem, kas postā, bēdās, grūtumā? Un es zinu, ka šis atkal un atkal atkārtotais jautājums arī jūs ir nodarbinājis. Bet atbildes ir tik dažādas, cik dažādi ir bijuši to cilvēku likteņi, kas Jēzu ir meklējuši.

Tur ir kāds jauneklis, kas, vientulības un grūtsirdības mākts, gribējis izdarīt pašnāvību. Bet dzirdot Kristus aicinājumu: - „nāciet pie manis" - mantojis sev no jauna spēku, kā Fausts, sadzirdējis Lieldienu rīta gaišos zvanus, kad roka jau pacēlusi indes kausu... Tur ir kāda māte, kas bailēs un izmisumā zaudējusi katru cerību, kad torpēdas ķerts, sācis grimt bēgļu kuģis... Māte, kuŗai spēku atdevuši viņas mazās meitenītes vārdi: „Māmiņ, Kristus pār viļņiem ir nācis pie saviem mācekļiem... Lūgsim, lai Viņš nāk arī pie mums..." Tur ir latviešu leģionārs, kas atzīstas, ka tikai mātes dāvātā Jaunā Derība tam devusi drosmi briesmās, spēku nespēkā... Tur ir slimnieki, kuŗus lūgšana dziedinājusi vairāk kā ārsta izrakstītās zāles. Un ir visādu likstu un nelaimju piemeklēti cilvēki, kas izturējuši tikai tamdēļ, ka sekojuši mūsu Kunga un Pestītāja aicinājumam: „Nāciet šurpu pie manis, visi, kas jūs esat bēdīgi un grūtsirdīgi — es jūs gribu atvieglināt..."

Ja arī mēs gribam mantot šo žēlastību, tad mums jāpilda tie priekšnoteikumi, kādus Kristus uzstāda saviem mācekļiem. Proti — **lēnprātībā un pazemībā mums jābūt ar mieru nest Kristus uzlikto jūgu.**

Kādā no savām svētrunām Mārtiņš Luters saka, ka nevar būt kristietis tas, kurš nav ar mieru būt „crucianus" — krusta nesējs. Jo, no Kristus jūga mums nav jābaidās, tas nav verga jūgs. Tā ir tikai mīlestības nasta, ko Pestītājs mūs skubina nest. Jēzus jūgs nav askēta, dzīves vērtību un dzīves skaistuma noliedzēja, jūgs. Tas ir jūgs, kas mūs atdod dzīvei, kas mūs mīlestībā un līdzcietībā saista ar Dievu un citiem cilvēkiem. Ar Jēzus jūgu staigājot, mēs mācāmies būt lēnprātīgi un pazemīgi, mācāmies dzīvot ne vien sev, bet arī citiem; mācāmies ar pateicīgu sirdi saņemt visas žēlastības dāvanas ko dala Dieva roka. Un mācāmies ar rimtu un bēdās klusinātu sirdi atdot to, ko Dievs no mums grib atprasīt.

Jūgs, kas padara cilvēku dzīvi grūtu un smagu, bieži vien nav Dieva uzliktais, bet pašu cilvēku izmeklētais un sev sagādātais krusts.

Stāsta, ka kāds vīrs reiz bijis ļoti neapmierināts ar savu likteni, jo viņam licies,ka pārāk smagu un grūtu Dievs tam licis krustu nest.

Kādā naktī vīrs redzējis dīvainu sapni. Eņģelis viņu aizvedis kādā telpā, kur bijuši daudzi krusti. „Ar savu krustu tu neesi apmierināts", eņģelis teicis: „Izvēlies, kuŗu no šiem krustiem tu gribētu nest..."

Ilgi nedomājis, vīrs tvēris pēc krusta, ko rotājuši spoži dimanti. Par smagu... tas bijis viņam par smagu.

Nākošais, ko vīrs satvēris, bijis zelta krusts. Bet jau pēc brīža viņš atzinies: „Es to nespēju nest"... Arī sudraba krustu vīrs nespējis kustināt. Un beidzot sācis kurnēt un žēloties: — kamdēļ vispār man kāds no šiem krustiem jāizvēlas?

„Bez krusta nav vainaga" — eņģelis atbildējis. Tad vīra skats apstājies pie vienkārša koka krusta, uz kuŗa bijis rakstīts tikai viens vārds: „mīlestība." Vīrs satvēris to. Un šis krusts viņam vairs nebijis par smagu.

Tā mīlestībā mums jāmācās nest arī Kristus jūgu. Un tad mēs atskārtīsim, ka Viņa jūgs ir laipnīgs, Viņa nasta viegla. Tad arī mēs sev mantosim to spēku un iepriecu, ko Viņš ir devis, dod un dos — visiem, kas bēdīgi un grūtsirdīgi.

TALIVALDIS DANGAVS

Ed. Keiša viņete

STĀSTS

no cikla Strandējošo sala

(16. turpinājums)

„Tā likās, ka Fransuā vairs nav pie pilna prāta. Muļķīgi smējās, dzirdot, ka pestīšana nāks un arī tēvs var ierasties. Beidzot sāka raudāt."—

Tikai otrā dienā pēc siestas tēvs sacīja:

„Nu tad iesim arī pie Fransuā! Atļaušu viņam uzturēties galponā, kamēr atgriezīsies no Asunsionas. Ēst aiznesīs Eduards."

Tuvojoties patālajai meža saliņai, kurā uzturējās brālis, mūsu uzmanību saistīja kāds tumšs mākonis virs tās. Tas kustējās. Ievērojām tā piltuves formu, melnas piltuves. Vēl tuvāk, — ka to veido melni putni. Maitu putni.

„Kā toreiz Elzasā," tēvs domāja, bet izsacīja to skaļi.

Savādās bailēs paskatījos brālī, un arī Žaka pretskatiens nāca no platām acīm. Devāmies saliņā, cik ātri nesa mūsu kājas un ļāva spraugas caur zaļajiem biezokņiem, un putnu ķērkšana un klaigas mums steidzās pretim. Tad mums jau virs galvām pajuka putni, atlaizdamies no kāda pakārta priekšmeta kā bišu spiets no zara.

Šis priekšmets bija Fransuā, pakāries vakar vai šodien, bet jau izknābtām acīm, bojātu seju, kaklu...

Tēvs sabruka.

Žaks sāpēs pārmeta viņam:

„Lūk, jūsu ilgā domāšana!... Vienmēr tā pārdomāšana... Ai brālīt!..."

„Tu neesi bruņinieks," tēvs dvesa. „Cērt ar zobenu jau nāvīgi ievainotajam."

Rūgti, rūgti es raudāju.

No sabrukušā tēva izskanēja vaidi kā no zemes dziļuma. „Es ticēju, Dievs, ka tu visu griezīsi par labu. Ka Fransuā atgriezīsies kā vīrs, ne līķis. Tu nespēji, un tevi nejūtu, bet Likteni. Šo melno varu. Ko esmu tev nodarījis, tu, lielais spēks, ka mani vajā? Elzasā kaŗa sātana sejā. Cīlē iztricināji ar Dieva spēku, lai mūs aizgaiņātu. Kā aklais Samsons sakratīji pīlārus Argentīnā. Un te, pat šinī pasaules aizmirstajā zemē, tu mūs neaizmirsti un sūti vislaunāko, visnepārvaramāko — sievietes, šīs odzes tavās rokās. Par ko?... Ai!... Par ko?... Ko tādu esmu grēkojis?

Un jūs, Likteņa odzes, kur nu esat, ka nenākat pie sava apmīlētāja, pie jūsu alku remdētāja? Ā, nāks tev šās pie vīrieša, ja no tā nekas vairs nav gaidāms! Nekad!..."

Žaks un es, asarām slacinādamies, pagatavojām nestuves no zariem, tad noņēmām līķi un likām uz tām. Nesām prom.

Tai pašā pēcpusdienā izrakām kapu māju tuvumā, un nolaidām nabaga Fransuā šai viņa mūža gultā. Uzbēruši kopiņu, sēdējām uz tās, muguru pret muguru, klusēdami un viens otru nejuzdami kā trīs vientuļi. Un tā visu cauru nakti, zvaigznes neskatīdami un Dievu nepiesaukdami.

Smagiem soļiem aizvilkāmies uz māju, rītam austot. Smags bija arī miegs, no kura izrāva tēvs.

„Nāciet!" -viņš sauca. „Palīdziet aizdzīt!"

Mēs nesapratām, kurp ejams un kas padzenams. Tomēr metāmies tēvam pakaļ, vēl ģērbdamies. Viņš veda mūs uz brāļa kapu, ap kuŗu stāvēja sievietes un bērni.

Viņas plosīja matus un brēca: tā bija šejieniešu paraža apraudāt tuvinieku.

....Nu reiz vienkop redzēju visas mīlestības ubagotājas, kuŗas apaļas bija tapušas no Fransuā ārtavām. Pamanīju arī to, kuŗu bija meklējis, bet Fransuā paņēmis: tās seju un augumu jau bija uzburbuļojusi dzemdību tuvošanās. Tik manējās, ar to zīdainīti, acis nesameklēja.

Par visiem mēģinājām paskaidrot, ka mums nav paradums brēkt, bet klusi Dievu lūgt pie kapa. Teicām arī, ka viņas nav piederīgas un kā nepiederīgām jāiet prom.

Kāda vecāka, gan tikai Fransuā gados, vai arī zem tiem, paplašinātu vēnu čokuriem lielos, droši vien, jau daudzkārt briedusi, bezkaunīgi norādīja uz savu restaurēto grūtniecību un teica:

„Viņa bērns."

„Man ar', man ar',..." nu reklamējās arī pārējās.

Tēvs ņēma koku un draudēja tās kulstīt, ja neies prom.

Brēcējas aizgāja.

Tai pašā dienā pie mūsu mājām parādījās vairāki veči. Kad tie plaukšķināja, mēs izgājām pretim.

Kas šitiem te meklējams?

Ar pūlēm sapratm no atnākušiem, ka viņu meitas un mazmeitas nu kļuvušas atraitnes, kuŗas mums jāņemot pie sevis.

Tas tikai vēl trūka! tēva acis zibšņoja, taču viņš savaldījās, lai laipni paskaidrotu:

„Mirušais to darīja bez manas ziņas, un tāpēc viņu izdzinu no mājām. Viņš bija pilngadīgs. Es neatbildu."

Veču sejās bija vērojams, ka šie pildās ar ļaunu prātu, un tādi tie arī aizgāja.

Mēs savedām kārtībā it visus šaujamos ieročus un tūdaļ mums pārskrēja miegs, tikko nakts mierā ierējās kāds suns. Bet mums neuzbruka, neviens pat netuvojās dienā, arī Likteņa odzes ne.

VIII

Bieži man licies, ka cilvēka dzīve ir braukšana pa tuksnesi vēršu vilktos ratos. Apkārt tikai smiltis — dzīves vienmulība vai kāds ass augs — ikdienas sīkās rūpes, šķēršļi un nepatikšanu mezgli. Tā tu kusties dienām un nedēļām, iekām pietuvojies kādai oazei — vienam otram svarīgākam notikumam, kas ienes pārmaiņas uz prieku vai bēdu pusi. Ticis atkal gaŗām šim punktiņam laika jūrā, tu tomēr vēl ilgi atcerēsies sastapšanos ar šo oazi, iebraukšanu tanī un izbraukšanu.

Tāds punkts manā dzīvē iezīmējās Fransuā nāve, no kuŗas jau bija pagājis pusgads. Šis ģimenes nodilums par vienu ceturto daļu it sevišķi atsaucās uz tēvu, kas novecoja acīm redzot. Lai kaut cik atsvaidzinātu veco vīru, liekot domāt ko citu, Žaks ceturtā mēnesī pēc notikuma sedloja dūksno un devās uz Asunsionu.

Vēl tagad labi atceros, cik stalti viņš sēdēja uz mūsu labākā jājamā zirga, spēcīgs un drošs, melniem gaŗiem svārkiem mugurā, rūtainām biksēm kājās... Tēvs, kas tēvs toreiz ceļā uz Rosario miestu, ja tikai viņam nebijušas kailas kājas un neapsegta galva. Jo apavi, sen jau nodzīvoti, bija jānopērk jauni Asunsionā, un kamēr nebija kājās gamašu vai kurpju, tikmēr nepiederējās galvā likt arī gaŗdibeni, kas atradās viņa ceļa maisā.

Un pirkstā Žakam mirdzēja mūsu ģimenes zīmoga gredzens, kas viņam bija bijis drusku par šauru un tāpēc uzdabūts ar ziepju palīdzību.

Tēva piekodināts, lai lieki nekavējas nekur, bet dodas atceļā jo drīz, viņš nosolījās:

„Ne pāris nedēļu nepaies, un mājās būšu."

Un no šī brīža nu jau bija aptecējuši divi mēneši.

Pats par sevi saprotams, ka divi mēneši nav nekāds ilgais laiks. Bet tas var pieņemt mūžības mēru, ja jums jāgaida, un šī gaidīšana vēl saistīta ar vecu vīru, jūsu tēvu, kas saulei lēcot, jau sāk lūkoties, vai pie apvāršņa neparādīsies kāds tumšs punkts — gaidītais, tad aprimst ap pusdienu laiku, atkal lai atkārtotu vērot siestas laikā pa saulainā klusuma stundu, kad spilgtums deldē acu gaismu, lai tad ar tumšumu acīs atkristu krēslā un zaudētu gribu piecelties. Un arī tad jms jābūt ausīgam, ik brīdi dzirdīgam viņa saucieniem, uz kuŗiem jāskrien kaut klupšus, lai apstiprinātu kādu jaunu, viņa izdomātu versiju par brāļa aizkavēšanos. Līdztekus jums arī jābūt nepārtrauktā nomodā par savu un tēva drošību, jārūpējas par dzīvniekiem, mājas un pašu tīrību, ēdienu un dzērienu, lauku kultūrām....

Šādā saspīlētībā, kad atrados kā uz naža asmeņs starp izmisumu un cerības dzirksteli, nonācu kādā trešā punktā, dzīvei velkoties vēršu solī, un tas notika septītā mēnesī pēc Fransuā nāves un trešā pēc Žaka aizceļošanas. (Turpinājums sekos)

TIP TOP TAILORS

Ziņojam, ka importēti pavisam jauna stila ražojumi

APĢĒRBI "CLUB" $49.50

Klasiska stila un pēc mēra gatavoti katram augumam individuāli. Iepērcieties ar patiku britu fabrikātus pie Tip Top Tailors.

Garantējam, ka būsit apmierināti, ja ne, saņemsit naudu atpakaļ.

Visur ir Tip Top pārstāvības

LABA KREDITĒŠANAS

Tip Top tailors

Forsyth Maker of Canada's Finest Shirts

Vairāk kā 50 gadu John Forsyth Limited labie amatnieki ražo augstas kvalitātes kreklus. Katrā Forsyth kreklā ir ierakstīta garantija, kas jums dod tā labās kvalitātes nodrošinājumu.

Ing. M. MARDI'S AUTOVADĪŠANAS SKOLA

490 College St., tel. WA 4-8219, Toronto

Automatisko un standarta transmisiju auto

Dr. ROMAN PNIEWSKY

Ilggadīgu praksi slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē

Speciālists iekšķīgās, sieviešu un veneriskās slimībās

3537 PARK AVE, MONTREL, P.Q., tel. HA 7623, Montreal.

Runā vāciski un krieviski. Pieņem no 3-9 vakarā

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS

(Lietuvietis). Diplomēts Vācijā un Kanadā

345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave.)

Zvanīt WA 3-2003 pēc norunas pp. un vakaros katru dienu

Runā vācu un slavu valodas

ROYAL ALEXANDRA KING ST. WEST OF UNIVERSITY AVE

TEĀTRIS

KING ST., W., TORONTO (Rietumos no University Ave)

OPERU FESTIVĀLS

O.F. sabiedrības Toronto simfoniskais orķestris 100 vīru sastāvā

Vakaros: februārī 24.-27; martā 3, 6, 8. Pēcpusd. februārī 29.; martā 10.

CARMEN

Franču teksts

Vakaros: februārī 25.-29; martā 2., 7., 9.

DON GIOVANNI

Teksts angļu valodā

Vakaros: februārī 28.; martā 1., 5., 10; pēcpusdienā martā 3.-7.

MME BUTTERFLY

Teksts itāliešu valodā

Biļetes dabūjamas visām izrādēm.

Vakaros: $4.00; $3.50; $3.00; $2.00; $1.50. Trešdienas pp.: $3.50; $3.00; $2.00; $1.50. Sestdienās pp.: $3.50; $3.00; $2.50; $2.00; $1.50

OPTIĶIS LUNSKY

470 COLLEGE ST., TORONTO

WA 1-3924

Kapsi's Hair Styling

113 MAC PHERSON AVE.

Starp Yonge St. un Avenue Rd.

Pirmklasīgs darbs pie ilgviļņiem, matu griešanas, krāsošanas un skropstu kopšanas. Iepr. pieteikties pa tel. WA 2-4585 runā vāciski, krieviski un zviedriski

KAS NOTIEK KANADĀ?

Bibliotēkas pārbūve par 2,5 milj. dol.

Parlamenta bibliotēkas būve, ko 1952. gadā jūtami sapostīja uguns, turpinās. Domā, ka izlabojumi izmaksās $1.000.000 vairāk nekā bija paredzēts, sasniedzot $2.500.000.

Milzīgā apaļā celtne Otavā pieslienas Parlamenta ēkas mugurpusei. Tā bija vienīgā pārpalikusī daļa, kas pārdzīvoja lielo ugunsgrēku Pirmā pasaules kaŗa laikā. Tomēr bojājumi, ko nodarīja ugunsgrēks pirms nedaudz gadiem izrādījās daudz nopietnāki nekā to sākumā varēja iedomāties, jo nācies atjaunot visu ēkas iekšējo apdari.

Nolemts ir arī jauno bibliotēku celt ugunsdrošu, tādēļ izlieto daudz veco materiālu, kas citādi būtu jāaizmet prom.

The Federal Works Departament solījis, ka jauno bibliotēku varēs atklāt līdz 1956. gada maijam.

Kanadas reljefs

Jaunu Kanadas reljefa karti, pirmo šāda veida, kas jebkad izgatavota, nesen Otavā publicējusi Canadian Aero Service Ltd.. Tā visu valsti rāda trijās dimensijās.

Kartes izmēri ir 45 reiz 49 collas un tā iespiesta astoņās krāsās uz smaga Vinylite plastika, tā gatavota ar karstuma un spiediena palīdzību, lai izveido'u kalnus, ielejas un ūdeņus skaidrā reljefā.

Šai kartē apvienota informācija, kādu parasti var iegūt, apvienojot trīs kartes. Kartē atzīmēts pāri par 3.000 ģeografisku nosaukumu, 300 paaugstinātu vietu, un minētas 500 vietas, kas var modināt interesi. Kartes cena ir $40.00.

Tirdzniecības apgrozījumi virzās uz jaunu rekordu

Sīktirdzniecības apgrozījumi Kanadā, kā sagaida, šogad pārsniegs visus rekorda skaitļus šai laukā, kas norāda uz Kanadas labklājības augšanu.

1954. g. sīktirdzniecības apgrozījums Kanadā bija $11.959.000.000. Paredz, ka šogad tas sasniegs $12.500.000.000.

Elektrisko piederumu, dzels preču un mēbeļu tirgoņi ziņo, ka viņu apgrozījumi bijuši labāki nekā 1954. vai 1953. gadā, bet sieviešu apģērbju un kurpju pārdevumi mazliet samazinājušies. Turpretim automobiļu un būvmateriālu pārdevumi tuvojas rekorda augstumiem. Sagaida, ka cenas mazliet pieaugs sakarā ar materiālu cenu un darba algu paaugstināšanos.

VAI JŪS VARAT IEKRĀT $1.00 DIENĀ?

Ja jūsu atbilde ir: jā, tad arī jūs varat būt ieguldītājs Amerikas rūpniecībā un dalīties pelņā ar tādu rūpniecības gigantu kā General Motors, Ford, General Electric, US Steel, du Pont u. c.

Šādu iespēju jums dod rūpīgi plānota ieguldījumu programma ieguldījumu fondos. Pieprasiet informāciju latviešu un angļu valodā. Šī informācija var dot izšķirīgu pagriezienu jūsu financiālās nākotnes veidošanā. Jūs redzēsit, cik viegli ir klūt par kapitālistu. Visa informācija ir par brīvu un nesaistoša.

Vārds ....

Uzvārds ....

Vecums ....

Adrese ....

KING MERRIT & Co, Inc.

Foreign Language Dep.

391 Grand Avenue,

Englewood, N.J., U.S.A.

ATSAUCIETIES! ROZENTĀLS VIDVUDS

Jūlija d., dz. Rīgā 1923. g. 14. febr., studējis Bonnā medicīnas augstskolā, lūgts atsaukties L. Livītei, 1761 St. Clair Ave W., Toronto. Ziņas no mātes Latvijā

Dr. T. L. GRANOVSKY

ZOBĀRSTS-CHIRURGS

runā krieviski un vāciski

514 Dundas St., West

(Spadina stūrī)

Zvanīt EM 8-9038, Toronto

Dr. Alexander Szatmari

nervu un noguruma slimībās

260 St. Clair Ave, W. Toronto

Runas stundas no 2-7 pp. vai uz iepriekšēju norunu pa telefonu

WA 1-0556 vai MA 5243

1956. g. 3. februārī Savienotajās Valstīs miris vecais strēlnieks

KĀRLIS MUCENIEKS

Apbedīts 8. februārī Bozeman, ASV.

Viņu mīļā piemiņā paturēs brāļa meita Marta Dālberga, dz. Mucenieks, Kanadā

PADOMI NAMAMĀTĒM

M. KRONE-BALDUMA

VISTAS BULJONS

1 vecākā vista 3-4 mārc., 4-5 ltr. ūdens, petersīls, puravs, selerija, 1 sīpols, 2 burkāni un sāls pēc garžas.

Vistu var vārīt veselu vai sadalītu. Ieliek aukstā ūdenī, pievieno garžvielas un vāra uz lēnas uguns 3-4 stundas. Kad buljons gatavs, ļauj 15 min. nogulsnēties. Tad izkāš un pasniedz galdā vai nu ar rīsiem, vai citām piedevām.

Pārāk daudz sakņu vistas buljonā nav jāliek.

VĒRŠA CEPETIS

1½-2 mārc. muguras gabala, 1 sīpols, viras zaļumi, 50 gr. tauku, 2 ēd. kar. vīna, rudzu maizes garoza, 1 ēd. kar. miltu, sāls, pipari, 1 citrona šķēle, ½ lauru lapas, 1 krustnagliņa, 1 tomāts.

Gaļu izdauza ar koka veseri, pārkaisa ar sāli un pipariem. Cep ātri karstos taukos brūnu. Apcep sīpola šķēles un pieliek gaļai. Vienā malā cepetim pieliek maizes garozu, miltus un sakarsē. Pārlej ar nedaudz ūdens. Pieliek citrona šķēli, lauru lapu, krustnagliņu un sagrieztu tomātu. Cep slēgtā traukā. Vīņu pielej mērcei īsi pirms izkāšanas. Cepšanas laiks 1½-2 stundas.

MOKKĀ KRĒMS

6 olu dzeltenumi, ½ ltr. salda krējuma vai piena, 100 gr kafijas pupiņu, ½ ltr. putu krējuma, 6 plāksnītes želatīna, 100 gr. cukura, šokolādes mokkā pupiņas.

Pupiņas samaļ un pārlej ar verdošu pienu, apmaisa un trauku aizvāko, atstāj uz plīts malas 30 min. un tad izkāš caur mitru drēbi. Olu dzeltenumus sakuļ ar cukuru, un maisot lēnām pielej karsto šķidrumu. Pieliek izkausēto želatīnu un kuļ auksta ūdens peldē, kamēr masa atdzisusi. Tad iecilā saputotu putu krējumu un pilda sagatavotā formā, pēc kam aukstumā sastindzina.

Gatavu izgāž uz stikla šķīvja un garnē ar putu krējumu un šokolādes mokkā pupiņām.

DZĒRVEŅU MĒRCE AR CITRONU

1 mārc. dzērveņu, 1 ltr. ūdens, 200-300 gr. cukura, 1 citrons, 1 ēd. kar. kartupeļu miltu, ½ pac. vaniļas cukura vai 1 tēj. kar. vaniļas ekstrakta vai ¼ vaniļas pāksts.

Dzērveņu ogas izšķiro un nomazgā. Ar koka karoti saspiež un pielej ūdeni. Ogas labi izspaida un izkāš caur astru sietu. Ielej katliņā un pieliek cukuru, norīvēto citrona mizu, citrona sulu, vaniļu.

Kartupeļu miltus atšķaida aukstā ūdenī un maisot pievieno vārošai mērcei.

MANNĀ BIEZPUTRA

125 gr. mannas, 1 ltr. piena, 40 gr. sviesta, 30 gr. cukura. Smalkais kanēlis un sāls pēc garžas.

Pienu ar sviestu uzvāra, maisot pievieno mannu un vāra uz lēnas uguns 15-20 minūtes.

Gatavai biezputrai pieliek sāli un cukuru pēc garžas.

Pasniedzot galdā, biezputru var pārkaisīt ar cukuru un kanēli, vai arī dot klāt kādu augļu mērci.

SĒŅU KRĒJUMA VIRA

½ mārc. šampiņonu, 1 ltr. ūdens, 50 gr. sviesta, 2 ēd. kar. miltu, 1 tēj. kar. sāls, ½ ltr. piena, petersīļu lapiņas.

Sēnes nomazgā un novelk ādu. Ādas sautē ¼ ltr. ūdenī. Sēnes sakapā ar visiem kātiņiem, pielej ½ ltr. ūdens un sautē, kamēr mīkstas.

Izkausē sviestu, iemaisa miltus, sāli, piparus, palēnām pielej pārējo pienu un maisot uzvāra. Tad pieliek sēnes un pielej sēņu ādinu novārījumu. Uzkarsē vēlreiz un, pasniedzot galdā, pārkaisa ar sasmalcinātām petersīļu lapiņām.

SĪPOLKLOPSIS

1½-2 mārc. mīkstas vērša gaļas, 3 sīpoli, 100 gr. sviesta, pipari, sāls, 1 ēd. kar. skāba krējuma.

Gaļu sagriež ½ cm. biezās šķēlēs un labi izdauza. Sīpola šķēlītes izsautē ūdenī ar nelielu sviesta piedevu. Pannā sakarsē sviestu un tad uz straujas uguns cep klopšus no abām pusē brūnus, pārkaisa ar sāli un pipariem.

Mērcei pieliek krējumu un savāra. Ja vēlas, mērcei var pievienot arī sēņu pulveri.

Pasniedzot galdā, sīpolus saliek uz gaļas šķēlēm, pārlej mērci. Apkārt liek novārītus kartupeļus. Kā salātus dod klāt skābus gurķīšus vai biešu salātus.

VESELU ĀBOLU SACEPUMS

8 vidēja lieluma āboli, 1 glāze baltvīna, 30 gr. cukura, 1 citrona miza. Pārlējumam: 2 olas, 50 gr. cukura, 3/8 ltr. piena, 1 ēd. kar. kartupeļu miltu, 1 pac. vaniļas cukura, 2 ēd. kar. ruma, 30 gr. mandeļu.

Ābolus nomazgā, nogriež ziedu galā vāciņu, izdobj vidu, izņem sēklas un sautē ar cukuru un baltvīnu, pieliekot citrona mizu. Āboli sautējami lēnām, lai paliktu veseli.

Gatavos ābolus sakārto lēzenā formā, izdobumus piepilda ar sarīvētām mandelēm un cukuru.

Pienu uzkarsē, pieliek sakultos olu dzeltenumus un pārējās piedevas. Mazliet atdzesē un labi sakuļ, tad pārlej sakārtotiem āboliem.

Olu baltumus saputo, pieliekot cukuru, tad pārziež āboliem. Liek cepeškrāsnī un apcep gaiši brūnus.

VAJADZĪGA SIEVIETE

5 gadi veca bērna uzraudzīšanai.

Zvanīt vakaros RO 2-9740, Toronto

Frank Vass B.A

ADVOKATS — NOTĀRS

455 Spadina Ave, Apt., 403

(College un Spadina ielu stūrī)

Tel. birojā — WA 2-6111

WA 2-6112, Toronto

S. HEIFETZ, NOTARY PUBLIC

68 Wellington W., (tuvu Bay St.) Toronto, Ont. tel. EM 6-6451

Vecākais ceļojumu un notāriāta birojs Kanadā — 35 gadu pieredze. Pieredze immigrantu lietu kārtošanā, notāriālu dokumentu, Kanadas pavalstniecības, vīzu un dokumentu tulkojumu lietās.

Runā krieviski, vāciski un latviski

Calvert PIEZĪMJU GRĀMATA

Kanadieši saka

"TWO BITS" (TŪ BITS)

Kad dolars Ziemeļamerikas kontinentā tika pieņemts kā naudas vienība, kas vests sakarā ar spāņu naudas vienību, sauktu "piece of eight," naudas gabalu bija iespēja sadalīt astoņās līdzīgās daļās, katrās daļas vērtība bija 12.5 centi. 25 centu naudas gabals vēl šodien tiek saukts "two bits."

Calvert Dzērienu ražošanas sabiedrība

Amherstburg, Ontario

DAUGAVAS GRĀMATAS VĒRTĪGA DĀVANA

RITA LIEPA

SVEŠA VASARA

romāns, $3.50

...tur pagraba dzīvoklī ir kādreiz izlutinātais rakstnieks un redaktors.

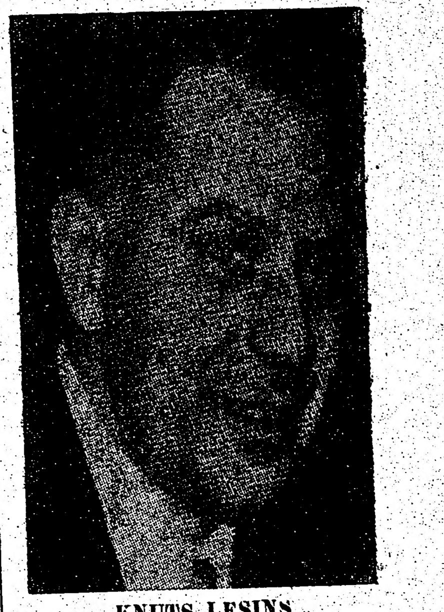

KNUTS LESIŅŠ

AKLĀ IELA

noveles un stāsti $2.60

...visa dzīve Arnim likās kā šī Aklā iela, no kuras nebija izejas...

KĀRLIS STRAZDS

NĀVES IELENKUMĀ

romāns, $3.50

...traģēdija, kuras beigu cēliens vēl nav nospēlēts...

R. VALDESS

JŪŖAS VILKI

$3.25

J. VESELIS

VIESTURS VARAPOGA

$2.50

K. SKALBE

KOPOTI RAKSTI

I.-VII. gr., $4.50-$4.75

H. BUDULS

CILVĒKS DZĪVES SPOGULĪ

$2.75

VESELĪGA DZĪVE

$2.10

J. STRAUBERGS

SEN TO RĪGU DAUDZINĀJA

$2.50

V. fon HEIDENSTAMS

KAROLĪNIEŠI

Tulk. L. SKALBE

romāns, $3.80

Kārlis XII ir viens no tiem karavadoņiem un karaļiem, ap kuriem vēl arvien tinas zilganu noslēpumu migla, un lai to zinātu, ir jālasa šī grāmata.

DV GRĀMATNĪCA

123 Huron St., Toronto

DZĪVE KANADĀ

KĀ IEPIRKT MĀJU

Kanadā, ja jūs pērkat māju, vienalga: 1) vai pērkat tieši no īpašnieka, 2) vai ar nekustamu īpašumu pārdevēju starpniecību, vienmēr ir jābūt rakstītam līgumam par darījumu, kur jābūt pilnībā uzrakstītiem datiem par darījumu.

Real Estate aģenti sludina pārdodamos īpašumus laikrakstos. Tāpat aģentu vārdi un adreses ir atrodami telefona grāmatas dzeltenajās lapās.

Kas jāievēro, lai iegūtu pilnīgu informāciju un kārtīgu pirkšanas-pārdošanas līgumu

Pirkšanas-pārdošanas biroju aģenti ir labi palīgi. Tie raugās, lai pārdodamie objekti atbilstu pircēju prasībām, ar pilnīgiem datiem. Tomēr ne vienmēr tas tā ir, daudzos gadījumos pircējam var rasties daudzi sarežģījumi, bieži aģentu vainas dēļ.

Pašu nodrošinājumam! Pirms parakstāt kādu vienošanos vai līgumu, lūdziet advokātu (vai notāru Quebec provincē) tos skatīt cauri. Advokāts vai notārs konstatēs pirkuma darījuma pareizību — labi pārbaudīti saistību apmēri un izgatavots pilnīgs pirkšanas-pārdošanas līgums līdz ar īpašuma dokumentiem.

Publicēts, lai palīdzētu veidot dzīvi Kanadā, uz pasūtinājumu

BRADING'S Cincinnati Cream

BREWERY LIMITED • WINDSOR, ONTARIO

So izgriezi̇et un uzrādiet Real Estate aģentam, pie kuŗa esat nodomājuši īpašumu pirkt.

To Real Estate agent: The bearer wishes to buy a home

DV HAMILTONAS NODAĻA

RĪKO SESTDIEN, 25. FEBRUĀRĪ, PL. 7 V. ROYAL CONNAUGHT HOTEĻA KRISTALLA ZĀLĒ HAMILTONĀ

Karnevālu Pigbridžā

- Sienu gleznojumi
- Starmeši
- Galdu bildes
- Mīlas Vēstnesis
- Atspirdzinājumi
- Galdiņi
- Atombumba

Populārā deju kapella. FRANKS BENNY

Labāko masku godalgošana Ieeja $1.50

Apmeklēt lūdz

DV HAMILTONAS NOD. VALDE

Kanadieši aptur saaukstēšanās iespējas 4 veidos ātri ar BUCKLEY'S pretsaauksi šanās kapsulām.

Neizlaidiet saaukstēšanos no jūsu kontroles. Vienmēr līdz ar pirmām pazīmēm par saaukstēšanos, iesnām steidzieties tās apturēt ar BUCKLEY'S COLD CAPSULES. Šīs kapsulas ir izvērtīgas ārsta receptēm - tās aptur ne tikai vienu, bet četrus saaukstēšanās paveidus un pie tam ātrā veidā.

1. Aptur šķaudīšanu, iesnas, apaukstēšanos un mazina karstumu.
2. Aizvada nepatīkamo sajūtu.
3. Aptur galvas sāpes, kas radušās sakarā ar saaukstēšanos.
4. Uztur ķermeni fiziski un garīgi stipru.

12 devas — 35c; 30 devas — 70c
Pārdošanā visos drogu veikalos

Bezmaksas — BUCKLEY'S WHITE RUB.

Šis ir labākais Kanadas līdzeklis pret reumatismu, artrita un pieres sāpēm. Paredzētās bezmaksas devas saņemšanai pievienojiet 15c. (kas domāti pasta izdevumu segšanai) un adresējiet:

W. K. BUCKLEY LTD.
559 COLLEGE ST., Toronto, Ont.
LA

Te viņš ir! Jauna veida lanolins — MĀJĀ LIEKAMIEM ilgviļņiem, tik ātri iedarbīgs, kā jau pats vārds rāda

Quick

RICHARD HUDNUT ražojums,

KAS DESMIT MINŪTĒS IEDARBOJAS

Man patīk lanolins! Quick matu ūdens ir bagātīgs ar lanolinu. Cirtas ātri kļūst mīkstas, spīdīgas, kā arī ērti sasukājamas

Vai vēlaties ātri cirtas? Quick ir ātrākais līdzeklis. Paiet apmēram viena stunda visai procedūrai — izveidošanai, žāvēšanai u. c.

Quick ir parocīgs! Izmēģiniet jauno produktu tūliņ! Tas tūliņ iedarbojas. Padara jūsu cirtas izturīgākas — izskatīgākas

Izvēlieties Quick — tas ir īstais, jums piemērotais:

- SUPER
- PARASTAIS
- GAUMĪGAIS

$1.75

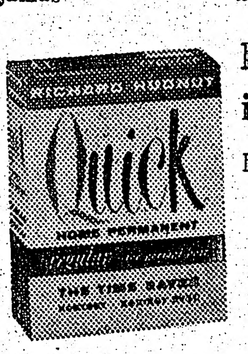

Izvēlieties QUICK, ja vēlaties ilgviļņus, kas ilgāk paliek nemainīti, kā arī, lai radītu matu dabisku izskatu. Apskatei 5. avenijā

Richard Hudnut

TORONTO • NEW YORK

850 Bloor St. W. pie Ossington Ave, Toronto, Tel. LO 7076

MATINEE HATS

DĀMU CEPUŖU VEIKALS

Krājumā: Velvetu, filču, veluru un... kokteiļu cepures. Pagatavojam arī no pienesta materiāla — tāpat arī gatavojam līgavām, līgavas māsām.

MARTA ŠVERNS

LITTLE BEAUTY SALON

(Īpašn. Erika Miltiņš) 428 St. CLARENS AVE, tel. ME 5937 (pie Bloor, tramv. piet. Lansdowne), Toronto

PIRMDIENĀS SLĒGTS

Vajadzīga mājkalpotāja

Sākuma alga $100.00 mēnesī, brīvs uzturs un glīta istaba. Jādzīvo uz vietas. Ģimenē 4 locekļi: 2 pieaugušie un 2 bērni skolas vecumā. Moderna māja Toronto priekšpilsētā Don Mills rajonā.

Zvanīt EM 3-5386 starp pl. 9 un 5, prasot pēc MISS WALLY

Vakaros zvanīt HI 4-2188

Kas ko zinātu par

JĀNI ŠĶILU

no Rucavas pagasta,

Lūdz rakstīt AD. CEĻDOMA, 600 Indian Rd., Toronto, Ont., Canada (226)

Lūdzu atsaukties

ERIKU UN BIRUTU OZOLIŅAS

no Siguldas.

Ziņas no Latvijas.

Rakstīt ILGONIM ZĪMULIM, Locust Hill, R.R.1. Ont., Canada (202)

ST. CLAIR — DUFFERIN rajonā izrējama moderni mēbelēta istaba un virtuve pirmā stāvā, kā arī nemēbelēta istaba — virtuve. Klusa, skaista māja, intelligentā ģimene. Visas privilēģijas. Garāža. Apskatīt no 6 vakarā, tel. ME 7715, Toronto. (233)

IZĪRĒJAMA istaba ar virtuvi. Atsevišķa ieeja. RI 5697, Toronto. (174)

DANFORTH — BROADVIEW izīrējama labi mēbelēta istaba ar garāžu. Zvanīt pēc plkst. 6 vakarā. Tel. GE 6172, Toronto. (142)

S. VASARĀJA

Transporta uzņēmums

Tel. OL 1403, Toronto

DVF apgāds Londonā

izdevis latviešu valodā pirmo grāmatu par dzīvi Padomju Savienības vergu nometnēs Sibirijā. Maz ir to latviešu ģimeņu, kurām viens no piederīgiem vai paziņām tur nebūtu. Vācu ārsts Dr. Šolmers pavadījis vairākus gadus kopā ar viņiem un par piedzīvoto stāsta grāmatā

MIRUŠIE ATGRIEŽAS

Grāmatai 240 lpp., iesieta maksā $3.00.

Dabūjama

DV GRĀMATNĪCĀ
123 Huron St., Toronto

PĀRDODAMA 8 ISTABU DZĪVOJAMĀ MĀJA

ar visām mēbelēm, 20 McCaul St., Toronto.

Pilna cena $18.900

Iemaksa $7.500.

Zvanīt HU 9-1029

Māju īpašnieki, ja jums vajadzīga nauda

uzņēmumam vai personiskām vajadzībām, lūdzu griezieties pie

LATVIJA - CANADIAN MORTGAGE Co.

Mēs dodam skaidrā naudā priekš 2. obligācijas uz visu māju, neatkarīgi no 1. obligācijas. Zemi maksājumi. Bezmaksas obligāciju sagāde.

ZVANIT

EM 8-1242, Toronto

ZIEMAS SPORTS KANADĀ

Ziemas sezonā liela aktīvitāte daudzos ziemas sporta veidos, kā slēpēšanā, slidošanā, braukšanā ar ragutiņām, bet populārākais sporta veids ir ledus hokejs Ar savu straujumu spēle aizrauj kā pašus spēlētājus, tā arī skatītājus, amatieru vai profesionālo spēlēs. Katru komandu vienmēr pavada tās atbalstītāji.

Ikvienam patīk labs sports — nav svarīgi, vai uzvar vai arī zaudē līdzīgā spēlē — bet svarīga ir tīra spēle, sportiskā disciplīna, kas skatītājos rada labu iespaidu un reizē arī atsaucību spēlei.

Kanada aktīvi darbojas līdz kā savā zemē, tā arī ārpus Kanadas. Ar sevišķi lielu uzmanību Kanada sekoja saistošajām Ziemas olimpiskajām sacīkstēm Itālijā, kurp tika sūtīti Kanadas spējīgākie sportisti, kā vīrieši, tā arī sievietes, lai popularizētu Kanadu.

Visiem tiem, kas piedalās sacensībās sporta arēnās zem Kanadas karoga, sūtām vislabākos novēlējumus un panākumus šai 1956. gadā.

Labas sekmes mūsu sportam!

Telpa rezervēta Labatt's BREWERS SINCE 1828 JOHN LABATT firmai

BAZNĪCAS ZIŅAS

ŅUJORKĀ

Betlemes baznīcā, Third Ave un Pacific St., Brooklyn.

Māc. R. Zariņš.

26. februārī dievkalpojums Betlemes baznīcā Bruklinā plkst. 3 pp. Ievedīs jauno valdi. Plkst. 4.15 ārkārtēja sapulce un pēc tam dāmu komitejas kafijas galds.

Detroitā, sv. Pāvila ev.-lut. draudzē dievkalpojums svētdien, 26. februārī, plkst. 1.00 dienā, Emaus ev.-lut. baznīcā. Dziesmu grāmatas. Māc. Valters Līventāls.

Plkst. 12.30 turpat latviešu skola.

ČIKĀGA

Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave, Chicago 51, Ill,

Dievkalpojumi Čikāgas ev.-lut. latviešu sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katru svētdienu plkst. 3 pp.

Čikāgas latviešu ev.-lut. draudzē, 5015 W. Ferdinand St., sestd., 25. februārī, plkst. 7 vakarā Bībeles stunda. Svētdien, 26. februārī, pl. 11 dievkalp., māc. A. Rautenšilds. Svētdienas skola no plkst. 11-1.30.

Aurorā (Ill.) svētdien, 26. februārī, plkst. 3 pp. dievkalpojums Mūsu Pestītāja baznīcā, 420 Dawners Place, māc. A. Rautenšilds. Svētdienas skola tai pašā laikā. Pēc dievkalpojuma novada sapulce.

Māc. A. Sudārs, 1030 — 30 Ave, Bellwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev.-lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā, lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9.30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru pl. 7.30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave, tel. 4-4619.

Kalamazū sv. Jāņa ev.-lut. draudzei **mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības luterāņu baznīcā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15.**

Māc. A. Piebalgs, Kalamazū, 828 S. Rose St., tel. 4-8255.

Kalamazū Ciānas luterāņu baznīcā, 523 Pine St., mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 13.

Lansing Kolledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15.

San Džosefā, Saron lut. **baznīcā mēneša 3. svētdienā plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1.15.**

Saginavas St. Paula Episkopālā baznīcā mēneša 2. un 4. svētdienā plkst. 15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMCAs telpās, 120 W Lexington Ave.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S.E., Grand Rapidi.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 1 pp.

Svētdienas skolā nodarbības no plkst. 9.30-12.30.

Bērnu un jaunatnes dievkalpojumi katra mēneša pirmajā svētdienā.

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 2 pp. Faith ev.-lut. baznīcā — 1004 S. Layton Blvd., māc. J. Meisters. Svētdienas skola tai pašā laikā baznīcas telpās.

Mineapoles St. Paula latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S. 17th Ave, katru svētdienu plkst. 11 pr. p., māc. P. Langins.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis (331 Argyle St. Port Arthur, Ont., tel. 4-0302).

Svētdien, 26. februārī, plkst. 6.30 vakarā dievkalpojums.

Pusstundu pirms pieaugušo dievkalpojuma bērnu dievkalpojums.

Māc. V. Šēfers, 659 Piccadilly St., London, Ont.

Londonā, 26. februārī, plkst. 4.00 pp. Trīsvienības baznīcā dievkalpojums.

Māc. E. Bērziņš, 5833-45 Ave Red Deer, Alta.

Māc. A. Čops, (118 Isabella St., Toronto, Ont., tel. WA 3-1873, Toronto sv. Andreja bazn., Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Svētdien, 26. februārī, plkst. 11 rītā Lūdzamās dienas dievkalpojums.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LO 2510.

Svētdien, 26. februārī, plkst. 4.00 pp. Lielās Lūdzamās dienas dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā ar dievgaldu.

Svētdien, 4. martā, plkst. 4 pp. sv. Trīsvienības baznīcā dievkalpojums plkv. Kalpaka un kalpakiešu pieminai.

Svētdien, 11. martā, plkst. 4 pp. sv. Jāņa baznīcā ciešanu laika dievkalpojums bērniem un jaunatnei.

Svētdien, 18. martā, plkst. 4 pp. sv. Trīsvienības baznīcā dievkalpojums.

Svētdien, 25. martā, plkst. 4 pp. sv. Jāņa baznīcā, Pūpolu svētdienas dievkalpojums.

Zaļā Ceturtdienā, 29. martā, pl. 8 vakarā dievkalpojums ar dievgaldu sv. Trīsvienības baznīcā.

Lielā Piektdienā, 30. martā, pl. 6 vakarā dievkalpojums ar dievgaldu sv. Jāņa baznīcā.

Lieldienu rītā, 1. aprīlī, plkst. 5.30 no rīta — agrais dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā.

Lieldienu dienā, 1. aprīlī, plkst. 4 pp. dievkalpojums sv. Trīsvienības baznīcā.

Māc. A. Briedis, 50 Dewson St., Toronto, Ont. tel. OL 8171.

Dievkalpojumi Toronto Austrumu ev.-lut. draudzē.

26. februārī, plkst. 2.30 pp. Lielās Lūdzamās dienas dievkalpojums sv. Barnaba baznīcā, — 361 Danforth Ave.

Māc. E. Pavasars, 209 East 38th St., Hamilton, Ont.

Ceturtdien, 23. februārī, plkst. 7 vakarā jaunatnes vecākās grupas sanāksme 116 Hughson St. So. —

Piektdien, 24. februārī, pl. 6.30 vakarā jaunatnes jaunākās grupas sanāksme mācītāja mājā.

Hamiltonā latviešu draudzē, sv. Trīsvienības b-cā (18 Victoria Ave So).

26. februārī, plkst. 5.30 pp. draudzes satversmes 5 gadu atceres dievkalpojums. Piedalās mācītājs A. Čops.

Piektdien, 2. martā, plkst. 7.00 vakarā draudzes bībeles stunda — 20 Carrick Avenue.

Māc. Arturs Voitkus, Kristus ev.-lut. latviešu draudze Hamiltonā — 87 Jackson St., W., tel. JA 8-2259 Jāņa ev.-lut. baznīcā.

Svētdien, 4., martā pulkv. Kalpaka piemiņas dievkalpojums Kristus draudzē Hamiltonā.

Māc. H. Kušķis (4571 Coolbrook Ave, Montreal, P.Q., tel. DE 8394).

26. februārī, plkst. 2 pp. dievkalpojums.

Bērnu un jaunatnes dievkalpojums 26. februārī, pl. 1 pp.

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr. **Sudbury,** Ont., tel. OS 3-3284.

Norsbejā, svētdien, 26. februārī, plkst. 17. lut. baznīcā dievkalpojums.

Māc. K. Avotiņš, 1174 West 13 Ave, Vancouver, B. C. Kitsilano luterāņu baznīcā, 12. avenijas un Stephens ielas krustojumā.

26. februārī dievkalpojums plkst. 3.00 dienā.

Māc. F. Ruperts, 159 Maryland St. Winnipeg 10, Man. SU 3-5463. Vinipegas draudzē dievkalpojumi notiek sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu krustojumā.

MONTREĀLAS

latviešu Trīsvienības ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek regulāri katru svētdienu Redeemer baznīcā, 285 Clark Ave Westmontā. Sākums plkst. 1.30 pp., mācītājs A. Gaudiņš

TORONTO LATVIEŠU MISIONES

dievkalpojumi notiek sestdienās, pl. 8 vakaros. Svētdienas skola svētdienās 12 dienā, lūgšanas sapulces svētdienās 1 dienā. People Ch. 100 Bloor St. E., misiones namā, Park Road 14, tel. AM 1-4218.

TORONTO LATVIEŠU BAPTISTU draudzes kārtējie dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 4 pp. Walmer Rd. angļu baptistu baznīcas telpās.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ

123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKA

līdz .... uz ...... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss ....

Adrese: ....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $..............

.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai

(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts ....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn; $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lācī, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

Sestdien, 25. februārī, plkst. 8 vakarā, TOP HAT kluba mājīgajā Spoguļu zālē Lakeshore Rd. un Parkside Dr stūrī, (ar Queen tramvaju), Toronto

AČGĀRNA BALLE

DĀMU DEJAS

PIE LABAS DEJU MŪZIKAS

BUFETE. Laipna apkalpošana, dzeramnaudu var nemaksāt. Dāmām ieeja gandrīz par brīvu, kungiem mazliet jāmaksā vairāk. ALMĀM ieeja brīva.

Visus laipni ielūdz DV TORONTO NODAĻA

OMAMMĀS KAŽOCIŅŠ

ĢIMENES VĒRTSLIETAS IZPUTINĀJIS AUGUSTS NOPŪTA

Istenībā viss sākās ar to, ka Čemurene savu meitu nebija laikā, tas ir jaunības dienās, mācījusi kažokus mazgāt. Ja viņa to būtu darījusi, viņai tagad nevajadzētu vecuma dienas pavadīt asarās.

Ja grib visu izstāstīt kā nākas, tad jāsāk no tās vietas, kur Čemurene, sanīdusies ar savu trešo znotu, atskrēja no steitiem pie Taisnībām un nosolījās nekad atpakaļ vairs neiet.

„Tie ir svēri, ne bērni," viņa asarās slaucīdama, žēlojās Hildegardei, un arī Taisnībai pašam sirds drusku iežēlojās.

Nākdama Čemurene bija paņēmusi līdzi sava nelaika vīra aitādas kažociņu. Jau no dzimtenes bēgdama, viņa to bija glābusi kā svarīgāko mantu, un arī vēlāk nometņu laikos no tā nebija šķīrusies. Tā kā kažociņa drēbe bija nodilusi, tad Čemurene to bija noārdījusi jau Vācijā. Drēbi viņa iemainīja pret sviestu kādam gūsteknim, kam nekā mugurā velkama nebija, bet vilniņu sakaisīja ar naftalīnu un vaivariņiem un noglabāja labajā koferī.

„Tā ir silta un mīksta, to mana Viktoriņa kādreiz mantos," viņa solīja.

Pavasaros, kad saulīte sāka siltāki sildīt, viņa to izņēma, izdaužīja, lai kodes neiemetas, un sildīja saulītē. Tādās reizās Lilīte un Viktoriņa drīkstēja ar vilniņu parotaļāties.

Kažoka ādu mugurā tāpat pliku vilkt nevarēja, bet jaunu drēbi apkārt šūt neatmaksājās, jo spalva vietām bija nogājusi, un drēbe Vācijā bija dārga. Kad Čemurene brauca no Vācijas uz Jauno pasauli, kažociņš, protams, nāca līdzi, jo nekad nevar zināt, kas, kā, kur un kad un kam var noderēt.

Viens kas tiesa — Čemurene kažoku prata mazgāt, un ik pa pieci gadi viņa to izmagāja. Un vienmēr pēc mazgāšanas tas bija mīksts, silts un piekļāvīgs. Protams, tās vietās, kur virsū vēl bija vilna.

Bet tad notika nelaime.

Rudenī, makšķerēt braukdams, Taisnība kažociņu, sievas mātei atļauju neprasījis, bija uzcirtis mugurā. Uznāca lietus, jērādiņa samirka, un kad Taisnība atgriezās mājās, senā godība bija kļuvusi netīra. Lai nerastos nepatikšanas, Taisnība ādu slepus uznesa atpakaļ bēniņos, un tā tas palika, jo pa ziemu Čemurene kažociņu nemeklēja.

Tad nāca diena, kad Čemurene nolēma Amerikas znotam piedot. Drošības dēļ viņa visas savas mantas līdzi neņēma, bet aizbrauca tikai ar cepuru kārbu vienā un mazu koferīti otrā rokā.

Kamēr māte bija aizrobežā, Hildegarde atrada bēniņos kažoku.

„Pluškīt, ko tu esi izdarījis!?" viņa ievaidējās, „ko tagad omammā teiks!"

Čemurenes nostbūtne Taisnībā bija pamodinājusi varonību.

„Svied to krāmu garbidžā," viņš pamācīja, „tikpat nekāda labuma — cik tur vairs vilnas palicis. — Siltuma nekāda."

„Mana tētiņa kažoku!" Hildegardē pamodās labākās jūtas, „ko mana māmiņa ar mokām izglābusi no sarkano briesmoņu nagiem — projām sviest!"

„Tad izmazgā," Taisnība ar padomiem neskopojās.

Kažociņš grabēdams nonāca pa bēniņu kāpnēm lejā, un Taisnībene vēl tai pašā vakarā to izmagāja.

Pēc mazgāšanas kažociņš gan bija tīrs, bet stīvs kā bavārieša ādas bikses.

„Svied laukā," Taisnība nežēlīgi atkārtoja jau reiz doto padomu, „ko tu to drazu glabā — kam no tā kāds labums?"

Vīra brutālie vārdi Taisnībenei lika iešņukstēties, un viņa iegāja virtuvē, lai būtu viena ar savām domām un sāpēm.

Taisnība, viens palicis, pacilāja kažociņu — tas bija pliks un ciets kā izkaltis cūkas pūslis. Brītiņu padomājis, viņš par kaut ko izšķīrās.

„Jāizmanto brīdis, kamēr vecā nav mājās," viņš nesmalkjūtīgi nosprieda un iegāja sievas mātes istabā. Viņam pretī sitās gaistoša sievišķības un papīru smarža.

⁂

Nelaime savu ierašanos reti kad iepriekš pieteic.

Otrā rītā, pilnīgi pretēji visām Taisnības aplēsēm, negaidot ieradās Čemurene. Taisnība pašreiz stāvēja pie loga un bakstīja zobus, kad viņš to ieraudzīja nākam. Brokastis paēdis, viņš pie loga bija gājis lielā labpatikā, jo ap šo laiku vajadzēja braukt garām atkritumu vedējam, un Taisnība gribēja pats savu aci redzēt, kā tie aizvedīs viņa vakardienas pūliņu rezultātus: izlikto kažociņu, vienpadsmit krietnas pakas vecu avīžu un žurnālu, 217 stiepļu drēbju pakaramos, kas pa gadiem, drēbes no tīrītavas nesot, bija sakrājušies, septiņas kastes gan skārda, gan stikla konservu kārbu un saritinātu, nodilušu grīdsegu, ko dzīvoklī ievadājoties, viņi abi ar sievu bija noplēsuši no grīdas. Protams, Taisnība bija cilvēks ar sirdi un nebija ņēmis visu, bet tikai apmēram pusi no tā, kas Čemurenes istabā bija atrodams, bet arī tad iznāca krietna iedzīve.

Kad Čemurene ieraudzīja savu istabas saturu atkritumu kaudzē, viņa nosvieda cepuru kārbu un koferīti un metās pie atkritumu kannām. Vākus no tām norāvusi, viņa sāka vandīties.

Taisnība saprata un pareizi novērtēja situāciju, un laidās uz darbu pa virtuves durvīm.

Sieva mazliet izbrīnījās par vīra steigu.

„Pluškīt, vai tu lanču līdzi neņemsi?"

Bet to Taisnība vairs nedzirdēja.

⁂

Par vīru Taisnībene mēdza teikt, ka viņš esot spītīgs. Parasti viņš tādu valodu uzskatīja par pacildinājumu bez nopietna pamata, bet sestdien, kad viņš pastāstīja draugiem, ka mājā ar viņu vairs nerunā, un kad draugi viņu sāka kūdīt uz vīra dūšas rādīšanu, viņš atcerējās sievas vārdus.

„Tu nepadodies," Bumerangs izmantoja situāciju, ka varēs sievas mātei iegriezt un pats pie tam neapdedzināties, „Es to nepielaistu! Ko viņa iedomājas— vai tavs apartaments kāda garbidža kanna? Un pažara dēļ arī nav labi tik daudz vecu mantu mājā glabāt."

„Tānir. Tu nepalaidies," arī Lampatāns musināja, „tu parādi jau pašā sākumā, kas mājās kungs. Vēlāk, ja ielaidīs, nekāda gala nebūs."

„Ko tu nu zini par sievas mātēm," Taisnība atgādināja robu drauga pieredzē, bet balsī viņam bija neslēpta skaudība.

„Es par viņām daudz esmu domājis. Tāpēc vēl arvien esmu vecpuisī," tas atzinās.

Uzpravījis dūšu, Taisnība atgriezās mājās. Hildegarde ar omammā bija aizgājušas pie Florentines. Taisnība izmantoja situāciju, un pēc stundas neatlaidīga darba Čemurenes istaba bija daudz tukšāka.

„Vai nu viņas nakts tumsā pamanīs," Taisnība, savu darbu apskatījis, sevi mierināja, un aizlīda gulēt. Lai būtu nost no kājām.

Otrā rītā viņš vēl nebija lāga atmodies, kad virtuves galā padzirdēja dažas straujākas balsis. Tad viņš dzirdēja steidzīgus solus — sieva nāca no virtuves uz guļamistabas pusi.

„Tā!" viņa palika durvīs stāvot un roku ar lielo nazi — notikums viņu bija pārtraucis maizes griešanas brīdī — vicināja pa gaisu kā Skobeļevs savu zobenu, „tā! Tad tāds porecs tu man esi! Izmanto situāciju, lai izdarītu savu! Tūlīt augšā un nāc nest atpakaļ! Omammā visu mūžu rūpīgi krājusi, gadiem strādājusi — un tu metīsi gārbidžā!"

Bet Taisnība negribēja padoties. Kad spītīgs, tad spītīgs, viņš nodomāja.

„Priekš kā viņai tā vecā grīdsega vajadzīga? Un tie drēbju knaģi... Lai nu būtu simts vai divi simti, bet pāri par četri simti! Un tās vecās avīzes — vai viņa papīrfabriku taisīs?"

Sievai aiz muguras parādījās Čemurenes sirmā galva.

Taisnības spītība saplaka, un viņš parāvās zem segas.

„Nāc, meitiņ, palīdzi..." Čemurene gandrīz raudādama nevarīgā un žēlā balsī lūdzās, „kažociņu jau arī atkal izsviedis laukā... Un visas manas burciņas... Ko tās viņam ļauna nodarījušas..."

„Necilvēks!" Taisnībene uzmeta pēdējo iznīcinātāju skatu segai, zem kuras atradās vīra galva, „nevar vecam cilvēkam tik tā prieka atļaut kā savas mantiņas glabāt un par tām priecāties. Nē! Visu tik — laukā! Ārā! Fi!"

Uz darbu ejot, Taisnība prātoja: „Atkal es vainīgs... Atkal es... Bet vainīga, īstenībā, šoreiz omammā pati: būtu iemācījusi meitai kažoku mazgāt, tas būtu bijis mīksts. Būtu kažoks bijis mīksts, man nebūtu prātā nācis, to laukā sviest. Nebūtu es to laukā sviedis, nebūtu arī ieraudzījis visu to zavodu Čemurenes istabā. Nebūtu to redzējis, nebūtu sanācis naidā ar tuvākajiem radiem. Nebūtu sanācis naidā — dzīve būtu skaistāka...."

SACENSĪBA JAUNIEŠIEM — PASTMARKU KRĀJĒJIEM

Lai veicinātu pastmarku krāšanu arī mūsu jaunatnē, Latviešu filatēlistu vispasaules savienība rīko sacensību jauniešiem — pastmarku krājējiem. Sacensības noteikumi ir sekojoši:

1) Sacensībā var piedalīties visi jaunieši, kas dzīvo no komūnisma brīvajā pasaules daļā, kā LFVS biedri, tā arī nebiedri.

2) Paredzētas divas vecumu grupas, viena līdz 15. — un otra līdz 20 gadu veciem.

3) Katram dalībniekam līdz 1956. gada 1. maijam jāiesūta LFVS pagaidu valdei 6 lapas ar pilnām vai nepilnām pastmarku serijām. Tās pēc sacensību noslēguma katrs saņems atpakaļ. Lapām jābūt parastā pastmarku albuma lapu lielumā.

4) No minētām 6 lapām divām jābūt ar Latvijas pastmarkām, divām ar tās zemes pastmarkām, kurā iesūtītājs pašlaik dzīvo, un divām pēc pašu izvēles.

5) Katrai lapai pievienojams apraksts par uz tās esošo marku izdošanas laiku un vietu. Ja iespējams, arī kādam nolūkam tās izdotas. II grupai arī rakstiņš: „Kāpēc es krāju pastmarkas."

6) Sūtītājam jāatzīmē vārds, uzvārds, dzimšanas gads, vai darbojas kādā filatelistu kopā, sekcijā vai organizācijā. Vai sastāv kādās citās biedrībās un kādās.

7) No katras grupas trīs labākos godalgos. Paredzēta arī viena pārsteiguma balva jaunākajam dalībniekam.

8) Novērtējumā ievēros pastmarku izvēli, sakārtojumu un aprakstus, II grupai ar rakstiņu „Kāpēc es krāju pastmarkas."

9) Labākos rakstiņus „Kāpēc es krāju pastmarkas" publicēs.

10) Visi sacensību materiāli iesūtāmi līdz 1956. gadā 1. maijam uz sekojošu adresi: LFVS c/o K. Strazdiņš, 50 Rue Guilbault, Montreal, P. Q., Canada. Rakstiem jābūt latviešu valodā.

11) Pēc sacensības paredzēta visu iesūtīto materiālu izstāde.

Otrā sacensība, kurā varēs piedalīties visi pastmarku krājēji, neskatoties uz vecumu un piederību vienai vai otrai filatelistu organizācijai, tiks izsludināta tuvākā laikā. Tā risināsies ar nosaukumu „... un tāda ir īstenība". Šī sacensība paredzēta ar Pad. Savienības un tās satelitu pastmarkām, pievienojot aprakstu par patiesiem apstākļiem Pad. Savienībā. Arī pēc šīs sacensības paredzēta izstāde plašākai publikas apskatei.

Filatelisti! Šeit mums ir izdevība ar pastmarku palīdzību atklāt komūnisma melus un tā īsto seju.

Gatavosimies laikus!

LFVS pagaidu valde.

Kanadas naftas krājumi

Shell Oil Company prezidents W. M. V. Ašs nesen izteicies, ka plaisa starp Kanadas naftas importu un eksportu 10 gadu laikā ievērojāmi samazinājusies.

Pēc viņa aplēsumiem, jēlnaftas līdz 1965. gadam var pieaugt līdz 313.000 mucām dienā, bet eksports, domājams, sakāps līdz 275.000 mucām dienā. Tātad plaisa starp importu un eksportu sašaurināsies līdz importa pārsniegumam ap 38.000 mucām dienā.

Kanadas naftas rezervēm nozīme ir ārkārtīgi liela. Starptautisku sarežģījumu gadījumā, brīvā pasaule gandrīz pilnīgi būs atkarīga no Kanadas naftas pegādes, kā arī no naftas, kas nāk no Savienotām Valstīm un Venecuēlas. Tāpēc katra muca naftas, ko iegūst Kanadā, ir ar pieaugošu svaru.

Anekdots, ko stāsta Latvijā

Okupētajā Latvijā cirkulē šāds anekdots:

Kāda blakts, kurai apnikusi dzīve Amerikā, ieradusies Padomju Savienībā. Sarunā ar citām blaktīm tā izsaka savu prieku, ka atradusi īsto zemi, kur tai labi klājas. Amerikā tai naktī esot bijis jāizstaigā sešas istabas, lai atrastu vienu cilvēku, bet padomju zemē katrā istabā varot atrast sešus cilvēkus.

Kanadas laika joslas

Kanadā ir piecas saules laika joslas. Kad Hlifaksā (Jaunskotijā) ir pusnakts, ļaudis Britu Kolumbijas Vankuverā pērk ieejas kartes kino teātros uz filmu, kas sākas 8-os vakarā.

SPORTS

JAUNIEŠI, SĀKOT AR 14. G., kas vēlētos spēlēt futbolu, var pieteikties pirmdienās no plkst. 8-9.30 vakarā, 400 Bathurst St., Ukraiņu baznīcas vingrotavā pie A. Grinberga. Ja sanāks vajadzīgais spēlētāju skaits, tiks nodibināta jaunatnes vienība, kura spēlēs Toronto jaunatnes līgā.

BASKETBOLS

Latviešu basketbola meisarības izcīņa Kanadā Ontario apgabalā tuvojas noslēgumam, un arī šogad Toronto DV vienībai meistara godu neviens vairs nespēj atņemt. Viena no Ontario meistarības pēdējām spēlēm notika 28. janvārī Hamiltonā, kad Sparta tikās ar Toronto latviešu YMCA's vienību. No šīs spēles iznākuma atkarājās, vai Sparta ierindosies otrā vietā. Spēle rādīja, ka visas meistarībā esošās vienības ir spējās ļoti līdzīgas, varbūt izņemot DV, un neviena vienība nevar būt droša par savu uzvaru. Tā tas notika arī Hamiltonā, kad favorizētā Sparta lielāko spēles laiku bija zaudētāja stāvoklī, un tikai Žulpa izcila veiksme iemetienos otrā puslaikā un YMCA's jaunō spēlētāju piedzīvojumu trūkums deva Spartai viena punkta uzvaru spēles piecās pēdējās sekundēs.

Ar veiksmīgiem Bambera, Freiberga un Petmaņa grozu guvumiem YMCA pārņem vadību un dominē arī laukumā, nobeidzot puslaiku savā labā ar 41:34 punktiem. Arī otrā puslaikā turpinās YMCA's pārsvars, un puslaika vidū tas ir jau 16 punktu liels. Un tomēr, maza neuzmanība segšanā dod iespēju Spartai rezultātu samazināt un īsi pirms beigām rezultāts ir ne tikai izlīdzināts, bet jau 1 punkts Spartas labā. Bet, kad pēc diviem Bambera iemestiem soda metieniem rezultāts ir atkal vienu punktu YMCA's labā un pulkstenis rāda, ka tikai 5 sekundes ir līdz spēles beigām, neviens vairs netic, ka Sparta var uzvarēt. Bet notiek neticāmais, tālo piespēli Sparta pagūst pārvērst groza guvumā, un,atskanot tiesneša svilpei, Sparta guvusi laimīgu uzvaru ar 77:76 punktiem. Spartai Žulps ieguva 16 punktus ,visus otrā puslaikā, Bulte — 15, bet Lakševics 10, kamēr YMCA'i Petmanis ieguva 19, Bambers — 16, bet Cīrulis 12 punktus. Abas vienības bija savos labākos sastāvos.

⁂

Latviešu YMCA „Downtown" līgā ar 5 uzvarām un 5 zaudējumiem pagaidām ierindojusies otrā vietā, jo citas vienības ir izspēlējušas mazāk spēļu. Lai iekļūtu finālspēlēs, Latviešu YMCA'i ir jāuzvar pāri palikušajās spēlēs. Latviešu vienība uzvarējusi „Art College" ar 69:45 un 49:41, Reiersona Institūta „Grades" ar 57:46 un 54:51. „Chiropractors" ar 50:46, bet zaudēts Centralās YMCA's vienībai ar 75:91 un 52:86, Reiersona Institūta „Golds" ar 50:55, Policijas vienībai ar 58:70, bet „Chiropractors" ar 57:59. Vērojot latviešu vienības spēles, jākonstatē, ka vienība ļoti progresējusi, un, ja tā būtu stabilāka grozu gūšanā, tad daudzas no zaudētajām spēlēm varētu būt latviešu labā.

Pirmā vietā neapdraudēta ir Centralās YMCA's kanadiešu vienība, kas nav zaudējusi nevienu spēli.

Sportistu raibās gaitas visā pasaulē

ITALIETES IZVADA ASARĀM BLONDOS SOMUS

Sen jau izdzisusi olimpiskā uguns italiešu pilsētiņā Kortīnā, apklusušas uzvaru gaviles un nožuvušas zaudējumu un neveiksmju izraisītās asaras. Rīkotājiem šīs ziemas olimpiskās spēles radīja prāvus materiālos zaudējumus, daža italiete, blondiem somu slēpētājiem aizbraucot, nobirdināja pa asarai, bet visa sporta pasaule vēl ilgi runās par krieviem, viņu caunādas cepurēm un uzvaru ledushokeja turnīrā. Visskaļāk un sāpīgāk šī uzvara atbalsojās Kanadā, un šejienes laikrakstu vienbalsīgs atzinums ir: „dačmeņi" spēlēja vienu no savām labākām spēlēm, bet zaudēja pelnīti... „Pirms 10 gadiem mēs mācījām eiropiešiem hokeju spēlēt, tagad mums jāsāk mācīties no viņiem" — raksta kāds žurnālists, un piebilst: „grūstīšanās vēl nav ledushokejs. Ir jāprot arī slidot, spēlēt tīru spēli un veidot kombinācijas. Varbūt citugad sūtīt amatieru izlasi? Bet diez' vai arī tas mūs pasargās no zaudējuma un nacionālām sērām?"

ČECHU HOKEJISTI RĪKO „LETIŅU DIENAS GARMISĀ"

Čechi un vācieši palika fināla grupas pēdējā vietā. No pirmajiem tika gaidīts ļoti daudz, un zaudējumi bija tik sāpīgi, ka Prāgā jau sākusies „vainīgo meklēšana." Runā gan arī, ka čechu vienība, ar komisāru priekšgalā, nakts mieram paredzētajās stundās veidojusi kaut ko līdzīgu „Letiņdienām Garmišā." Mūsu skaitliski lielā ekipa toreiz — 1936. g. Olimpiskās ziemas spēlēs Garmisch Partenkirchenā smagi pievīla visas cerības, ar nedaudz izņēmumiem aplasīja lejasgala vietas, hokejā smagi zaudēja visas spēles, un atbalsis mūsu presē nerimās ilgi, ilgi...

Arī vācieši Kortīnas fināla grupā nespēja gūt nevienu uzvaru, un pierādīja, ka viņu ledushokejs no pasaules klases vēl ļoti tālu. Kā maza ironija nāk atmiņā kāds virsraksts mūsu trimdas sporta avīzē — „Latviešu ledushokejisti Vācijā — pasaules klase!"

MASKAVAS DINAMO CEĻĀ UZ TORONTO

Visas pasaules sports šobrīd saslimis ar kādu jaunu slimību — krievu drudzi, ko izraisījuši „valsts amatieri", resp. profesionāļi. Ikviena valsts vēlas organizēt sacensību turnējas ar „neuzvaramiem," — vienalga ,viņu zemē vai Padomijā, un trīs atsevišķas grupas Kanadā jau savākušas vai piesolījušas skaistas naudas summas, lai sekmētu krievu viesu spēles kļavas lapas zemē. Vistālāk tomēr jau tikusi Kanadas futbola, resp. sokera savienība, kura saņēmusi krievu piekrītošu atbildi viņu futbolistu (Maskavas Dinamo) spēlei šajā vasarā Varsitī laukumā, Toronto.

Ja kaut daļu no šiem līdzekļiem izlietotu šī kontinenta aizvēsturiskās sporta organizācijas pārveidošanai un plānveidīgai jaunu amatieru sportistu audzināšanai un atbalstam, tad par šādu „krievu drudzi" varētu gardi pasmieties.

ČEKAS UN KOLLEDŽU „AMATIEŖI"

Krievi kļūst jau lepni: viņi cerot uzvarēt jeņkus basketbolā. Pirmo reizi tas notikšot Melburnas Olimpiskās spēlēs. Tad nākšot viņu daiļslidotāju kārta parādīt, kā jādejo balets uz ledus. Un, saprotams, uzvara pār ASV kopējā punktu vērtējumā.

Jā, Melburna pieredzēs varenu ASV — PSRS „sporta divkauju", un mazo zemju amatieriem atliks tikai noskatīties, kā uzvaras medaļas sadala čekas un kolledžu „amatieri."

BĒRZIŅŠ ATGRIEŽAS

No Sibīrijas dzimtenē esot atgriezies mūsu sporta lielākais Bērziņš — slidotājs Alfonss. Bijušais Eiropas meistars nu jau par vecu, lai veidotu slaidos lokus uz ledus celiņa. Krieviem arī Bērziņu nevajaga — nule Oslo notikušajās pasaules meistarsacīkstēs ātrslidošanā vaņkas izcīnīja pirmās 3 vietas. Uzvarēja 26 g. vecais Olegs Gončarenko ar 188.297 pnkt. kopsummu. Tālākās vietās — Roberts Merkulovs un Eižens Grišins.

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA

Izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes.

Amatieru filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt

HA 3800. 445 Pape Ave

KRUSTVĀRDU MĪKLA 25. N-RS

UZDEVIS M. ZANDBERGS

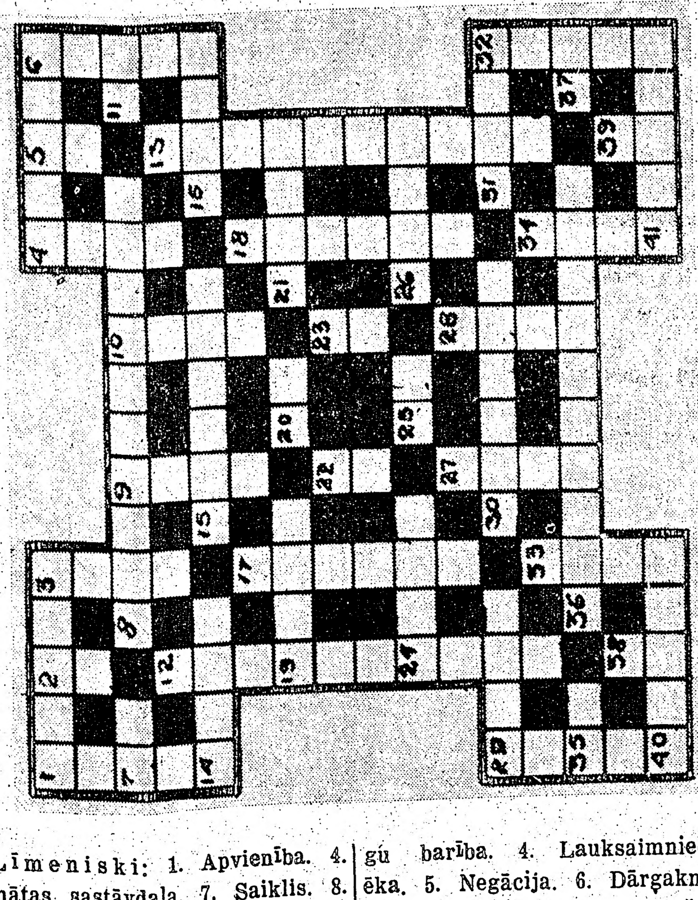

Līmeniski: 1. Apvienība. 4. Sonātas sastāvdaļa. 7. Saiklis. 8. Krītamā kaite. 11. Saules dievs. 14. Upe Francijā. 15. Burts. 16. Putns. 19. Latviešu rakstnieks. 20. Kīno Rīgā. 21. Živs. 24. Sievietes vārds. 25. Izsauciens. 26. Metalls. 29. Daudzuma vienība. 30. Latviešu feļetonists. 31. Čūska. 35. Nots. 36. Kalns Latvijā. 37. Nots. 40. Pajūgu „pieturas punkts." 41. Upe Kurzemē.

Stateniski: 1. Dzēriens. 2. Ķīmiskā elementa simbols. 3. Zirgu barība. 4. Lauksaimniecības ēka. 5. Negācija. 6. Dārgakmens. 9. Vairojamais stikls. 10. Mežs. 12. Atstatums starp divām skaņu pakāpēm. 13. Latviešu valodā pazīstami izteicieni. 17. Ziemeļnieki. 18. Grāmata, ko neviens bez asarām nav lasījis. 22. Ziņu aģentūra. 23. Šeit. 27. Tauta Eiropā. 28. Žigla. 29. Suns. 32. Tikumības mācība. 33. Sēne. 34. Sievietes vārds. 38. Amerikāņu karavīra apzīmējums. 39. Vietniekvārds.

Uz O'Keefe's pasūtinājumu ilustrējis Marek Piechuta. Polijā dzimis kanadiešu mākslinieks.

SENS KANADIEŠU PARADUMS...
SQUARE DANCING

Tāpat kā ikvienā Vecās pasaules zemē ir speciālas tautas dejas, kas ikvienu iepriecina, tā Kanādā ir Square Dance, kas rāda šīs zemes paražas.

Gan lauku sētās, ciemos un pilsētās, gan arī lielpilsētās Sqaure Dancing ir populāra tagad tāpat kā bija senās dienās, Kanadas pionieru laikos

O'Keefe's OLD VIENNA BREWERY LIMITED